

# Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022- 2024





# INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE .....	- 4 -
VOORWOORD .....	- 7 -
ALGEMEEN .....	- 8 -
AGENDA VAN DE SAMENLEVING 2021-2024 .....	- 8 -
HOOFDLIJNEN FINANCIËLE GEVOLGEN .....	- 17 -
LEESWIJZER .....	- 20 -
BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG .....	- 22 -
PROGRAMMA 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR .....	- 26 -
1.1 OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID .....	- 26 -
1.2 ALGEMEEN BESTUUR .....	- 34 -
PROGRAMMA 2 - RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN & ECONOMIE .....	- 37 -
INLEIDING .....	- 37 -
2.1 RUIMTELIJKE ORDENING .....	- 37 -
2.2 WONEN .....	- 43 -
2.3 ECONOMIE .....	- 44 -
PROGRAMMA 3 - BUITENRUIMTE .....	- 46 -
INLEIDING .....	- 46 -
3.1 BUITENRUIMTE .....	- 46 -
3.2 KUNST & CULTUUR .....	- 53 -
3.3 MAATSCHAPPELIJK VASTGOED .....	- 56 -
PROGRAMMA 4 - FINANCIËN .....	- 59 -
4.1 FINANCIËN .....	- 59 -
PROGRAMMA 5 - EDUCATIE .....	- 63 -
INLEIDING .....	- 63 -
5.1 EDUCATIE .....	- 63 -
PROGRAMMA 6 - SPORT .....	- 65 -
INLEIDING .....	- 65 -



6.1 SPORT .....	- 65 -
PROGRAMMA 7 - SOCIAAL DOMEIN .....	- 68 -
INLEIDING.....	- 68 -
7.1 MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING .....	- 68 -
7.2 KWETSBARE GROEPEN .....	- 69 -
7.3 PARTICIPATIEWET .....	- 72 -
7.4 JEUGDZORG .....	- 73 -
7.5 ZORG & WELZIJN .....	- 73 -
7.6 WIJKTEAMS.....	- 74 -
NIET IN VOORGAANDE PROGRAMMA'S VERANTWOORDE BATEN EN LASTEN .....	- 78 -
INLEIDING.....	- 78 -
1. ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN .....	- 78 -
2. OVERHEAD .....	- 80 -
3. VENNOOTSCHAPSBELASTING (VPB) .....	- 81 -
4. ONVOORZIEN .....	- 82 -
PARAGRAFEN .....	- 83 -
PARAGRAAF 1 - LOKALE HEFFINGEN .....	- 83 -
PARAGRAAF 2 - WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING .....	- 91 -
PARAGRAAF 3 - FINANCIERING .....	- 104 -
PARAGRAAF 4 - ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN .....	- 109 -
PARAGRAAF 5 - BEDRIJFSVOERING .....	- 119 -
PARAGRAAF 6 - VERBONDEN PARTIJEN .....	- 121 -
PARAGRAAF 7 - GRONDBELEID .....	- 132 -
FINANCIELE BEGROTING .....	- 135 -
FINANCIËLE SAMENVATTING .....	- 135 -
INCIDENTELE BATEN EN LASTEN .....	- 135 -
UITGANGSPUNTEN MEERJARENRAMING .....	- 138 -
OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN .....	- 140 -

MEERJAREN BALANS .....	- 149 -
EMU SALDO .....	- 151 -
BIJLAGEN.....	- 152 -
BIJLAGE 1 - INVESTERINGEN MET ECONOMISCH EN MAATSCHAPPELIJK NUT-	152
-	
BIJLAGE 2 - STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN .....	- 152 -
BIJLAGE 3 - RESERVES EN VOORZIENINGEN.....	- 153 -
BIJLAGE 4 - SUBSIDIEPLAFOND 2020.....	- 155 -
BIJLAGE 5 - TAAKVELDEN.....	- 156 -
BIJLAGE 6 - VERTREKPUNT CONCEPT BEGROTING 2021-2024 .....	- 159 -
MOTIES .....	- 160 -

## VOORWOORD

Deze begroting is gemaakt onder bijzondere omstandigheden. Vanaf maart 2020 is er sprake van een pandemie en is het leven van ons allemaal drastisch veranderd. Er wordt veel van ons en onze inwoners gevraagd. Velen van ons werken niet meer zoals we gewend zijn op de oude vertrouwde werkplek maar vaak thuis onder omstandigheden die een fors beroep doen op het uithoudingsvermogen en flexibiliteit. Wij hebben ervaren hoe veel van onze inwoners dit op een fantastische manier hebben opgepakt. Terwijl we dit schrijven (midden in het zomerreces) is er sprake van versoepelingen in de maatregelen maar realiseren wij ons ook dat we alert moeten blijven want alleen daarmee krijgen we het virus samen onder controle.

Vanuit onze waarden benaderbaar, betrouwbaar, betrokken en oog voor de menselijke maat zijn we permanent in gesprek met inwoners en scherpen we onze Agenda van de Samenleving aan. We spreken ondernemers, vertegenwoordigers van maatschappelijke instellingen, individuele inwoners op georganiseerde bijeenkomsten. Ook bij toevallige ontmoetingen 'langs de lijn' en op straat rond 'de koffiekar' zijn we benaderbaar. Drie duidelijke thema's, waar onze gemeente haar nek echt voor moet uitsteken, reiken inwoners ons aan: woningbouw, zorg en groen.

Thema's die nogal wat creativiteit vragen in de aanpak want de druk om voldoende huizen te bouwen en het behouden van het groene karakter van onze mooie gemeente lijken elkaar soms in de weg te staan. Vooral in Zuid-Holland is er sprake van een groeiend tekort aan (betaalbare) woningen en is de roep van de hogere overheid sterk om bij te dragen aan het oplossen daarvan. Overigens gaat het niet alleen om aantallen woningen. De samenhang tussen wonen en zorg is net zo belangrijk en waar mogelijk moeten woonvormen en zorgverlening op elkaar afgestemd worden. Wij blijven hier continue over in gesprek met onze inwoners, corporaties, provincie en rijk en houden daarbij de belangen van onze gemeente en inwoners goed in het oog.

In deze Programmabegroting presenteren wij onze speerpunten en andere gemeentelijke activiteiten voor 2021. Wij realiseren ons dat deze primaire begroting geen structureel sluitend resultaat geeft en leggen daarom tegelijk met deze Programmabegroting 2021-2024 separaat een 1e begrotingswijziging 2021 met daarin een pakket aan ombuigingen aan u voor.

Albrandswaard, 1 september 2020.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Albrandswaard

# ALGEMEEN

## Agenda van de Samenleving 2021-2024

De coronacrisis heeft een grote (mondiale) impact op onze samenleving. De impact is ongekend voor de mensen die door het Coronavirus ziek zijn geworden of zelfs aan de gevolgen zijn overleden.

Ook het wennen aan een 1,5 meter samenleving met nog steeds veel onzekerheden, is nog maar een kleine greep uit de facetten die het beeld van de voorbije maanden kenmerkt. Een beeld waar we voorlopig nog niet vanaf lijken te zijn.

De stap van deze situatie in onze samenleving naar het opstellen van een gemeentebegroting is best groot. Desondanks zetten we deze stap omdat de begrotingstaak uw en onze aandacht vraagt.

Weten wat er speelt in onze gemeente. Weten welke onderwerpen onze inwoners belangrijk vinden. En daar vervolgens samen mee aan de slag gaan, voor elkaar en met elkaar. Dat is waar het om draait bij de Agenda van de Samenleving. De afgelopen maanden hebben wij daarom informatie opgehaald bij onze inwoners, de gemeenteraad, maatschappelijke instellingen en onze eigen BAR-organisatie. Met als doel: de agenda bijstellen om er nog meer dan in het afgelopen jaar een agenda van te maken die daadwerkelijk van de samenleving is.

Misschien wel het belangrijkste aandachtspunt in onze bestuursperiode is dat wij continue in verbinding willen staan met de samenleving. Dat doen wij door op allerlei manieren het gesprek aan te gaan en te luisteren. We gaan bijvoorbeeld regelmatig op werkbezoek en op uitnodiging komen we graag bij de mensen thuis. Ook zijn wij als college regelmatig op straat te vinden om onder het genot van een kop koffie met onze inwoners te praten over wat hen bezighoudt, hoe zij denken over voorstellen die wij doen en keuzes die wij maken. Natuurlijk blijven inwoners ook van harte welkom op ons kantoor.

Alle informatie die wij hebben verzameld vormt de basis voor de speerpunten voor het komende begrotingsjaar 2021. Deze speerpunten worden in de verschillende programma's verder uitgewerkt en financieel onderbouwd.

In de Agenda van de Samenleving 2021 – 2024 bieden wij een doorkijkje naar de ambities waarvan onder andere de gemeenteraad en onze inwoners hebben aangegeven deze belangrijk te vinden. Verder is deze agenda opgesteld vanuit onze kernwaarden en gebaseerd op ons coalitieakkoord "Albrandswaard: een vitale, zorgzame en zelfstandige gemeente.

### Openbare Orde en Veiligheid

In Albrandswaard vinden we het belangrijk dat inwoners zich veilig voelen en veilig zijn. We zetten ons hiervoor in samen met onze partners zoals met de politie, boa's, jongerenwerk, wijkteam, ondernemers en inwoners. De prioriteiten komen in samenspraak tot stand en worden voor een periode van vier jaar vastgesteld in het Integraal Veiligheidsbeleid van Albrandswaard. Vanaf 2021 gaat een nieuwe periode in en zal het accent met name liggen op inbraken en diefstal, zorg en veiligheid, jeugdoverlast en georganiseerde, ondermijnende criminaliteit. In het Actieplan Veilig wordt elk jaar concreet uitgewerkt welke acties in gang worden gezet.

We zoeken de samenwerking op bij het signaleren, voorkomen en tegengaan van onveiligheid. We zetten preventieve acties in, zoals het “ff vlot, tweede slot” en keyless entry tegen diefstal, voorlichting over babbeltrucs, en bewustwording over de risico's van alcohol en drugsgebruik. We stimuleren inwoners om mee te helpen aan de veiligheid in hun omgeving. Met de buurtwhatsappgroepen en ons buurtpreventieteam houden we een extra oogje in het zeil en spelen we in op actuele ontwikkelingen in de gemeente. We werken integraal samen om zowel voor als achter de voordeur verbetering te brengen bij onveilige situaties. Niet alleen bij jeugdoverlast, mishandeling of verward gedrag, maar ook bij misbruik van kwetsbare mensen door criminelen (ondermijning). Ook als gemeente zorgen we er voor dat we weerbaar zijn tegen inmenging van criminelen, dat er geen misbruik gemaakt kan worden van onze dienstverlening. Zo is de toepassing van ons bibobbeleid uitgebreid om een gezond ondernemersklimaat te borgen en gaan we ook met andere partners als de recherche, het openbaar ministerie en de belastingdienst vormen van georganiseerde criminaliteit in Albrandswaard tegen.

In Albrandswaard zijn twee klinieken gevestigd die door de invulling van hun zorgtaak invloed hebben op de veiligheid en de veiligheidsgevoelens van de directe omgeving en daarbuiten. We werken samen met de klinieken, de politie en omwonenden om de veiligheid en veiligheidsgevoelens te verbeteren. Waar nodig sturen we aan op concrete oplossingen. Zo hebben de klinieken in samenspraak met omwonenden een alerterings- en informatiesysteem ontwikkeld, waarmee omwonenden geïnformeerd worden bij situaties die een impact hebben op de directe omgeving.

De uitbraak van het coronavirus en de voorkoming van de verdere verspreiding van het virus heeft de afgelopen periode veel inzet gevraagd van toezicht en handhaving. We voorzien dat dit de komende tijd nodig blijft. We hebben naast de inzet op de coronamaatregelen en de naleving van de richtlijnen van het RIVM bij inwoners en ondernemers, ook gezien dat er meer inzet gevraagd is door een toename van de overlast in de gemeente. De verwachting is dat dit voor 2021 vraagt om een tijdelijke personele uitbreiding.

#### *Integraal Veiligheidsbeleid:*

2021 -> Vaststelling Integraal Veiligheidsbeleid 2021-2024 (februari)

#### *Inbraken en diefstallen:*

2021 -> Voorlichting en preventieacties gericht op specifieke doelgroepen en aandachtgebieden

2021 -> Handhaving gericht inzetten op hotspots. Hierbij zetten we ook particuliere beveiliging in.

#### *Jeugdoverlast:*

2021 -> Met de politie, boa's, openbaar ministerie, jongerenwerk en onze professionals uit de zorg en hulpverlening gaan we overlast en criminaliteit in de gemeente tegen. We stellen hierbij de personen en overlast in de directe omgeving centraal en bekijken gezamenlijk wat voor wie het beste in te zetten is. Op basis van maatwerk evalueren we periodiek en sturen bij waar nodig.

#### *Alcohol en drugs:*

2021 -> De gevaren van alcohol en drugsgebruik, waaronder ook het gebruik van lachgas, brengen we onder de aandacht van jeugd en ouders. Zo wordt in samenwerking met Stichting Welzijn Albrandswaard preventielessen op school gegeven, een quiz en een preventiemiddag georganiseerd.

#### *(Veiligheids) participatie:*

2021 -> Faciliteren van buurtpreventie en inwonersinitiatieven ter versterking van de veiligheid in de woon- en leefomgeving

2021 -> De goede samenwerking behouden tussen het buurtpreventieteam, de politie en de brandweer door themagericht aan te sluiten bij trainingsmomenten van de hulpdiensten.

#### *Corona maatregelen:*

2021 -> Inzet maatregelen ter voorkoming van verdere verspreiding van het coronavirus

2021 -> Inzet toezicht en handhaving op de naleving van de coronamaatregelen en overlast

#### *Klinieken Poortugaal:*

2021 -> Het gevoel van veiligheid in de omgeving van de klinieken actief monitoren samen met de omwonenden, klinieken en politie. We houden een vinger aan de pols onder andere in gesprekken met omwonenden, we sluiten aan bij de klankbordgroep van Antes en de commissie van omwonenden van Fivoor, en organiseren een gezamenlijke bijeenkomst waar actuele onderwerpen besproken worden en afspraken gemaakt worden.

2021 -> Evaluatie alerteringssysteem bij situaties met impact op de omgeving van Antes en Fivoor richting omwonenden. Periodiek bespreken we met de klinieken, politie en inwoners de inzet van de sms-dienst en brengen we gezamenlijk verbeteringen aan waar nodig.

### **Dienstverlening**

Bij onze dienstverlening aan inwoners, bedrijven en instellingen zijn onze kernwaarden (benaderbaar, betrouwbaar, betrokken en menselijke maat) onze drijfveren. De verwachtingen en behoeftes van onze inwoners veranderen. Wij vragen hen hiernaar en verbeteren onze dienstverlening op basis van hun input. We breiden onze online dienstverlening uit en maken deze persoonlijker zodat het aansluit op de wensen en behoeftes. Uiteraard houden wij hierbij oog voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn. Onze online dienstverlening is toegankelijk voor iedere inwoner, ook die met een (functie)beperking. Onze website wordt dan ook regelmatig getest door mensen met en zonder beperking om ervoor te zorgen dat iedere inwoner online zijn/haar weg kan vinden. 2021 gebruiken we om een businesscase op te stellen naar de Persoonlijke Internetpagina.

- 2021 -> Doorontwikkeling van de gemeentelijke website.
- 2022 -> Persoonlijke Internetpagina.

#### *Burgerzaken*

Nu informatie steeds meer digitaal verwerkt wordt zien we inwoners minder vaak. Het risico op adres- en identiteitsfraude neemt hierdoor toe. Om adres- en identiteitsfraude beter in beeld én onder controle te krijgen zoeken we de samenwerking op met ketenpartners en stellen we een fraudecoördinator aan.

#### *Communicatie*

In vervolg op de in 2020 door het college vastgestelde kanalenstrategie zetten wij vol in op communiceren op momenten en plekken waar gebruikers daaraan behoefte hebben. Het vaststellen van de kanalen die wij daarvoor gebruiken alleen is niet voldoende. Immers ieder kanaal heeft zo zijn eigen doelgroep en dus streven wij ernaar om onze communicatie af te stemmen op de verschillende doelgroepen en hun zo te voorzien van voor hen relevante informatie.

### **Huis van Albrandswaard**

De bouw van het Huis van Albrandswaard aan de Stationsstraat in Rhoon vordert gestaag. De bouw is later (december 2019) gestart dan voorzien, immers er zijn na de aanbesteding stevige onderhandelingen gevoerd met de aannemer om de jaarlasten binnen het door de gemeenteraad gestelde financiële kader te krijgen. In 2021 krijgen de Stichting Welzijn Albrandswaard, het Albrandswaardse wijkteam, het sport-werkcafé, RTV-Albrandswaard en

het gemeentebestuur een plek in deze voorziening die nieuwe kansen biedt voor samenwerking en ontmoeting. Ook is er ruimte voor lokale kunst en cultuur.

- 2021-> Oplevering en ingebruikname.

## **Omgevingsvisie/Omgevingswet**

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2022.

In 2020 maakt Albrandswaard in de Omgevingsvisie essentiële keuzes voor de lange termijn over wonen, werken, leefbaarheid, recreatie en landschap. De Omgevingsvisie (inclusief een toegankelijke webversie) is de basis van alle taken die de gemeente vanaf 2022 in het kader van de Omgevingswet moet uitvoeren. Deze basis werken we verder uit in gebiedsprogramma's, een Omgevingsplan en in processen die een goede dienstverlening aan de inwoners waarborgen.

### *Gebiedsprogramma's*

De hoofdlijn van de Omgevingsvisie wordt voor enkele specifieke gebieden in Albrandswaard concreter uitgewerkt in zogenaamde gebiedsprogramma's. In deze programma's worden de ruimtelijke prioriteiten voor de gebieden voor de komende jaren vastgelegd.

### *Omgevingsplan*

Voor het maken van een Omgevingsplan wordt een plan van aanpak opgesteld, waarbij de kosten worden uitgesmeerd over meerdere jaren, in het uiterste geval tot 2029. Kosten voor bestemmingsplannen worden niet meer gemaakt, omdat die niet meer bestaan. We beoordelen daarom eerst of het Omgevingsplan vanuit bestaand budget (voor bestemmingsplannen) kan worden opgesteld.

### *Dienstverlening*

Het BAR-Programma implementatie Omgevingswet zet onveranderd in op de minimale doelstelling om op de invoeringsdatum 1 januari 2022 een omgevingsvergunning te kunnen verlenen met behoud van het huidige niveau van dienstverlening. Om alle processen goed te kunnen inrichten, is een aantal investeringen vereist. Deze zijn met name gelegen in vernieuwing van informatievoorzieningen, aansluiting op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en het opleiden van medewerkers. De aanschafkosten van ICT blijken hoger te liggen dan eerder werd aangenomen. Ook het verlengen van het programma Omgevingswet tot begin 2022 heeft gevolgen voor de begroting, waarbij 2021 een piekjaar betreft. De exacte kosten worden nader in kaart gebracht met de randvoorwaarde deze zo beperkt mogelijk te houden. In 2022 stoppen de programmakosten en in 2023 is een daling te zien in de ICT-kosten als gevolg van software die we niet meer nodig hebben.

Daarnaast is er sprake van nieuwe wettelijke (bodem) taken. Deze taken worden overgeheveld van de provincie naar de gemeenten. Het ministerie van I&W reserveert hiervoor budget. Hoeveel is nog niet bekend, maar de verwachting is dat dit budget voor gemeenten te laag zal zijn om de bodemtaken goed te kunnen uitvoeren.

- 2021 -> Op 1 januari 2022 de omgevingsvergunning kunnen verlenen en (gedeeltes van) het omgevingsplan kunnen wijzigen, met behoud van het huidige niveau van dienstverlening.

## **Wonen**

De uitgangspunten van de Woonvisie Albrandswaard 2016-2025 blijven ook de komende jaren onverminderd van kracht. Het voorzien in de lokale woningbehoefte met behoud van de kwaliteit en leefbaarheid in de dorpen staat centraal. De afwegingen m.b.t. doelgroepen en aantallen/types te bouwen woningen worden gemaakt met behulp van het

woningmarktprogramma. Op die manier komen de woningen die worden gebouwd zoveel mogelijk ten goede aan het 'plaatselijke opnamevermogen'. De inzet op woningen voor starters, ouderen en gezinnen levert een bijdrage aan een toekomstbestendige woningvoorraad. Daarnaast is inzet voor ouderen en starters ook binnen de bestaande woningvoorraad onontbeerlijk.

De regionale woningmarkt afspraken, waarin staat dat Albrandswaard tot 2030 210 (sociale) huurwoningen bouwt, worden uitgevoerd. Dit doen we door de ontwikkelrichtingen voor de Omloop, Mariput en Schutskooiwijk/Poortugaal-West concreet uit te laten werken, zodat u in staat bent kaders te stellen voor programmatische afspraken met woningcorporaties en ontwikkelaars.

Ten aanzien van het initiatief van Antes om woningen op haar terrein te bouwen vinden eerst vooronderzoeken plaats die betrekking hebben op het in kaart brengen van de veiligheid, sociaal-maatschappelijke effecten en verkeerstechnische gevolgen, zowel op het terrein zelf als in het dorp Poortugaal. Op basis van de uitkomsten van deze vooronderzoeken wordt bepaald of en zo ja welke vervolgstappen mogelijk zijn en wat dit betekent voor het aantal (sociale) huurwoningen in Albrandswaard.

Verder willen wij graag inspelen op innovatieve ideeën en nieuwe woonvormen door de Woonvisie te actualiseren op het punt van een goede samenhang tussen wonen en zorg. Het aantal inwoners met dementie neemt de komende jaren ook in Albrandswaard fors toe. Dit maakt het noodzakelijk om woonvormen voor deze inwoners en de zorgverlening goed op elkaar af te stemmen. Ook woningaanpassingen vanuit de WMO zullen bij de actualisatie van de Woonvisie in de beoordeling worden betrokken.

- 2021 -> programmatische afspraken maken met woningcorporaties en ontwikkelaars over het bouwen van 210 (sociale) huurwoningen voor starters, ouderen en gezinnen.
- 2021 -> actualiseren van de Woonvisie Albrandswaard 2016-2025 op het punt van een goede samenhang tussen woonvormen en zorg.

## **Economisch beleid en ontwikkelingen**

Het economisch beleid staat in wisselwerking met de economische ontwikkeling op regionaal en bovenregionaal niveau.

De regionale positie is voor ons beleid cruciaal vanwege de directe relatie met de lokale economie en de binnen de regio concurrerende ruimteclaims vanuit verschillende sectoren. Er worden op verschillende niveau's afwegingen gemaakt om selectief ontwikkelingen te faciliteren.

Functionele transitie is met bijbehorende vraagstukken aan de orde van de dag; agrarisch gebied maakt plaats voor natuur- en recreatiedoelen, kantoren en bedrijfsterreinen voor woningen.

Voor lokale bedrijvigheid is daarbij een goede verhouding tot het omringend woon- en verblijfsmilieu een randvoorwaarde van toenemend belang.

2021 -> Economisch beleid afstemmen op overig beleid i.h.k.v. Omgevingsvisie en Corona gevolgen.

## **Duurzaamheidsagenda en Energietransitie**

In het kader van de bewustwording van onze samenleving wordt op verschillende niveau's gewerkt. Zo heeft de rijksoverheid diverse reclame campagnes georganiseerd rond het thema energietransitie. Als gemeente stimuleren we de kennisdeling door inzet van de



WoonWijzerWinkel.

In regionaal verband wordt de Regionale Energie Strategie Rotterdam Den Haag opgesteld die in 2021 zijn definitieve vorm krijgt. Op basis van de RES en de duurzaamheidsagenda is medio 2020 een uitvoeringsprogramma opgezet wat handvaten biedt, en de rol van de gemeente benoemd, rond de stappen die we gaan nemen op de diverse terreinen. Dit naast de wettelijk verplichte onderdelen zoals klimaatadaptie en warmtevisie. Van essentieel belang is het onderzoek samen met de andere twee BAR-gemeenten naar de manier hoe en met welke middelen we onze maatschappij in beweging kunnen krijgen. Deze gedragsbeïnvloeding is misschien wel de belangrijkste pijler onder een geslaagde transitie.

2021 -> Inzet op energietransitie op basis van de duurzaamheidsagenda en de RES.

## Openbare Ruimte

Meer samenhang brengen tussen een kwalitatief hoogwaardige en duurzame openbare ruimte, de (verkeers)veiligheid verbeteren en door de combinatie van alles de leefbaarheid verhogen zien wij als onze belangrijkste opgave. Binnen het programma Buitenruimte hebben wij diverse speerpunten benoemd die hieraan bijdragen. Hierin is de connectie (raakvlakken) met duurzaamheid, milieu en wijkregie aangebracht. Op hoofdlijnen zijn deze:

- 2021 en verder -> Verhogen van de verkeerveiligheid met als focus de veiligheid rondom scholen.
- 2021 -> Invulling geven aan park Rhoon waar de komende jaren op voorgebouwd kan worden.
- 2021 -> Werken aan en verbeteren van afvalscheiding om de VANG doelstellingen te behalen.
- 2021 en verder -> Toekomstbestendige inzet Buurtbus.
- 2021 en verder -> Kwaliteit groenonderhoud verhogen.

## Samenwerking in het buitengebied

We zetten ons ervoor in dat de mix van landbouw, natuur en recreatie in het Buitenland blijvend meerwaarde genereert voor de hele regio.

Vitaal open buitengebied is van toenemende waarde voor het regionale leefklimaat.

Het gebruik van het buitengebied ondergaat grote organisatorische verandering, waarbij de lokale ondernemers in een coöperatie samenwerken aan beheer en ontwikkeling.

Met deze verandering wordt beoogd de recreatiemogelijkheden en de natuurwaarde van het buitengebied te versterken, en dat omwonenden kunnen blijven genieten van ons historisch landschap.

## Wijkregie

Wijkregie betekent voor ons dat we actief contact leggen met inwoners. Hiermee zorgen we ervoor dat we als gemeente weten wat er bij hen leeft, we hun ideeën en initiatieven over hun leefomgeving kennen en - als het even kan of nodig is - we de initiatiefnemer helpen die mogelijk te maken. Dit betekent ruimte geven en vertrouwen bieden. Over en weer. Het houdt ook in dat we inwoners meenemen in de (tegenstrijdige) belangen die in veel gevallen afgewogen dienen te worden. Dit vraagt om open, zorgvuldige en respectvolle communicatie. Tussen gemeente en inwoners en tussen inwoners onderling. Wijkregie zal zich ook in het jaar 2021 focussen op netwerken en/of verbindingen leggen. Het stimuleren van denk- en doekracht bij onze inwoners is een belangrijk onderdeel hiervan.

- 2021 en verder -> Faciliteren/stimuleren burgerinitiatieven met focus op denk- en doekracht?
- 2021 en verder -> Verbindingen leggen (of faciliteren?) tussen inwoners en lokale

organisaties voor een efficiëntere samenwerking.

- 2021 en verder -> Het organiseren van wijkacties t.b.v. vroegsignalering.

## **Kunst, Cultuur & Evenementen**

Albrandswaard is rijk aan (cultuur) historisch erfgoed. Dat willen we blijven koesteren en verder uitdragen in 2021.

We zijn trots op onze lokale verenigingen, organisaties en vrijwilligers die een belangrijke bijdrage leveren aan kunst- en cultuur in Albrandswaard.

De samenwerking rond het akkoord van Albrandswaard zorgt voor een positieve ontwikkeling bij het bundelen van kennis, kracht en netwerk op het gebied van kunst en cultuur. Deze unieke samenwerking willen we met elkaar blijven ontwikkelen. Verder onderzoeken we de mogelijkheden op het gebied van cultuureducatie.

Tijdens de opening van het Huis van Albrandswaard in 2021 willen we graag een culturele week organiseren waar extra aandacht wordt gegeven aan de wereld van kunst en cultuur in Albrandswaard.

Kunst en cultuur verrijkt zich door de inbreng van verenigingen, organisaties en/of vrijwilligers en daarom willen we samenwerken aan het behoud en het versterken van kunst en cultuur in Albrandswaard.

Zowel landelijk als in Albrandswaard zien we een stijging in het aantal evenementen. Nieuwe evenementen dienen zich aan die verschillende doelgroepen aantrekken en aanspreken. Een positieve ontwikkeling die de levendigheid en (sociale) cohesie van onze gemeenschap kan bevorderen.

Binnen onze gemeente zit de kracht in het (mede) mogelijk maken van evenementen, niet in het zelf organiseren. Ons uitgangspunt is dat evenementen worden georganiseerd voor en door onze inwoners, organisaties en ondernemers zodat evenementen aansluiten bij de behoefte van onze lokale gemeenschap.

Evenementen zijn het visitekaartje van de gemeente die kunnen zorgen voor een positief imago van de verschillende dorpskernen en de lokale economie versterken.

- 2021 en verder => Uitvoering geven aan de doelen en ambities van het evenementenbeleid.

- 2021 -> Deelnemen aan regionale overleggen over cultuur, cultureel erfgoed en landschap. (zowel bestuurlijk als ambtelijk)

- 2021 -> Faciliteren realisatie landmark kasteel Valckesteijn; Afspraken maken over beheer en onderhoud landmark kasteel Valckesteijn.

- 2021 -> Promoten cultuuruitingen (kunst, cultuur, verenigingen etc) in de gemeente.

- 2021 -> Aansluiting zoeken bij het akkoord van Albrandswaard t.b.v. implementatie kunst en cultuur.

## **Maatschappelijk vastgoed**

Maatschappelijk vastgoed zien wij als een middel om te sturen op realisatie van de beleidsdoelstellingen op het gebied van participatie, sport, cultuur, welzijn en educatie. Hoe dit sturen het beste kan, gaan we in een strategische nota beschrijven.

- 2021 en verder -> Strategische nota en uitvoeringsplan.

## **Financien**

We voeren een stabiel financieel beleid. Dit is een voorwaarde voor een gezonde toekomst van Albrandswaard. Wij zijn kritisch op ons uitgavenpatroon. We geven niet meer uit dan we ontvangen. Structurele lasten worden betaald uit structurele baten, die in evenwicht zijn met elkaar. Zo bekostigen wij duurzaam de voorzieningen voor onze inwoners en zijn wij financieel betrouwbaar voor onze (maatschappelijke) partners.

De financiële uitdagingen waarvoor we reeds staan, en de ontwikkelingen die we op ons af zien komen, leiden tot een beperking van speerpunten. De aandacht gaat nu vooral uit naar financiële stabiliteit op langere termijn en het financieel goed op kunnen vangen van ontwikkelingen op termijn. Een ombuigingstraject heeft deel uit gemaakt van dit proces om dit te kunnen realiseren.

Nog los van de maatschappelijke zorgen en impact, brengt de Coronacrisis ook op financieel gebied onzekerheden en extra kosten met zich mee. Hoe groot de financiële impact dit op korte termijn en op langere termijn met zich meebrengt is nog onduidelijk. Binnen de BAR-organisatie is een crisisteam Coronavirus ingericht.

Op 9 maart 2020 is er een avondsessie gehouden voor raadsleden.

Een informele bijeenkomst over de besteding van de opbrengst van de verkoop van de aandelen van Eneco.

De opbrengst van deze avond is met u gedeeld door middel van een Raadsinformatiebrief en een memo.

De opbrengst nemen we als College mee richting de behandeling van de begroting in de raadsvergadering. Hierbij zullen we met meer concrete voorstellen bij u terug komen

Onze reservepositie dient aan te sluiten op de actuele verwachtingen. De komende jaren zien we een aantal ontwikkelingen die voor Albrandswaard een financieel risico kunnen zijn. Bij het bepalen van de risicoreservepositie in de begrotingen houden we nu rekening met ontwikkelingen die reeds gestart zijn. Gezien de snel veranderende maatschappij willen we bij de meerjarenbegroting ook de verwachte ontwikkelingen (Investerings en vennootschapsbelasting) betrekken bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Verandering is echter een constante factor geworden, waarbij nieuwe ontwikkelingen zich in rap tempo aandienen.

- 2021 -> Onderzoek meerjarenanalyse risico's en investeringen in begroting opgenomen.

We blijven ook alert rondom de houdbaarheid van de gemeentefinanciën. Het is nodig om in breder verband te kijken hoe de inkomende en uitgaande geldstromen binnen de gemeente in balans kunnen blijven. Verschillende onderdelen zijn hierbij van invloed; ontwikkelingen rondom het gemeentefonds, ontwikkelingen op basis van de grootte van gemeenten, woningbouw, groei inwoners en lokale ruimte om inkomsten te genereren.

De gemeentelijke belastingen voor inwoners en bedrijven proberen we hierbij zo laag mogelijk te houden. Indien zich ontwikkelingen aandienen maken we allereerst een analyse van de verschillende belastingonderdelen.

- 2021 -> de lasten voor burgers zo laag mogelijk houden in relatie tot bredere ontwikkelingen rondom gemeentefinanciën.

In het bestuur van de BAR sturen we op een gezonde verhouding tussen kwaliteit van dienstverlening door onze organisatie aan de inwoners en de kosten die hiermee zijn gemoeid. We steunen de ontwikkeling van geleidelijke groei van de digitale dienstverlening. Het is de kunst dat deze ontwikkeling hand in hand gaat met de persoonlijke benadering waarop onze inwoners rekenen. Wel blijven we de ontwikkeling van de BAR, ook qua kosten, nauwlettend en kritisch volgen in relatie tot de dienstverlening.

In de Planning en Control cyclus brengen we de interne controle (VIC) op een hoger plan.

- 2021 -> Plan + implementatie verbetering in Verbijzonderde Interne Controle (VIC).

## Educatie

Jong geleerd is oud gedaan... Daarom investeren wij in een goede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Door samen te werken met Bibliotheek AanZet en onze basisscholen hebben wij op elke basisschool een Bibliotheek op School gerealiseerd. Kinderen krijgen zo meer plezier in lezen en verbeteren hun taalontwikkeling. Daar hebben zij later profijt van. Wanneer de ontwikkeling niet als verwacht gaat wordt integraal samengewerkt met het wijkteam, school en zorgpartners. De behoefte van kinderen en hun inbreng hierbij staat voorop bij het aanbieden van hulp en/of ondersteuning.

- 2021 -> Implementeren en uitwerken visie vroegschoolse educatie en inzet onderwijsachterstanden.
- 2021 -> Volwasseneducatie: uitwerken regionaal plan basisvaardigheden: "het bevorderen van taal- en rekenvaardigheid en kunnen budgetteren"

## Sport

In Albrandswaard vormt het verenigingsleven het cement van de samenleving en wij zijn dan ook trots op al onze verenigingen en wat zij betekenen voor onze inwoners. Begin 2020 is het akkoord van Albrandswaard ondertekend door ca. 60 sport-, cultuur- en welzijnsorganisaties. Daarbij is aangehaakt bij het Nationaal Sportakkoord. Hoofddoel voor Albrandswaard is om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen, muziek te maken, te recreëren en te ontmoeten.

- 2021 -> Verder implementeren Akkoord van Albrandswaard en uitbouwen van de functie van Maatschappelijk makelaar (in relatie tot het Nationaal Preventieakkoord en Sportakkoord).
- 2021 -> Verbinding leggen tussen sportakkoord en integraal beleid sociaal domein (Preventie!)

## Sociaal domein

Binnen het sociaal domein staat 'de mens' en de 'menselijke maat' voorop. We benutten de eigen kracht van mensen, betuttelen niet en bieden de hulp die echt nodig is. Hierbij werken de hulpverleners integraal en afgestemd op elkaar. Met name voor hulpbehoevenden die met een opstapeling van problemen te maken hebben is integrale aanpak pure noodzaak. Eind 2020 wordt de nota integraal beleid sociaal domein vastgesteld. In de nota is inzichtelijk gemaakt welke samenhangende maatschappelijke doelstellingen we als gemeente gaan hanteren en met welke opgaven we in de gemeente Albrandswaard de komende jaren aan de slag gaan. Wij sturen op het toepassen van de mogelijkheden die wij zien voor verbetering van de interne en externe samenwerking, kennisdeling en het inzetten van creatieve oplossingen. Deze zijn mede gebaseerd op de ervaringen uit 2020 tijdens de corona crisis.

De afstemming tussen Wonen, Welzijn (en Werk) en Zorg blijven leidend net als de focus op jongeren en ouderen.

### *Maatschappelijke ondersteuning:*

- 2021 -> Beheersen zorgkosten.
- 2021 -> Fraude en misbruik integraal aanpakken om ervoor te zorgen dat middelen beschikbaar blijven voor hen die het echt nodig hebben.
- 2022 -> Structureel overleg zorgkantoor over mogelijkheden en knelpunten waarbij verschillende zorgstructuren naadloos op elkaar moeten aansluiten.

### *Kwetsbare groepen:*

- 2021 -> Nadat we de mogelijkheid hebben verkend gaan we in overleg met de SWA een

definitieve plek realiseren voor een openbare "huiskamer" in, of in de nabijheid van, de kern Rhooon dorp.

- 2021 -> Samen met relevante partners uitvoeren van het stappenplan dementievriendelijke gemeenten (samendementievriendelijk.nl):

1. Participeren in het dementienetwerk;
2. Vergroten van de kennis over dementie;
3. Begeleiding op maat mogelijk maken.

*Werk en inkomen, minima en schuldhulpverlening:*

- 2021 -> Onderzoek naar- en realisatie (2021/2022) van een centrum voor hergebruik (o.a. kleding, en voedsel) in Albrandswaard.

- 2021 -> Fraude en misbruik integraal aanpakken om ervoor te zorgen dat middelen beschikbaar blijven voor hen die het echt nodig hebben.

*Jeugdhulp:*

- 2021 -> Beheersen zorgkosten.

- 2021 -> Fraude en misbruik integraal aanpakken om ervoor te zorgen dat middelen beschikbaar blijven voor hen die het echt nodig hebben.

*Zorg & Welzijn:*

- 2021 -> Samen met woningbouwverenigingen en welzijnswerk inzetten op de verbetering van woon en leefklimaat (Wonen welzijn zorg).

- 2021 -> verder uitbouwen Nationaal Preventieakkoord (in relatie tot het Akkoord van Albrandswaard).

*Wijkteams:*

- 2021 -> Beheersen zorgkosten.

- 2021 -> Fraude en misbruik integraal aanpakken om ervoor te zorgen dat middelen beschikbaar blijven voor hen die het echt nodig hebben.

- 2021 -> Optimaliseren (wettelijke) zaken OGGZ.

## **Hoofdlijnen financiële gevolgen**

## Ontwikkeling begrotingssaldo

omschrijving	2021	2022	2023	2024
<b>Saldo primitieve begroting</b>	<b>290.000</b>	<b>628.400</b>	<b>1.830.200</b>	<b>1.830.200</b>
Structurele gevolgen jaarrekening 2019	14.000	14.000	14.000	14.000
Structurele gevolgen 2e tussenrapportage 2019	-157.300	-157.300	-157.300	-157.300
Gevolgen 1e tussenrapportage 2020	-495.900	-457.800	-515.300	-467.200
Vershil 1e TR en werkelijkheid	0	0	100	-1.400
<i>Totaal na 1e TR 2020</i>	<i>-349.200</i>	<i>27.300</i>	<i>1.171.700</i>	<i>1.218.300</i>
indexering	445.300	340.500	138.000	-29.200
kapitaallasten	16.000	-104.200	-126.200	-148.400
diverse aanpassingen exploitatie	142.800	134.300	165.600	333.900
<u>Onvermijdelijke ontwikkelingen</u>				
BAR Begroting 2021	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
BAR-bijdrage, index, periodieken en nieuwe CAO 2021	-250.000	-300.000	-350.000	-400.000
Kosten accountant (Nieuwe aanbesteding).	-20.000	-25.000	-25.000	-25.000
Planmatig onderhoud wegen/Straatreiniging	-152.000	-152.000	-152.000	-152.000
Waterwegen	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
Dagelijks onderhoud Groen en Bomen	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
Dekking door vrijgeven/inzetten regisseursbudget Waterwegen	31.000	31.000	31.000	31.000
Dekking door vrijgeven/verschuiven deel Groen planmatig naar Bomen	25.000	25.000	25.000	25.000
Nieuwe aanbesteding groenonderhoud 2020.	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Structureel minder inkomsten begraven	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Doelgroepenvervoer structureel.	-150.000	-170.000	-190.000	-210.000
Duurzaamheid voor wijkplannen warmtetransitie 15 jr.	0	-150.000	-150.000	-150.000
Meicirculaire 2020	236.000	510.000	319.000	100.000
Verwachte ontwikkeling gemeentefonds (minimaal scenario).	0	-400.000	-1.000.000	-1.400.000
<b>Saldo begroting na wijzigingen</b>	<b>-485.100</b>	<b>-693.100</b>	<b>-602.900</b>	<b>-1.266.400</b>

## Toelichtingen

### Algemeen en technische correcties

Voor de Programmabegroting 2021 -2024 is geen Kadernota verschenen. Dit heeft tot gevolg dat de begrotingsrichtlijnen voor het opstellen van de begroting niet zijn vastgesteld. In de primaire Programmabegroting 2021 - 2024 zijn daarom zoveel mogelijk dezelfde richtlijnen gebruikt als in de begroting 2020. Deze richtlijnen staan vermeld op pagina 120. Een ander gevolg is dat in de primaire begroting geen nieuw beleid is meegenomen. De Programmabegroting 2021-2024 is zonder de structurele gevolgen van Covid-19 en zonder dekkingsvoorstellen. Deze twee onderdelen zullen via afzonderlijke raadsvoorstellen tegelijk met de Programmabegroting 2021 – 2024 geagendeerd worden voor de raadsvergadering van 9 november 2020. In het raadsvoorstel betreffende de ombuigingen zullen ook voorstellen voor nieuw beleid ter besluitvorming worden aangeboden.

### Onvermijdelijke ontwikkelingen

De onvermijdelijke ontwikkelingen betreffen de volgende posten.

#### *BAR Begroting 2021*

De onvermijdbare ontwikkelingen BAR begroting hebben betrekking op autonome ontwikkeling en volumegroei (inflatie, CAO ed), nieuwe taken (Wet elektronische publicaties

en Wet open overheid, Klachtencoördinatie) en handhaven ambitie huidige dienstverlening (kosten accountant en verhoging opleidingsbudget).

#### *BAR-bijdrage, index, periodieken en nieuwe CAO 2021*

De CAO Gemeente loopt tot 2020 en voor 2021 zal een nieuwe CAO afgesproken moeten worden. Vooruitlopend op dit besluit is in de Programmabegroting 2021 - 2024 van Albrandswaard rekening gehouden met hogere salarislasten.

#### *Kosten accountant*

Voor de werkzaamheden van de accountant zal een nieuwe aanbesteding moeten plaatsvinden. De verwachting is dat de kosten zullen stijgen.

#### *Buitenruimte*

In de jaarrekening 2019 is gebleken dat de overschrijding op verschillende budgetten van het programma Buitenruimte structureel zijn.

De verklaring voor de verschillende overschrijdingen op de posten zijn terug te herleiden tot veelal dezelfde elementen. Door klimatologische omstandigheden (ontbreken strenge winters, warmere zomers, meer regen, langere bladvalperiode) moet meer werk uitgevoerd worden om het onderhoud buiten uit te voeren.

De verhoging van de budgetten kan gedeeltelijk gedekt worden.

De afgelopen jaren blijven de inkomsten van de begraafplaatsrechten achter bij de geraamde inkomsten. In de Programmabegroting 2021- 2024 zijn daarom deze inkomsten aangepast.

#### *Doelgroepenvervoer*

Het doelgroepenvervoer is moeilijk in te schatten en leidt structureel tot budgetoverschrijdingen (open einde regeling). We onderzoeken hoe we meer grip op de kosten kunnen krijgen en de uitgaven kunnen beperken.

#### *Uitkering uit het gemeentefonds*

In de Programmabegroting 2021 – 2024 zijn, zoals wettelijk is voorgeschreven, de structurele gevolgen van de Meicirculaire 2020 verwerkt. Over de gevolgen van de Meicirculaire bent u geïnformeerd d.m.v. de RIB nr. 80.726 d.d. 23 juni 2020.

Zoals ook vermeld in deze RIB zijn de gevolgen van de herijking van het Gemeentefonds niet verwerkt in de Meicirculaire, maar worden doorgeschoven naar de Decemercirculaire. Wat precies de gevolgen van deze herijking zijn voor Albrandswaard, is nog niet bekend. In de Programmabegroting 2021 – 2024 is rekening gehouden met een lagere Algemene uitkering.

### **Provinciaal toezicht**

De door de raad vastgestelde begroting 2021 dient vóór 15 november 2020 aan de provincie te worden toegestuurd ter goedkeuring. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten en provinciale regelgeving. De minste vorm van provinciaal toezicht is *repressief* toezicht. Dit betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en begrotingswijzigingen kan uitvoeren. Daarbij is leidend dat de *structurele* lasten gedekt moeten zijn door *structurele* baten (zgn. materieel begrotingsevenwicht). Om in beeld te brengen of de begroting materieel in evenwicht is, moet het begrotingssaldo gecorrigeerd worden met het saldo van *incidentele* baten en lasten. Wat het effect daarvan is voor de gemeente Albrandswaard, is opgenomen in onderstaande tabel.

Structureel meerjarensaldo exclusief incidentele baten en lasten



Presentatie van het structurele begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-993	-877	-664	-1.388
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	508	184	62	122
Begrotingssaldo	-485	-693	-603	-1.266
Saldo incidentele baten en lasten	-729	-102	116	116
gecorrigeerd saldo	-1.214	-795	-487	-1.150
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

Een overzicht en toelichting op de incidentele posten is te vinden op pagina 120. Indien de begroting niet materieel in evenwicht is, kan de gemeente onder preventief provinciaal toezicht worden geplaatst. Dit betekent dat een gemeente de begroting en begrotingswijzigingen pas mag uitvoeren na voorafgaande goedkeuring van de provincie. Deze begroting is niet structureel in evenwicht.

In het raadsvoorstel Ombuigingen zal opnieuw in beeld gebracht worden of de begroting na wijziging materieel in evenwicht is.

## Leeswijzer

### Planning & Control cyclus

De Programmabegroting is één van de producten van de Planning & Control-cyclus. De basis voor deze begroting is de Agenda van de Samenleving 2021 - 2024. De Programmabegroting 2021 geeft de plannen voor 2021 weer. In 2021 zullen twee tussenrapportages verschijnen waarin aan de raad de afwijkingen gerapporteerd worden met betrekking tot de uitvoering van de in de begroting opgenomen plannen. Daarnaast heeft u via Pepperflow/Begrotingsapp maandactueel zicht op de status van de speerpunten. In de jaarrekening wordt het jaar afgesloten met een eindrapportage.

### Indeling van de begroting

Artikel 7 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat een begroting ten minste bestaat uit de beleidsbegroting en de financiële begroting.

De beleidsbegroting dient vervolgens te bestaan uit:

- het programmaplan
- de paragrafen

De financiële begroting dient ten minste te bestaan uit:

- het overzicht van baten en lasten en de toelichting
- de uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting

### Opbouw van deze begroting

Hoofdstuk 1 presenteren wij u de Agenda van de Samenleving 2021 – 2024. Het is een eerste uitwerking van ons coalitieakkoord “Albrandswaard: een vitale, zorgzame en zelfstandige gemeente”. Een dynamische agenda die wij jaarlijks bijstellen in samenspraak met uw raad, inwoners, bedrijven en instellingen. Met het vaststellen van de begroting geeft de raad het college toestemming om tot uitvoering van de programma’s over te gaan en de ter beschikking gestelde middelen te besteden en de geplande inkomsten te realiseren.

Hoofdstuk 2 geeft een overzicht van de begroting op financiële hoofdlijnen.

In hoofdstuk 3 is het programmaplan opgenomen, waarin de programma’s van deze begroting centraal staan. Per programma zijn achtergrond en politiek taakveld beschreven.



Omdat een programma vaak een breed taakveld bestrijkt, zijn de programma's onderverdeeld in programmaonderdelen.

Per programmaonderdeel worden voor de speerpunten de volgende (5 W) vragen beantwoord:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we doen?
- Wanneer is het klaar?
- Wat is het streven?
- Wat zijn de extra kosten en formatie-inzet?

In hoofdstuk 4 zijn de paragrafen opgenomen. Dit zijn de paragrafen, zoals deze zijn voorgeschreven in het BBV. Ze geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de begroting. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Deze informatie komt in de begroting veelal versnipperd voor en is daardoor minder inzichtelijk voor de gemeenteraad.

Hoofdstuk 5 bevat de financiële begroting. Hierin worden de hoofdstukken 1 tot en met 4 uitgewerkt in een gedetailleerd overzicht van de financiële positie van de gemeente.

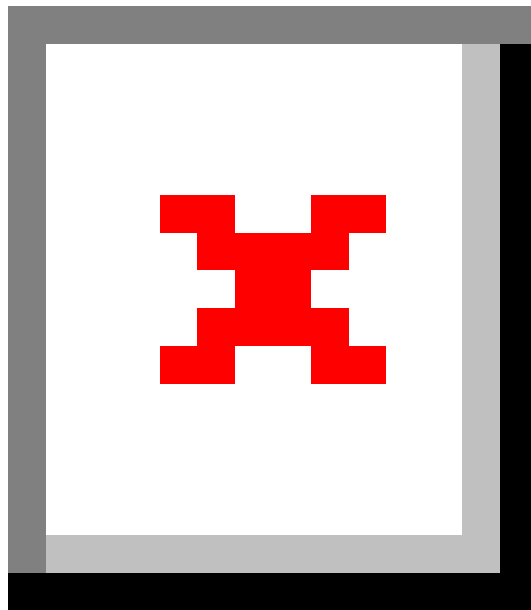
# BEGROTING IN ÉÉN OOGOPSLAG

## Baten per programma

baten per programma

Programma	2021	2022	2023	2024
Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	-737.400	-796.500	-674.700	-616.800
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	-7.477.700	-1.781.300	-614.700	-618.700
Buitenruimte	-8.220.700	-8.270.600	-8.211.700	-8.313.100
Financiën	-493.300	-78.500	-78.500	-78.500
Educatie	-181.800	-186.600	-191.700	-197.100
Sport	-420.500	-433.100	-446.000	-459.400
Sociaal Domein	-5.592.800	-5.237.900	-5.035.200	-4.991.300
<b>Totaal programma's</b>	<b>-23.124.200</b>	<b>-16.784.500</b>	<b>-15.252.500</b>	<b>-15.274.900</b>
<b>Niet onder de programma's vallende baten</b>				
Algemene dekkingsmiddelen	-36.673.500	-37.571.500	-37.898.900	-37.324.900
Overhead	-13.800	-27.500	-27.500	-27.500
Vpb	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0
<b>Totaal baten</b>	<b>-59.811.500</b>	<b>-54.383.500</b>	<b>-53.178.900</b>	<b>-52.627.300</b>

Waar komt het geld vandaan?

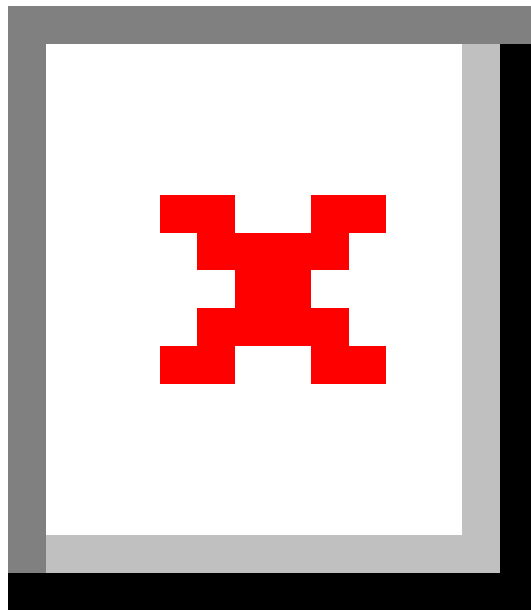


## Lasten per programma

lasten per programma

Programma	2021	2022	2023	2024
Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	4.917.200	4.859.600	4.755.700	4.700.000
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	7.241.100	2.145.500	980.200	983.600
Buitenruimte	15.631.400	15.985.700	16.049.600	16.216.100
Financiën	1.135.100	886.700	1.055.300	1.225.200
Educatie	2.481.800	2.500.900	2.514.200	2.525.400
Sport	1.580.500	1.586.000	1.594.600	1.603.400
Sociaal Domein	19.669.500	19.528.500	19.341.600	19.275.200
<b>Totaal programma's</b>	<b>52.656.600</b>	<b>47.492.900</b>	<b>46.291.200</b>	<b>46.528.900</b>
<b>Niet onder de programma's vallende lasten</b>				
Algemene dekkingsmiddelen	331.800	293.300	190.900	60.400
Overhead	7.203.200	7.186.800	7.196.100	7.200.800
Vpb	30.000	28.600	28.600	28.600
Onvoorzien	75.000	75.000	75.000	75.000
<b>Totaal lasten</b>	<b>60.296.600</b>	<b>55.076.600</b>	<b>53.781.800</b>	<b>53.893.700</b>

Waar gaat het geld naar toe?



# PROGRAMMA 1 - OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID & ALGEMEEN BESTUUR

## 1.1 Openbare Orde en Veiligheid

### Missie

In Albrandswaard zorgen we samen met inwoners, ondernemers, organisaties en instellingen voor veilige buurten in de gemeente. We betrekken onze partners bij de totstandkoming van beleid en voeren het samen uit. Initiatieven van inwoners en ondernemers faciliteren we om de veiligheid in de gemeente te versterken. Samen gaan we voor een veilig(er) Albrandswaard!

### Doelstellingen

#### 1.1.1 Integraal Veiligheidsbeleid

#### Wat willen we bereiken?

Overlast en criminaliteit in Albrandswaard signaleren, voorkomen en tegengaan.

### Maatregelen

21. 1.1.1b Samen met onze partners, ondernemers en inwoners uitvoering geven aan het Actieplan Veilig 2021.

Inwoners voelen zich veilig in Albrandswaard.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



#### Kwaliteit

De gemeente stelt elk jaar het Actieplan Veilig op, dit is het jaarlijks uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsbeleid. In het Actieplan staan de acties en afspraken met de politie en iedereen die betrokken is bij de veiligheid in de gemeente, zoals de boa's, de brandweer, het Openbaar Ministerie, de GGZ, ondernemers en inwoners van Albrandswaard. Het college heeft op 16 februari 2021

het Actieplan Veilig 2021 vastgesteld. Op 1 maart 2021 heeft de gemeenteraad de actualisatie van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) vastgesteld. In de verordening staan de regels die voor iedereen binnen de gemeente gelden zoals vergunningen, ontheffingen, verboden, en meldingen. In de actualisatie is onder andere een messenverbod, verbod op lachgas, de mogelijkheid van cameratoezicht en een verbod tot parkeren in de berm opgenomen. Op 20 december 2021 is door de gemeenteraad het voorstel cameratoezicht bij de metrostations in Albrandswaard aangenomen. In 2022 worden de camera's rondom de metrostations geïnstalleerd.



**Tijd**



**Geld**

## **Doelstellingen**

### **1.1.2 Inbraken & diefstallen**

#### **Wat willen we bereiken?**

De kans op woninginbraken en auto- en fietsdiefstallen verkleinen in Albrandswaard.

#### **Maatregelen**

21. 1.1.2a Met preventieve acties inwoners en ondernemers informeren over het voorkomen van inbraken en diefstallen.

We hebben minimaal 4 x per jaar preventieve acties ingezet.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

Samen met de politie en boa's is in het Actieplan Veilig 2021 de preventie van inbraken en diefstallen uitgewerkt. Voor ondernemers heeft een online talkshow plaatsgevonden over cybercrime. Voor jongeren in de leeftijd van 8 tot 12 jaar is in 2021 gestart met het 3 jarig programma Hackshield, een interactief lesprogramma waarbij gebruik wordt gemaakt van gamification. Ook is in oktober deelgenomen aan de landelijke wapen inleveractie tijdens de week van de veiligheid. In november is een bijeenkomst georganiseerd voor schoolbesturen waar samen met de wijkagent, BOAs, en jongerenwerk aandacht is besteed aan veiligheid en overlast. In december is een bijeenkomst georganiseerd voor winkeliers rondom het thema coronamaatregelen en veiligheid.



### **Tijd**



### **Geld**

21. 1.1.2b Samen met de politie inzetten op de hotspots in de gemeente.

Het aantal inbraken en diefstallen is lager dan in 2020.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

Op 20 december 2021 is door de gemeenteraad het besluit genomen tot de inrichting van camera's bij de metrostations in 2022. Er zijn ook andere maatregelen onderzocht om overlast en diefstallen tegen te gaan in het gebied. Zo is een mobiele camera ingezet bij het metrostation Rhooen en bij het hof van Portland naar aanleiding van aanhoudende vernielingen en overlast. De hotspotlocaties waar overlast wordt ervaren worden intensief gemonitord en tweewekelijks met alle partners bijgesteld. De samenwerking tussen politie, BOAs, jongerenwerk en het buurtpreventieteam zijn in de tweede helft van 2021 verder geïntensiveerd. Zo is in november en december extra



aandacht besteed aan momenten waarop extra overlast werd ervaren zoals vrijdag- en zaterdagavond. Tijdens deze acties is bewust veel aandacht geweest voor integrale samenwerking, met gezamenlijk briefings, informatiedeling en korte communicatielijnen.



**Tijd**



**Geld**

## **Doelstellingen**

### **1.1.3 Alcohol & drugs**

#### **Wat willen we bereiken?**

Bewustwording creëren over de risico's van alcohol en drugsgebruik bij jongeren, ouders en ondernemers.

#### **Maatregelen**

21. 1.1.3a Voorlichting in preventielessen ism SWA aan jongeren, ouders, verenigingen en instellingen.

Het overmatig gebruik van alcohol en drugs onder jongeren in Albrandswaard is lager dan in 2020.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



**Kwaliteit**

Het is in 2021 niet mogelijk geweest om uitvoering te geven aan de preventielessen vanwege (de) Corona(maatregelen). Enerzijds vanwege beperkingen in de mogelijkheid om bij elkaar te komen, maar ook door extra werkdruk bij verschillende partners, verenigingen en instellingen.



**Tijd**



**Geld**

## Doelstellingen

### 1.1.4 (Veiligheids)participatie

#### Wat willen we bereiken?

Inwoners zijn betrokken bij de veiligheid in hun buurten.

#### Maatregelen

21. 1.1.4a Faciliteren van buurtpreventie en initiatieven vanuit de samenleving.

We hebben aangesloten op de behoefte van de initiatiefnemers en de inwoners.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



#### Kwaliteit

De geldende coronamaatregelen maakten het uitdagend om initiatieven te faciliteren. Het was hierbij lastig om verantwoord initiatieven te laten plaatsvinden. Waar mogelijk hebben we meegedacht en initiatieven ondersteund die pasten bij de huidige coronamaatregelen. Zo hebben we een initiatief van buurtbewoners om een erehaag te maken voor een uitvaart toegestaan. Maar we hebben bijvoorbeeld niet meegewerkt aan het plaatsen van een springkussen in de openbare ruimte voor een verjaardagsfeest vanwege de aantrekkingskracht en de moeilijkheid om het gecontroleerd plaats te laten vinden. De tweede helft van 2021 was ook uitdagend vanwege (hernieuwde) corona maatregelen. Zo was het bijvoorbeeld lang onzeker of de huttenbouw doorgang kon vinden. Verder waren er diverse uitdagingen zoals de controle van het corona toegangsbewijs, en het leveren van ondersteuning aan horeca, sportverenigingen en de cultuursector. Ondanks de aangescherpte maatregelen was het wel mogelijk om de sinterklaasintocht doorgang te laten vinden.



#### Tijd



#### Geld

21. 1.1.4b We behouden de goede samenwerking tussen het buurtpreventieteam, de politie en de brandweer door themagericht aan te sluiten bij de trainingsmomenten van de hulpdiensten.

Uit de jaarlijkse integrale evaluatie blijkt de samenwerking voldoende.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



## **Kwaliteit**

De hulpdiensten hebben in 2021 zeer beperkt kunnen oefenen en trainen om verdere besmettingen van het coronavirus te voorkomen. Vooral nog is daadwerkelijk samen oefenen en trainen nog niet mogelijk vanwege aanhoudende beperkingen in relatie tot coronamaatregelen. De wens was om het buurtpreventieteam vanaf het 4e kwartaal 2021 weer aan te laten sluiten bij trainingsmomenten van de politie en de brandweer. De voorbereidende gesprekken zijn geweest en er is een concept planning opgesteld, echter door aanscherping van de maatregelen eind 2021 is hier geen uitvoering aan gegeven. Een andere belangrijke voorwaarde om gezamenlijk trainen en oefenen te realiseren was de beschikbare capaciteit bij onze partners. Een geplande multidisciplinaire oefening is om die reden verplaatst naar 2022. Voor het nieuwe jaar worden alternatieven uitgewerkt zoals online trainingen en dilemmasessies, zodat de uitvoering van trainen en oefenen steeds minder afhankelijk wordt van verscherpte corona maatregelen .



## **Tijd**



## **Geld**

## **Doelstellingen**

### **1.1.5 Jeugdoverlast.**

#### **Wat willen we bereiken?**

Jeugdoverlast in de gemeente voorkomen en tegengaan.

#### **Maatregelen**

21. 1.1.5a Met de politie, boa's, O.M, jongerenwerk en onze professionals uit de zorg en hulpverlening gaan we overlast en criminaliteit in de gemeente tegen.

We hebben zicht op de jeugd die de overlast veroorzaken.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



## **Kwaliteit**

In 2020 is het aantal meldingen van overlast van jeugd gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. De coronamaatregelen hebben een grote invloed op deze stijging. Jongeren hebben weinig ruimte voor activiteiten en sociale omgang en we zien meer jongeren zich vervelen en op straat hangen. Vanwege de toegenomen jeugdoverlast heeft de politie zich hier in 2021 extra op gericht. Acties van de politie zijn onder andere contact maken met en kennen van de jeugd, die uit de anonimiteit halen en verzamelplekken monitoren. De afgelopen periode zagen we een toename van

incidenten waarbij sprake is van bedreiging, messagegebruik en diefstal. Ook zagen we een toename van jongerenoverlast bij voetbalverenigingen en scholen. De verwachting was halverwege 2021 dat het verder versoepelen van de coronamaatregelen invloed zou hebben op dit probleem. Echter de versoepelingen waren tijdelijk van aard, waardoor het complex was om grip te krijgen en te houden op dit probleem. Wij zijn doorlopend in gesprek geweest met veiligheidspartners zoals politie en BOAs, maar ook met scholen, voetbalverenigingen, jongerenwerk en omliggende gemeenten. In de tweede helft van 2021 is in Albrandswaard gestart met een integrale aanpak. Hierbij is een kwartiermaker jongeren(overlast) en extra jongerenwerker ingezet met als doel te zorgen dat de overlast naar beneden gaat en de jongeren in beeld zijn. De jongerenwerker is op dit moment al goed bekend bij een deel van de jeugd, en er wordt gewerkt aan een overzicht van groepen en locaties door de kwartiermaker. Er moeten nog belangrijke stappen worden gezet in 2022 zoals het opstellen van samenwerkingsconvenanten voor informatiedeling, en het begeleiden en ondersteunen van jeugd. In 2022 wordt hierover gerapporteerd door middel van een tussentijdse evaluatie aan de gemeenteraad, en een vervolgplan voor de toekomst.

Ondanks alle beperkingen is wel invulling gegeven aan bredere samenwerking van de verschillende hulpdiensten, waarbij steeds is gezocht naar de verbinding tussen de verschillende partners. Zo hebben o.a. politie en BOA's samen gesurveilleerd, integrale acties zijn ingezet in samenwerking met het buurtpreventieteam, op het distripark wordt gewerkt met Rotterdamse BOAs, en bij integrale acties is nauw samengewerkt met partners zoals Douane, Belastingdienst, VRR en DCMR.



**Tijd**



**Geld**

## **Doelstellingen**

### **1.1.6 Kliniek Poortugaal**

#### **Wat willen we bereiken?**

Inwoners in de omgeving van klinieken voelen zich voldoende veilig en geïnformeerd.

#### **Maatregelen**

21. 1.1.6a Samen met Antes, Fivoor en de politie bijeenkomsten organiseren voor omwonenden van de klinieken, waarbij actuele onderwerpen besproken worden.

Inwoners in de omgeving van de klinieken in Albrandswaard voelen zich voldoende veilig.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

In 2020 hebben de bewonersbijeenkomsten vooral in het teken gestaan van het verbeteren van de communicatie met de klinieken. Hieruit is een sms-dienst ontstaan waarbij Antes en Fivoor omwonenden informeren bij incidenten. In 2021 is het gesprek met omwonenden over hun veiligheid en veiligheidsgevoel gecontinueerd. Er is een klankbordgroep en commissie van omwonenden, maar er zijn ook gesprekken geweest met betrokken omwonenden die niet zijn aangesloten bij de 'vaste' overlegstructuur. Hierbij gaan we in gesprek over participatie, overlast, samenwerking en acties. Dit doen we samen met Antes en Fivoor. Dit jaar is ook de intentieovereenkomst gesloten voor de woningbouw op het Antes terrein. Door de raad is hierover een motie aangenomen over de algemene veiligheid. Naast veiligheid is ook participatie nadrukkelijk opgenomen in dit proces, zodat omwonenden betrokken worden en geïnformeerd zijn.



### **Tijd**



### **Geld**

21. 1.1.6b Evaluatie alarmeringssysteem bij situaties met impact op de omgeving van Antes en Fivoor richting omwonenden.

Inwoners in de omgeving van de klinieken in Albrandswaard voelen zich voldoende geïnformeerd.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

Bij de evaluatie van de pilot van het alarmeringssysteem bleek dat deelnemers graag sneller geïnformeerd willen worden bij meldingen waarbij hulpdiensten uitrukken, maar die niet direct een impact hebben op de omgeving (categorie 2 meldingen). Fivoor en Antes hebben daarop de werkwijze van de SMS-dienst aangepast. In 2021 is bij dergelijke incidenten zo snel mogelijk een SMS-bericht uitgestuurd naar de deelnemers aan de SMS-dienst. Indien nodig wordt aanvullende informatie over het incident op de websites van Antes en Fivoor geplaatst. Uit de laatste evaluatie blijkt dat de SMS- voldoet aan de behoefte en hebben Fivoor en Antes aangegeven de dienst te willen voortzetten. In juni dit jaar is de sms-dienst verder uitgebreid en beschikbaar gemaakt voor een grotere groep omwonenden. Zo zijn ook de omwonenden van directe aanrijroutes naar Antes en Fivoor uitgenodigd voor deelname aan de SMS-dienst.



**Tijd**



**Geld**

## 1.2 Algemeen bestuur

### Missie

Albrandswaard levert dienstverlening aan inwoners, instellingen en bedrijven op de plekken en momenten waarop daar behoefte aan is. Moderne technologie wordt ingezet om de mogelijkheden van persoonlijke dienstverlening te vergroten.

### Doelstellingen

#### 1.2.1 Dienstverlening

Dienstverlening die persoonlijk, eigentijds en betrouwbaar is. Wij zijn benaderbaar, zoeken onze inwoners op en bieden een eigentijdse plek voor contacten en ontmoetingen in het Huis van Albrandswaard.

### Maatregelen

21. 1.2.1a Besluit nemen over alternatief voor baliemeting.

We streven naar een continu klantonderzoek.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



**Kwaliteit**

Als alternatief voor de baliemeting is eind 2020 besloten het dashboard te introduceren dat in 2021 in gebruik is genomen. Dit betekent een doorlopend klanttevredenheidsonderzoek aan de balie, de telefoon (met uitzondering van de NV-BAR en het KCC Maatschappij ) en de online formulieren op burgerzaken producten. De resultaten uit het dashboard worden met de teams besproken en kunnen leiden tot complimenten en verbeteracties. In 2022 gaan we inzetten op het verbeteren van het verkrijgen van respons.



**Tijd**



**Geld**

## Doelstellingen

### 1.2.2 Communicatie

Inzet van communicatiemiddelen en - vormen die aansluiten bij wensen van en trends in de samenleving.

## Maatregelen

21. 1.2.2a Doorontwikkeling gemeentewebsite.

Toegankelijk, makkelijk en betrouwbare online dienstverlening en informatievoorziening.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



### Kwaliteit

In het 4e kwartaal van 2021 is gestart met het inventariseren van de wensen (en eisen) voor de nieuwe gemeentelijke website. Het huidige contract is met een half jaar verlengd waardoor meer tijd beschikbaar is om mogelijke verbeteringen te bespreken. Dit betekent niet dat er aan de huidige website geen wijzigingen meer worden aangebracht. Om deze toegankelijker te maken worden teksten herschreven en aangescherpt naar B1. Taalniveau B1 staat voor begrijpelijk Nederlands. In de communicatie is de website de vindplaats voor het gemeentelijk nieuws om Albrandswaard. Verder is de website een belangrijk middel in de (bestuurs)communicatie. De website is de vindplaats voor nieuws over de belangrijke ontwikkelingen in Albrandswaard. De website staat centraal in de communicatiemiddelenmix en fungeert als landingsplaats voor social media. Dit speerpunt zal worden meegenomen naar 2022.



### Tijd



### Geld

## Kerngegevens

Bestuurlijke structuur	Raadsleden	Wethouders
Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)	5	1 (0,85 fte)
Echt voor Albrandswaard (EVA)	4	-
Stem Lokaal	3	1 (0,85 fte)
Leefbaar Albrandswaard	2	1 (0,85 fte)
Christen Democratisch Appel (CDA)	2	1 (0,85 fte)
Partij van de Arbeid (PvdA)	1	-
Nieuwe Albrandswaardse partij (NAP)	1	-
Frans	1	-
GroenLinks	1	-
Voogdgeert Voor Albrandswaard (VVA)	1	-
Totaal	21	4 (3,4 fte)

## Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>1 Openbare Orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen Bestuur</b>	<b>4.829.100</b>	<b>4.650.400</b>	<b>4.670.600</b>	<b>4.675.000</b>
Baten				
<b>1 Openbare Orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen Bestuur</b>	<b>-643.900</b>	<b>-719.000</b>	<b>-597.200</b>	<b>-539.300</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>4.185.200</b>	<b>3.931.400</b>	<b>4.073.400</b>	<b>4.135.700</b>
Onttrekkingen				
<b>1 Openbare Orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen Bestuur</b>	<b>-93.500</b>	<b>-77.500</b>	<b>-77.500</b>	<b>-77.500</b>
Storting				
<b>1 Openbare Orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen Bestuur</b>	<b>88.100</b>	<b>209.200</b>	<b>85.100</b>	<b>25.000</b>
<b>Mutaties reserves</b>	<b>-5.400</b>	<b>131.700</b>	<b>7.600</b>	<b>-52.500</b>
<b>Totaal programma 1</b>	<b>4.179.800</b>	<b>4.063.100</b>	<b>4.081.000</b>	<b>4.083.200</b>

## Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Diefstallen uit woning	2018	3,2	2,2	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
2. Vernielingen	2018	4,6	4,9	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
3. Verwijzingen Halt	2019	68	127	Aantal per 10.000 jongeren	stichting Halt
4. Winkeldiefstallen	2018	0,4	1,3	Aantal per 1.000 inwoners	CBS
5. Geweldd misdrijven	2018	6,1	3,9	Aantal per 1.000 inwoners	CBS

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.
2. Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven.
3. Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie.
4. Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
5. Het aantal geweldd misdrijven per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldd misdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling etc.)



# PROGRAMMA 2 - RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN & ECONOMIE

## Inleiding

Ondernemers, bewoners, publiek en maatschappelijke instellingen maken de samenleving van Albrandswaard. Wij willen hen optimale condities bieden voor ondernemen, ontspannen, ontmoeten en ontwikkelen. Het behouden van een goede balans tussen aan de ene kant grote opgaven met een ruimtelijk beslag, zoals woningbouw en energietransitie, en aan de andere kant het behoud van groen en leefbaarheid in de dorpen is de grote uitdaging van de komende jaren. Ingezet wordt op kwaliteit van werken, wonen, recreëren en voorzieningen, in onderlinge samenhang. Centraal staat de vitaliteit van de samenleving in kleinschalige dorpskernen en een landelijke omgeving.

## Missie

Albrandswaard is de 'groene long' voor de regio aan de zuidkant van Rotterdam. Wij willen 'de groene long' behouden en ook een 'passende' bijdrage leveren aan woningbouw en energie-transitie.

De gemeente zet bij ruimtelijke ontwikkelingen in op behoud en versterking van bestaande kwaliteiten. We werken niet alleen aan de omvang en toekomstbestendigheid van de woningvoorraad, maar faciliteren ook onze inwoners die langer thuis blijven wonen als zij zorg nodig hebben. We bouwen en wijzen primair toe met het oog op de lokale behoefte, maar verliezen onze rol in en bijdrage aan de regio niet uit het oog.

## 2.1 Ruimtelijke ordening

### Doelstellingen

#### 2.1.1 Omgevingswet (Ruimtelijk + Sociaal)

##### Wat willen we bereiken?

Ruimtelijke keuzes vastleggen in gebiedsprogramma's. Verder kan op 1 januari 2022 een omgevingsvergunning worden aangevraagd en binnen 8 weken worden afgehandeld.

### Maatregelen

21. 2.1.1a De Omgevingsvisie verder uitwerken in gebiedsprogramma's.

Ruimtelijke keuzes voor specifieke gebieden in Albrandswaard vastleggen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



#### Kwaliteit

In maart 2021 heeft u in de raadsvergadering besproken dat de Omgevingsvisie nog niet kon worden behandeld. De reden daarvoor was het onderdeel 'Gebiedsopgaven', waarvan de inhoud moest worden afgestemd met het traject voor het verkrijgen van

inzicht in de manier waarop de aanzienlijke sociale woningbouwopgave in Albrandswaard kon worden gerealiseerd. In oktober 2021 heeft u de besluitvorming over de (sociale) woningbouwopgave afgerond. De Omgevingsvisie is daarna aangepast en als ontwerp in december 2021 aan het college voorgelegd. De verwachting is dat u de Omgevingsvisie in de 1e helft van 2022 definitief vast kunt stellen. Dit speerpunt loopt dus door in 2022.



### **Tijd**

Het traject voor de sociale woningbouw heeft mede de vervolgstappen voor de Omgevingsvisie en de verdere uitwerking daarvan bepaald. Dit traject is afgerond in oktober 2021. De tijd om de uitkomsten vervolgens in de Omgevingsvisie te verwerken en die visie aan u voor te leggen voor het einde van het jaar was te krap. Dit speerpunt loopt daarom door in 2022.



### **Geld**

21. 2.1.1b Proces voor het afgeven van een Omgevingsvergunning zo inrichten dat aan de minimale vereisten m.b.t. afhandelingstermijn en participatie wordt voldaan op 1-1-2022 (inwerkingtreding OmgevingsWet).

Een 'OmgevingsWetproof' proces Omgevingsvergunning.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

De invoering van de Omgevingswet is in 2021 opnieuw uitgesteld en nu voorlopig vastgesteld op 1 juli 2022. Desondanks zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de invoering van de Omgevingswet in 2021 doorgegaan. Voorop is blijven staan dat we ruim op tijd aan de minimale eisen voor de Omgevingswet willen voldoen. U heeft in 2021 al ingestemd met het instellen van een commissie ruimtelijke kwaliteit. Begin 2022 volgen voorstellen met betrekking tot een aanpassing van de Legesverordening en met betrekking tot o.a. de mandatering van bevoegdheden aan het college. Deze planning biedt ons tot 1 juli 2022 de mogelijkheid alvast te oefenen met de nieuwe manier van werken.



### **Tijd**

De invoering van de Omgevingswet is voorlopig opgeschoven naar 1 juli 2022. Als gevolg hiervan loopt ook het proces, dat nodig is om aan de minimale voorwaarden van de Omgevingswet te voldoen, langer door. Dit speerpunt loopt dan ook door tot 1 juli 2022.



### **Geld**

## Doelstellingen

### 2.1.2 Visie op de Rand van Rhoon.

Keuzes maken voor de Rand van Rhoon op de lange termijn.

#### Maatregelen

21. 2.1.2a Op basis van de in de Omgevingsvisie gemaakte keuzes op het gebied van wonen, recreatie, sport, landschap en economie praktische scenario's uitwerken voor de Rand van Rhoon.

Visie op de Rand van Rhoon vaststellen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



#### Kwaliteit

In de 1e helft van 2021 heeft besluitvorming plaats gevonden over de verplaatsing van sportpark de Omloop naar de locatie Omloopseweg Zuid. De 2e helft van 2021 heeft in het teken gestaan van de verdere uitwerking van het raadsbesluit. Het moment van opstarten van een visie op de Rand van Rhoon hangt sterk samen met de verdere uitwerking van het raadsbesluit en was in 2021 nog niet concreet aan de orde.



#### Tijd

De ontwikkelingen rond de Omloop hebben de nodige tijd in beslag genomen. De einddatum is daarom niet gehaald. Dit speerpunt loopt door in 2022.



#### Geld

## Doelstellingen

### 2.1.3 Buitenland van Rhoon.

#### Wat willen we bereiken?

Behoud en versterking van de recreatieve en natuurwaarden in een agrarisch en landschappelijk aantrekkelijk buitengebied. Hieronder kunnen onze inwoners en mensen van buiten Albrandswaard ook in een toekomst van toenemende verstedelijking in de regio blijven genieten van ons cultuur-historisch waardevolle polderlandschap, onze streekproducten, natuur en vrienden.

## **Maatregelen**

21. 2.1.3a Bijdragen aan de ontwikkeling en vaststelling van een omgevingsplan o.b.v. het Streefbeeld. Overleg met provincie, gebiedscoöperatie en maatschappelijke partners; informatie aan inwoners en het verzorgen van de planologische procedure.

In 2022 een vastgesteld omgevingsplan op basis van het Streefbeeld.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

De gebiedscoöperatie Buitenland heeft in overleg met gemeente en provincie een concept-voorontwerp opgesteld, dat door B&W ten behoeve van inspraak als voorontwerp in procedure is gebracht.

Hierbij is bij uitzondering het vooroverleg ook opengesteld voor de burgerij, om deze zo vroeg mogelijk in de procedure te betrekken in de planvorming, informatie te bieden en gelegenheid tpt inspraak.

Op 24 januari 2022 wordt het resultaat door de raad besproken waarna de verdere procedurele stappen worden bepaald.

Op verzoek van het college heeft de minister van Bzk aan het project Buitenland de Crisis- en herstelwet status toegekend, waarmee de mogelijkheden voor adequate flexibele bestemming groter zijn dan onder de thans algemeen geldende Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), vooruitlopend op de toekomstige Omgevingswet.



### **Tijd**

De eerdere deadline vanwege de naderende invoering van de omgevingswet, is verschoven door uitstel van de invoeringsdatum van die wet naar 1 juli 2022 (en mogelijk nog later).

Verder geldt inmiddels voor Buitenland de Chw-status, en is de procedure van het plan onder die status inmiddels gestart, waarmee de deadline komt te vervallen zodra het ontwerpplan in procedure wordt gebracht, naar verwachting begin 2022.



### **Geld**

21. 2.1.3b Brede bestuurlijke inzet op noodzakelijke aanpassing Rijks- en Provinciebeleid (met name Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)) om een omgevingsplan conform het Streefbeeld mogelijk te maken.

Rijks- en Provinciaal beleid dat ruimte biedt aan een omgevingsplan conform het Streefbeeld.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

Als verantwoordelijke voor de uitvoering van de PKB-PMR in Buitenland conform het breedgedragen streefbeeld, heeft de provincie samen met de gebiedscoöperatie en Albrandswaard overleg gevoerd met het Rijk om mogelijke obstakels in het Rijksbeleid (Barro en Bkl) weg te nemen.

Het ministerie heeft medewerking toegezegd mocht blijken dat het plan ontwikkelingen omvat (m.n. nieuwbouw) waarin het rijksbeleid tot nu toe niet voorziet. Verdere procedurele standpuntbepaling over de strekking van het ontwerpbestemmingsplan is nodig als basis voor een ontheffingsaanvraag door B&W en een definitief besluit over de gewenste synchronisatie.

Deze standpuntbepaling en zonodig de daaraan gekoppelde ontheffingsaanvraag wordt uiterlijk de eerste helft van 2022 voorzien.



### **Tijd**

Dit loop door tot in 2022.



### **Geld**

21. 2.1.3c Intensiveren afstemming gemeente (inclusief gemeenteraad) met gebiedscoöperatie en provincie op de uitvoeringsfasen van het Streefbeeld.

Synchronisatie van (beleids)inzet en bewaken van maatschappelijk draagvlak.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

Door de gemeente wordt, na vaststelling van het streefbeeld als beleidsuitgangspunt voor Albrandswaard, nadrukkelijk samen bestudeerd hoe de in het streefbeeld vervatte doelen kunnen worden bereikt.

Dit samenwerkingsproces wordt vanuit een gezamenlijke proefondervindelijke afstemming tussen gemeente, coöperatie en provincie verder uitgebouwd.

Op dit moment betreft dit vooral de inzet op de toekomstige vaststelling van het bestemmingsplan voor Buitenland en de ontwikkeling van de Poort van Buitenland.

Vanuit de verschillende verantwoordelijkheden en belangen, en vanuit de soms uiteenlopende inzichten daaromtrent, is de onderlinge afstemming een vanzelfsprekend aandachtspunt voor alle partijen, en is er geregeld overleg op ambtelijk zowel als op bestuurlijk niveau.



### **Tijd**

De processen verbonden met de gebiedsontwikkeling en de afstemming tussen partijen lopen de komende jaren nog door.



## **Geld**

21. 2.1.3d Uitwerking en realisatie van de gebiedsvisie voor de Poort Buitenland van Rhoon (zogenoeten Binnenland) volgens de bestuursovereenkomst hierover met de Provincie en het Streefbeeld van de gebiedscoöperatie.

Een hoogwaardige entree voor bezoekers van het Buitenland die recht doet aan de functies: natuur, recreatie, agrarisch beheer en educatie.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



## **Kwaliteit**

De visie voor de Poort van Buitenland van bureau Palmbout is na vaststelling door Peter Verkade Landschapsarchitecten uitgewerkt tot een VO (voorlopig ontwerp). Dit VO vormde door de basis voor een kostenberekening op onderdelen - door Antea - ten behoeve van een nader te bepalen kostentoerekening aan ontwikkelplekken, en een daaraan verbonden vermarkting en subsidiëring.

De definitieve uitwerking en toekomstige realisatie is afhankelijk van de interesse van derden - marktpartijen - de coöperatie en de provincie om deel te nemen aan de ontwikkeling.

Dit kan zijn als ontwikkelaar, gebruiker en/of financier. Er worden nu verkennende besprekingen gevoerd met verschillende partijen, waarbij met name de realisatie van de eerste ontwikkelkavel ten behoeve van ontvangst van recreanten en beoogd gebruik door de gebiedscoöperatie in dat verband de aandacht heeft. Financieringsbereidheid van de provincie vanuit projectbudget is daarbij een cruciale factor.

Over de voortgang van een en ander wordt in MPO-verband gerapporteerd.



## **Tijd**

Het project loopt door tot in 2022 en volgende jaren.

De provincie talmt evenwel in de haar toekomstige participatieve rol in de ontwikkeling van de eerste kavel vanuit de verantwoordelijkheid voor een recreatief Buitenland.

Hierdoor loopt de voortgang en financiering van de ontwikkeling ongewenst vertraging op.



## **Geld**

De provincie talmt in de haar toekomstige participatieve rol in de ontwikkeling van de eerste kavel vanuit de verantwoordelijkheid van een recreatief Buitenland.

Hierdoor loopt de voortgang en financiering van de ontwikkeling ongewenst vertraging op.

## 2.2 Wonen

### Doelstellingen

#### 2.2.1 Wonen

##### Wat willen we bereiken?

Passende huisvesting voor starters en ouderen met een optimale samenhang tussen wonen, welzijn en zorg. Primair bouwen en toewijzen met het oog op de lokale behoefte. Hierbij hoort dat het ontwikkeltempo van locaties en projecten afgestemd blijft op het jaarlijkse opnamevermogen van onze samenleving.

##### Maatregelen

21. 2.2.1a Programmatische afspraken maken met woningcorporaties en ontwikkelaars over het bouwen van 210 (sociale) huurwoningen voor starters, ouderen en gezinnen.

Een toekomstbestendige woningvoorraad.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



##### Kwaliteit

In de prestatieafspraken met de corporaties voor 2021/2022 is opgenomen dat de inzet is om de sociale woningvoorraad uit te breiden conform het Regioakkoord en conform de uitkomsten van het proces dat met de provincie wordt uitgewerkt voor versnelling van sociale woningbouw. U heeft op 4 oktober 2021 op basis van de uitgevoerde studies besloten in te zetten op het toevoegen van 350 tot 400 sociale woningen in Albrandswaard tot 2030. Dit besluit is daarna gedeeld met het Samenwerkingsverband Wonen voor de regio Rotterdam en met de provincie Zuid-Holland. De portefeuillehouder heeft de woningcorporaties het gehele jaar in bestuurlijk overleg op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Het moment waarop concretere afspraken met de corporaties kunnen worden gemaakt is afhankelijk van de vorderingen in de lopende trajecten m.b.t. bijvoorbeeld Omloop, Mariput, Antes en Schutskooiwijk/Poortugaal-West, waarover in 2021 besluitvorming heeft plaats gevonden.



##### Tijd



##### Geld

21. 2.2.1b Onderzoek doen naar de woonbehoefte van een toenemend aantal dementerenden.

Actualiseren van de Woonvisie 2016-2025 op het punt van een goede samenhang tussen woonvormen en zorg.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

Het onderzoek naar de woonbehoefte van het toenemend aantal dementerenden maakt onderdeel uit van het in beeld brengen van de woonzorgopgave voor verschillende doelgroepen. De woonzorganalyse voor Albrandswaard is opgeleverd, de woonzorgopgaven zijn in beeld gebracht en er zijn beleidsaanbevelingen opgesteld. De resultaten zijn besproken met de maatschappelijke partners in het Wonen, Welzijn en Zorgberaad en zijn eind 2021 aan het college gepresenteerd.



### **Tijd**



### **Geld**

## **2.3 Economie**

### **Doelstellingen**

#### **2.3.1 Economie en bedrijvigheid**

##### **Wat willen we bereiken?**

Goede afstemming en samenhang tussen economische functies en bedrijvigheid enerzijds en andere functies en hun ruimtebeslag anderzijds, in lokaal en regionaal perspectief, en een weloverwogen positionering van economische functies en toekomstgericht beleid zoals de omgevingsvisie en duurzaamheidsbeleid.

##### **Maatregelen**

21. 2.3.1a Monitoren van de Covid-19 effecten, bezinnen op beleidsmaatregelen en zonodig ten uitvoer leggen van beleid in overleg met betrokken partijen.

Het beschikken over een goed beeld van de lokale situatie en ontwikkelingen m.b.t. de effecten van Covid-19 op de economie en voor zover mogelijk een daarop afgestemd beleid.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



### **Kwaliteit**

Vanuit de gemeente is door de bedrijfscontactfunctionaris proactief contact opgenomen met lokale ondernemers en organisaties om te faciliteren bij informatie over en toepassing van rijksregelingen in relatie tot de pandemie. Met name is de gemeente bemiddelend opgetreden in de toewijzing van rijks gelden als vergoeding



van kosten door lokale ondernemers, verenigingen en organisatoren van evenementen inzake de controle van publiek/bezoek/clientèle op het verplichte corona-toegangsbewijs. Dit heeft zich toegespitst op horeca, evenementen, sportbeoefening en culturele bijeenkomsten.

Voor aanvullend gemeentelijk beleid op dit punt was tot op heden onvoldoende aanleiding.

De gemeente zal zich, in contact en overleg met de betrokken partijen, ook in 2020 en zondig volgende jaren zoveel mogelijk faciliterend blijven opstellen en aansluiting blijven zoeken bij de algemeen van toepassing zijnde rijksregelingen.



## Tijd

Faciliterende acties lopen door in 2022 en zondig volgende jaren.



## Geld

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>2 Ruimtelijke Ordening, Wonen &amp; Economie</b>	<b>7.040.900</b>	<b>2.120.500</b>	<b>955.200</b>	<b>958.600</b>
Baten				
<b>2 Ruimtelijke Ordening, Wonen &amp; Economie</b>	<b>-7.290.500</b>	<b>-1.752.700</b>	<b>-614.700</b>	<b>-618.700</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>-249.600</b>	<b>367.800</b>	<b>340.500</b>	<b>339.900</b>
Onttrekkingen				
<b>2 Ruimtelijke Ordening, Wonen &amp; Economie</b>	<b>-187.200</b>	<b>-28.600</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Stortingen				
<b>2 Ruimtelijke Ordening, Wonen &amp; Economie</b>	<b>200.200</b>	<b>25.000</b>	<b>25.000</b>	<b>25.000</b>
<b>Mutaties reserves</b>	<b>13.000</b>	<b>-3.600</b>	<b>25.000</b>	<b>25.000</b>
<b>Totaal programma 2</b>	<b>-236.600</b>	<b>364.200</b>	<b>365.500</b>	<b>364.900</b>

### Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Functiemenging	2019	49,6	52 %		CBS BAG/LISA
2. Vestigingen (van bedrijven)	2018	101,4	142,8	Aantal per 1.000 inw van 15 t/m 65 jr	LISA
3. Nieuwbouw woningen	2019	16,9	9,7	Aantal per 1.000 woningen	BAG/ABF
4. Demografische druk	2020	71,6	77,2 %		CBS

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen woningen) en 100 (alleen werken). Bij de waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
2. Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 65 jaar.
3. Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.
4. De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.

# PROGRAMMA 3 - BUITENRUIMTE

## Inleiding

De gemeente streeft een kwalitatief hoge en duurzaam openbare ruimte na, waarbij aandacht is voor veiligheid en leefbaarheid die wij samen met onze inwoners realiseren.

Wijkregie zet zich in op het bevorderen van meer burgerparticipatie, gerichte communicatie en het verbreden van het netwerk. De werkwijze van Wijkregie kenmerkt zich met een bottom-up benadering, ofwel integraal werken en zoeken naar passende oplossingen en/of mogelijkheden. De speerpunten kenmerken zich door dichtbij de burger zijn en hen betrekken bij beleid en ontwikkelingen in de wijk.

Evenementen dragen bij aan een levendige gemeente, een positief imago van de verschillende dorpskernen. Meer evenementen die de plaatselijke economie en de sociale cohesie bevorderen.

Het realiseren van maatschappelijke doelstellingen is een belangrijke pijler in de gemeente Albrandswaard. De huisvesting om deze doelstellingen te kunnen bewerkstelligen, noemen we maatschappelijk vastgoed. De laatste jaren zijn er veel ontwikkelingen op dit gebied. Om deze ontwikkelingen goed te kunnen blijven managen is professionalisering en sturing hierop van groot belang.

## Missie

Een kwalitatief hoge en duurzaam openbare ruimte, waarbij aandacht is voor veiligheid en leefbaarheid die wij samen met onze inwoners realiseren.

## 3.1 Buitenruimte

### Doelstellingen

#### 3.1.1 Duurzaamheid en milieu

##### Wat willen we bereiken?

Brede invulling geven aan duurzaamheid waarbij alle portefeuilles worden betrokken. De energietransitie is geprioriteerd onderdeel uit het beleid m.b.t. duurzaamheid.

### Maatregelen

21. 3.1.1a Doorvertalen van maatregelen en acties uit de Regionale Energie Strategie (in BAR-verband) en opstellen en ten uitvoer brengen van een uitvoeringsagenda voor Albrandswaard.

Uitwerken en uitvoeren van een meerjaren energietransitie.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



### **Kwaliteit**

De Warmtevisie Albrandswaard (een routeplan naar 2050) is op 14 december 2020 vastgesteld door de gemeenteraad, de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid op 1 maart 2021.

Komende jaren worden projectgewijs mogelijkheden voor uitvoeringsmaatregelen onderzocht, uitgewerkt en ter hand genomen.

Dit betreft bijvoorbeeld het opstellen van wijkplannen voor energietransitie (de eerste gasloze wijken worden niet eerder dan 2028 verwacht) en het doorvoeren van klimaatadaptatie-maatregelen.



### **Tijd**

De hieruit voortvloeiende uitvoeringsgerichte projecten lopen door in 2022 en volgende jaren.



### **Geld**

## **Doelstellingen**

### **3.1.2 Openbare ruimte**

#### **Wat willen we bereiken?**

De gemeente streeft een kwalitatief hoge en duurzaam openbare ruimte na, waarbij aandacht is voor veiligheid en leefbaarheid die wij samen met onze inwoners realiseren.

### **Maatregelen**

21. 3.1.2a Verhogen verkeersveiligheid, uitvoeren acties maatregelenplan.

- inzet op veilige schoolomgevingen;
- inrichting 30 km/h-zones;
- veilige fietsroutes;
- verlagen snelheid autoverkeer.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Binnen de agenda van de samenleving zijn er extra financiële middelen beschikbaar gekomen om de verkeersveiligheid verder te kunnen verbeteren. Er is een maatregelenpakket opgesteld om de beschikbare middelen zo efficiënt mogelijk te kunnen besteden. Veilige school- en leefomgevingen en veilige verbindingen voor

langzaam verkeer (fiets en voetgangers) hebben hierbij prioriteit. Door toedoen van de coronacrisis is het erg lastig geweest om met bewoners afstemming te hebben waardoor we achter lopen in de uitvoering. Toch is het afgelopen jaar hard gewerkt en zijn nu diverse projecten zodanig voorbereid en afgestemd dat deze in 2022 in uitvoering kunnen.

Voor een veilige schoolomgeving Julianaschool (centrum Rhoon) is samen met de school en de wijkagent gewerkt aan een plan voor het verbeteren van de verkeersveiligheid rondom de school. Op een aantal kleine aanpassingen na is het plan gereed en zal het begin 2022 worden gerealiseerd. Daarnaast is ter verbetering van de veiligheid voor kinderen de Sportlaan afgesloten voor autoverkeer zodat fietsers en wandelaars veiliger naar de Julianaschool kunnen komen. Voor deze locatie is ook een nieuwe fietsverbinding vanaf de Gaarde naar de Sportlaan toe in voorbereiding. Verwachting is dat deze begin volgend jaar gerealiseerd kan worden.

Om de snelheid terug te dringen, sluipverkeer tegen te gaan en een veilige fietsverbinding te maken is in samenwerking met gemeente Rotterdam gewerkt aan het afsluiten voor doorgaand autoverkeer van de Welkhoeksedijk ter hoogte van de gemeentegrens. De plannen hiervoor zijn de afgelopen maanden definitief gemaakt en worden gereed gemaakt voor realisatie. Ook voor de Dorpsdijk, Rhoon (gedeelte nabij de Gouden Arend) is een nieuw ontwerp in voorbereiding om de verkeersveiligheid voor bewoners maar vooral ook voor schoolgaand verkeer veiliger te maken. Ook hiervan is de verwachting dat dit in de loop van 2022 gerealiseerd kan gaan worden. Voor alle projecten geldt dat bewoners of betreffende scholen en/of andere partijen in meer of mindere mate betrokken worden bij het opstellen van de plannen.



### **Tijd**

In verband met de coronacrisis lopen we achter op de uitvoering van de plannen. Door het lastig kunnen afstemmen met bewoners, een toenemend aantal meldingen en hoge werkdruk is er weinig tijd geweest om projecten op te starten. Door het inschakelen van extra capaciteit zijn in 2021 meerdere projecten toch opgestart en voorbereid en nu bijna zover dat deze gerealiseerd kunnen worden.



### **Geld**

Tot op heden zijn de beschikbaar gestelde middelen voldoende om de eerste verkeersveiligheidsprojecten op te pakken en uit te voeren.

#### 21. 3.1.2b Realisatie inrichtingsplan Park Rhoon.

Een park naar de wensen en behoeften van gebruikers en omwonenden.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Het definitief ontwerp van het park is eind december 2019 vastgesteld door het college. In maart 2020 is gestart met de aanleg van het basisontwerp d.m.v. de aanleg van de natuurvriendelijke oevers, het vervangen van een deel van de beschoeiing en het plaatsen van een nieuw speeltoestel. Het afgelopen jaar is de rest van het basisontwerp gerealiseerd waaronder het verplaatsen van het hertenkamp, de aanleg

van de nieuwe padenstructuur, het renoveren van de bestaande, nieuwe verlichting geplaatst en is het terrein voor eventuele evenementen voorzien van drainage om het geschikt te maken voor bijeenkomsten en evenementen. Daarnaast zijn de aansluitingen in het park zoals elektra en water geschikt gemaakt voor evenementen en waar nodig vernieuwd. Het park is hiermee geschikt gemaakt en voorbereid op verdere invulling. Dit zal in de komende jaren uitgewerkt en ingericht worden en bestaan uit het verder vergroenen van het park en vorm geven van de verschillende functies zoals een hondenloop gebied, bloementuin, verder inrichten hertenkamp en terrein waar evenementen mogelijk zijn.



### **Tijd**

Het basisontwerp is gerealiseerd en afgerond. De volgende fase is het verder vormgeven van de verschillende functies in het park. Hierbij wordt ook bekeken hoe en in welke vorm participatie hier een onderdeel van kan zijn.



### **Geld**

De basis van het ontwerp is binnen de huidige middelen gerealiseerd.

## 21. 3.1.2c Effectiever afval scheiden, uitvoering geven aan het afvalbeleidsplan.

Door afvalscheiding een bijdrage te leveren aan de verbetering van het Milieu.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Op 23 september 2019 heeft de raad variant 2 van het beleidsplan Afval en Grondstoffen 2019 - 2023 aangenomen. De NV BAR Afvalbeheer heeft het afgelopen jaar alles voorbereid om de invoering van het variabel tarief per 1 januari 2022 mogelijk te maken. Om de invoering van het variabel tarief en inzameling per 1 januari goed te laten verlopen zijn het afgelopen jaar o.a. op meerdere locaties extra ondergrondse containers geplaatst of vervangen, zijn alle bewoners voorzien van een nieuwe afvalpas en zijn de containers bij bewoners vervangen. Belangrijk daarbij is dat ook onze inwoners via alle mogelijk kanalen zijn geïnformeerd over de aanstaande wijzigingen zodat iedereen voorbereid is op de wijzigingen. Dit alles met als doel meer grondstoffen in te zamelen en minder restafval.



### **Tijd**

De invoering van het variabel tarief heeft een jaar vertraging opgelopen maar zal per 1 januari 2022 worden ingevoerd. Dit is de laatste stap in de invoering van het afvalbeleidsplan. Vervolgstappen zullen bestaan uit meer maatwerk leveren, bewoners blijven informeren en naar manieren zoeken om het afvalscheidingspercentage blijvend te verhogen.



## **Geld**

Invoering van het afvalbeleidsplan en de inzameling van het huishoudelijk afval kost meer geld dan vooraf was geraamd. De gemeenteraad is hierover het afgelopen jaar geïnformeerd en op de hoogte gehouden via verschillende raadsinformatiebrieven.

21. 3.1.2d Verkeer, onderzoek naar parkeerproblemen nabij centra en verbeteren verkeerveiligheid Stationsstraat.

Verbeteren parkeermogelijkheden centra en veiligheid fietsers vergroten.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



## **Kwaliteit**

Eind 2019 is de parkeerdrukke in het centrum van Rhooen opnieuw gemeten. De uitkomsten hiervan zijn vergeleken met twee voorgaande onderzoeken en aan het college gepresenteerd. Aan de hand hiervan dient in samenwerking met de winkeliersvereniging gekeken te worden of en hoe het mogelijk is om de parkeersituatie in het centrum te verbeteren of alternatieven te bieden voor de auto. Helaas is het afgelopen jaar niet gelukt om met de winkeliers om tafel te zitten en tot gepaste afspraken te komen.



## **Tijd**

Vanwege de corona is het nog niet mogelijk geweest om een bijeenkomst te organiseren met de winkeliersvereniging en samen te zoeken naar oplossingen.



## **Geld**

Er is nog geen concreet plan waardoor onduidelijk is of de maatregelen extra geld gaan kosten en of dit binnen de bestaande middelen opgevangen kan worden. Zodra er een plan is wordt hiervoor een doorrekening gedaan.

21. 3.1.2f Ecologisch beheer vergroten: Opstellen visie en uitvoering hieraan geven.

De biodiversiteit in Albrandswaard verbeteren.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



## **Kwaliteit**

Ecologische en duurzaam beheer speelt een steeds belangrijker onderdeel bij het dagelijks groenbeheer. Binnen de belangrijkste beleidsdocumenten blijkt hier echter weinig aansluiting in te zitten. In het dagelijks beheer is het afgelopen jaar zo goed mogelijke invulling gegeven aan nieuwe initiatieven waaronder het verbeteren van het ecologisch beheer. Om heldere kaders te krijgen hoe we als gemeente met groen omgaan, welke richting we in de toekomst op willen en hoe we nieuwe ontwikkelingen als bijv. ecologische beheer vormgeven gaat het grote geheel van het groenbeheer bekeken worden. In het kader van de motie regels voor groen en bomen is de afgelopen periode gebruikt om alle beleidsplannen te inventariseren en door te nemen

om te zien of een actualisatie nodig is. Over de uitkomsten van deze verkenning bent u geïnformeerd via RIB 195933. Belangrijkste conclusie is dat actualisatie nodig is waarbij ecologische beheer zal worden meegenomen als onderdeel van het nieuwe groenplan wat in 2022 wordt opgesteld.



### **Tijd**

Het onderdeel ecologisch beheer zal worden meegenomen in de nieuwe op te stellen groen uitvoeringskaders. Hierdoor vervalt de noodzaak om hiervoor een aparte visie op te stellen en krijgt dit speerpunt een vervolg bij het opstellen van de uitvoeringskaders.



### **Geld**

## **Doelstellingen**

### **3.1.3 Wijkregie**

#### **Wat willen we bereiken?**

Bevorderen van de sociale samenhang door in te zetten op gerichte communicatie ter verbetering van burgerparticipatie, overheidsparticipatie en het integraal werken.

#### **Maatregelen**

21. 3.1.3a Faciliteren en stimuleren van burgerinitiatieven t.b.v. de verbetering leefbaarheid.

Inwoners betrekken bij hun leefomgeving.

Voorbeelden actierichtingen:

- Zelfbeheer groen
- Opruimen zwerfafval
- Sociale cohesie
- veiligheid

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

De maatregelen rond Covid-19 hebben ook dit jaar een grote invloed gehad op de doelstellingen t.b.v. faciliteren en stimuleren van burgerinitiatieven. Ondanks alle beperkingen bleven inwoners zoeken naar mogelijkheden om zich in te zetten voor hun buurt en straat. Samen met de initiatiefnemers hebben we gezocht naar mogelijkheden om een idee uit tot uitvoering te brengen rekening houdend met de

geldende maatregelen. Helaas bleek vaak dat er te weinig ruimte was om een activiteit verantwoord te organiseren. Dit speerpunt loopt door in 2022.



**Tijd**



**Geld**

21. 3.1.3b Verder ontwikkelen van online burgerparticipatie door gebruik te maken van best-practise tools en vernieuwing.

Inwonersbereik vergroten (meer mensen doen mee) door de zwijgende meerderheid te activeren.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



**Kwaliteit**

Om burgerparticipatie te stimuleren zijn er regelmatig berichten geplaatst en gedeeld op Facebook. Door deze manier van informeren/ stimuleren hopen we dat inwoners sneller gaan deelnemen aan landelijke themadagen zodra de maatregelen weer worden versoepeld. Ook is er online extra aandacht besteed om inwoners te stimuleren om deel te nemen aan de burgerpeiling 'Waar staat je gemeente'. Dit speerpunt loopt door in 2022.



**Tijd**



**Geld**

21. 3.1.3c Bevorderen van de samenwerking tussen organisaties (wijkregie).

Verbindingen leggen en samenwerking opzoeken om krachten te bundelen en daar waar nodig te versterken.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



**Kwaliteit**

Het op afstand werken blijft een drempel om de samenwerking te bevorderen en verschillende projecten te verbinden. De onduidelijke situatie zorgt ervoor dat niet alleen wij, maar ook onze partners terughoudend zijn in het maken van plannen. Het



afgelopen jaar hebben we elkaar met name digitaal ontmoet en informatie uitgewisseld. Dit speerpunt loopt door in 2022.



**Tijd**



**Geld**

21. 3.1.3d Landelijke thema's koppelen aan lokale initiatieven.

Meer betrokkenheid bij landelijke thema's gericht op de verbetering van leefbaarheid in de wijk.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



**Kwaliteit**

In 2021 is waar mogelijk extra aandacht besteed aan verschillende landelijke thema's. Het versoepelen en daarna weer aanscherpen van de maatregelen hebben voor veel onzekerheid gezorgd. Zo is de landelijke Opschoondag op zeer kleine schaal uitgevoerd, zijn er kleinschalige activiteiten georganiseerd tijdens de Burendag en zijn de initiatieven tijdens de week tegen eenzaamheid met de allergrootste zorg uitgevoerd. Door deze onzekerheid zijn we erg terughoudend geweest op het stimuleren van deelname aan landelijke thema dagen. Dit speerpunt loopt door in 2022.



**Tijd**



**Geld**

## 3.2 Kunst & Cultuur

### Doelstellingen

#### 3.2.1 Kunst, Cultuur & Evenementen

Wat willen we bereiken?

Albrandswaard is een gemeente waarin de dijken, de polders, de grienden en enkele markante punten (bv het kasteel van Rhoo, Landmark kasteel Valckesteijn) etc. en ook de activiteiten van alle (culturele) verenigingen worden gezien als cultureel 'erfgoed' die voor de gehele regio waarde hebben.

## **Maatregelen**

21. 3.2.1a Deelnemen aan regionale overleggen over cultuur, cultureel erfgoed en landschap (zowel bestuurlijk als ambtelijk).

Begrip in de regio voor het behoud van cultureel erfgoed, waaronder de dijken en polders, in de gemeente Albrandswaard.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

Het afgelopen jaar zijn er verschillende overleggen geweest tussen de BAR-gemeenten over kunst, cultuur en cultureel erfgoed. In alle gemeenten lag de focus op de gevolgen van de Corona crisis, de uitwerking van de maatregelen en de opstart van de cultuursector.

De wethouder heeft een aantal provinciale overleggen bijgewoond met wethouders uit de Zuid-Hollandse gemeenten. Belangrijk is dat de ontwikkelingen op het gebied van kunst en cultuur worden afgestemd. In de provincie wordt naast Corona ook gesproken over de provinciale visie op cultuur en de cultuurbarometer. Dit speerpunt loopt door in 2022.



### **Tijd**



### **Geld**

21. 3.2.1b Faciliteren realisatie landmark kasteel Valckesteijn en afspraken maken over beheer en onderhoud.

Realisatie landmark kasteel Valckesteijn.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

In 2021 heeft de gemeente contact opgenomen met de stichting. Indien de stichting wensen/ideeën kenbaar wilt maken, dan nemen zij contact op met de regisseur kunst en cultuur.



### **Tijd**



## **Geld**

21. 3.2.1c Promoten cultuuruitingen in de gemeente.

Met partners realiseren van een kunst- en/of cultuurweek;

Cultureel erfgoed zichtbaar maken in het Huis van Albrandswaard (2021).

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



## **Kwaliteit**

Cultuur en het belang hiervan willen we meer onder de aandacht brengen bij onze inwoners. De gemeente heeft het afgelopen jaar contact opgenomen met de culturele verenigingen en gekeken wat in deze periode nodig is geweest om de culturele organisaties te helpen en voor te bereiden op de toekomst. De culturele verenigingen hebben elk kwartaal een nieuwsbrief ontvangen vanuit de gemeente. In deze nieuwsbrieven lag de focus op de recente ontwikkelingen. De nieuwsbrief zal in het jaar 2022 voortgezet worden.

Ondersteuningsaanbod is gedeeld en de gemeente heeft gekeken welke rol culturele organisaties in de gemeente kunnen vervullen. Hierbij gaat het vooral om het zichtbaar maken van het cultuuraanbod onder de inwoners.

Het plan dat is ingediend voor het programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 is door het Fonds voor Cultuurparticipatie positief beoordeeld. In 2021 is er een start gemaakt met het opzetten van een duurzame samenwerking tussen scholen en culturele organisaties. De maatschappelijke makelaar van Welzijn Albrandswaard heeft een cruciale rol hierin en draagt zorg voor de verbinding en het naleven van de doelstellingen, zoals opgenomen in het plan. In 2022 zal zij hier een vervolg aan geven.

Ook is er in het afgelopen jaar verbinding gezocht met het Akkoord van Albrandswaard. Ook in 2022 zullen we de samenwerking met de kopgroep van het Akkoord voortzetten en/of versterken.

De afgelopen periode is er hard gewerkt aan de kunst- en cultuurnota. Dit speerpunt is ook een onderdeel van de nota. In 2022 wordt er een uitvoeringsprogramma opgesteld om de geformuleerde ambities te vertalen naar concrete acties.

Hierbij zoeken we ook weer de verbinding met onze culturele aanbieders, partners en inwoners.



## **Tijd**



## **Geld**

21. 3.2.1d Uitvoering geven aan het evenementenbeleid met focus op de geformuleerde visie en ambities.

Een evenementvriendelijke uitstraling behouden en versterken in Albrandswaard. Het evenementenbeleid loopt tot en met 2023.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



#### **Kwaliteit**

De punten uit het evenementenbeleid zijn in 2021 verder uitgewerkt naar concrete acties. I.v.m. de corona was er helaas weinig beweging in de evenementenwereld. Vele evenementenorganisatoren hebben bij de gemeente gemeld dat zij in het jaar 2021 geen evenement konden organiseren. Dit heeft te maken met de maatregelen van de coronacrisis en de bijbehorende (financiële) gevolgen. Ondertussen is er intern een doorvertaling gemaakt in het evenementenbeleid, hierbij ligt de nadruk op het uitgangspunt 'van ambitie naar actie'. In 2022 ligt de nadruk op uitvoering geven aan de geformuleerde acties rekening houdend met de geldende coronamaatregelen. Dit speerpunt loopt door in 2022.



#### **Tijd**



#### **Geld**

### **3.3 Maatschappelijk vastgoed**

#### **Doelstellingen**

##### **3.3.1 Maatschappelijk vastgoed**

Het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed wordt ingezet om onze maatschappelijke doelstelling te bereiken.

#### **Maatregelen**

21. 3.3.1a Ontwikkelen strategische visie maatschappelijk vastgoed.

In de Strategische Visie Maatschappelijk Vastgoed worden de kaders van het beleid vastgelegd.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

De Nota Maatschappelijk Vastgoed is met de bestuurders besproken en in procedure gebracht. Als vervolg op de Nota zal het Individueel Accommodatie Plan (IAP) opgesteld gaan worden.



### **Tijd**

Het stuk is in procedure gebracht. Het streven is behandeling in de gemeenteraad begin 2022.



### **Geld**

In het voorstel is een eenmalig budget aangevraagd voor de uitvoering van het vervolgetraject (het uitvoeringsplan). Aangezien het voorstel nog niet is vastgesteld is het budget nog niet beschikbaar.

21. 3.3.1b Integraal Accommodatieplan opstellen (binnen de kaders van de strategische visie maatschappelijk vastgoed).

Gemeentelijk maatschappelijk vastgoed wordt multifunctioneel (2 organisaties of meer) gebruikt met een bezettingsgraad van minimaal 70%.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Nu de kaders uit de Nota Maatschappelijk Vastgoed vorm hebben gekregen kan na vaststelling door de gemeenteraad begonnen worden met het vervolgproces (het uitvoeringsplan).



### **Tijd**

Na vaststelling van de Nota Maatschappelijk Vastgoed kan het opstellen van het uitvoeringsplan van start.



### **Geld**

Het benodigde budget voor het uitwerken van het uitvoeringsplan is opgenomen in het voorstel van de Nota Maatschappelijk Vastgoed.

## Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>3 Buitenruimte</b>	<b>15.609.900</b>	<b>15.964.200</b>	<b>16.028.100</b>	<b>16.194.600</b>
Baten				
<b>3 Buitenruimte</b>	<b>-8.145.500</b>	<b>-8.195.400</b>	<b>-8.136.500</b>	<b>-8.237.900</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>7.464.400</b>	<b>7.768.800</b>	<b>7.891.600</b>	<b>7.956.700</b>
Onttrekkingen				
<b>3 Buitenruimte</b>	<b>-75.200</b>	<b>-75.200</b>	<b>-75.200</b>	<b>-75.200</b>
Stortingen				
<b>3 Buitenruimte</b>	<b>21.500</b>	<b>21.500</b>	<b>21.500</b>	<b>21.500</b>
<b>Mutaties reserves</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>
<b>Totaal programma 3</b>	<b>7.410.700</b>	<b>7.715.100</b>	<b>7.837.900</b>	<b>7.903.000</b>

## Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Omvang huishoudelijk restafval	2018	197	145 kg/inwoner	CBS	
2. Hernieuwbare elektriciteit	2018	3,5	geen data	%	RWS

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. Niet-gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
2. Hernieuwde elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

# PROGRAMMA 4 - FINANCIEN

Dit programma bevat de speerpunten over de ontwikkeling van de financiële positie en risico's van gemeente Albrandswaard. De Planning en Control cyclus is het instrument om zicht te houden op de voortgang van het gevoerde beleid en de financiële gezondheid van de gemeente.

## 4.1 Financien

### Missie

Wij geven niet meer uit dan we ontvangen. Onze structurele lasten zijn in evenwicht met de structurele baten. Op deze wijze kunnen wij de voorzieningen voor onze inwoners duurzaam bekostigen, en zijn wij financieel betrouwbaar voor onze maatschappelijke partners. De gemeentelijke belastingen voor inwoners en bedrijven worden zo laag mogelijk gehouden en waar mogelijk gematigd. Daarnaast blijven we verstandig omgaan met de reserve- en schuldenposities van Albrandswaard en trachten we deze in de komende jaren te verbeteren om zo onze toenemende risico's op te kunnen vangen.

### Doelstellingen

#### 4.1.1 Financieel beleid

De financiële positie van onze gemeente is gezond en toekomstbestendig.

### Maatregelen

21. 4.1.1a Financiële verordeningen inzichtelijk maken, waar nodig actualiseren en bewustwording creëren binnen de organisatie.

Inventarisatie en actualisatie verordeningen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



### Kwaliteit

Een nieuwe nota reserves en voorzieningen heeft het besluitvormingstraject richting u als gemeenteraad doorlopen. Het verder inventariseren en inzichtelijk krijgen van nota's en verordeningen loopt inmiddels in breder verband vanuit de BAR. Gekeken wordt welke nota's en verordeningen tegelijk kunnen worden geactualiseerd. De nota garantstellingen en de regeling budgethouderschap hebben inmiddels het besluitvormingstraject doorlopen. Hierover bent u op de hoogte gesteld. De nota activabeleid zit ook in het besluitvormingstraject. Nieuwe nota's zijn gepubliceerd en onder de aandacht gebracht. Dit speerpunt blijft actueel, gezien actualisatie van nota's en verordeningen periodiek dient plaats te vinden. Het speerpunt sluiten we bij deze graag af, maar binnen de organisatie blijft het actueel.



**Tijd**



**Geld**

## **Doelstellingen**

### **4.1.2 Lokale lasten**

Verantwoorde lasten(verlichting) voor onze bewoners en bedrijven.

#### **Maatregelen**

21. 4.1.2a De lasten voor burgers zo laag mogelijk houden in relatie tot bredere ontwikkelingen rondom gemeentefinanciën.

In breder verband de houdbaarheid van gemeentefinanciën in de gaten houden. Ontwikkelingen en invloeden hierop inzichtelijker maken en tijdig acteren.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



#### **Kwaliteit**

Er wordt onderzocht welke systematiek ( eigen ontwerp of extern zoals het "gemeentemodel" ) geschikt is om toe te passen binnen de BAR gemeenten. Op basis van huidige data, verwachte ontwikkelingen en prognoses is het de bedoeling dat scenario's kunnen worden vorm gegeven. Die weergeven welke impact ze onder andere hebben op de financiële stromen, kengetallen, risico's en financieringsbehoefte. Zo ook welke mogelijkheden er zijn rondom de lasten voor burgers in de scenario's, en welke consequenties dit heeft. De keuze is gevallen om gebruik te maken van het gemeentemodel, en daar worden nu ervaring mee opgedaan binnen de organisatie. Het streven om de lasten voor burger zo laag mogelijk te houden blijft een speerpunt van het huidige college. Dit speerpunt wordt afgesloten in Pepperflow voor 2021, maar zal ook als speerpunt en bij keuzes rondom de begroting weer aan de orde zijn in 2022.



#### **Tijd**





## Geld

### Doelstellingen

#### 4.1.3 Risicobeheersing

Passende maatregelen om onze risico's te beperken en onze benodigde weerstandscapaciteit te ontlasten.

#### Maatregelen

21. 4.1.3a Voorbereiden 'In Control'-statement college in verband met wetswijziging ingaande 2021.

P&C-cyclus en interne controle op hoger niveau brengen. Vergroten kans op goedkeuring provincie en accountant. Goede voorbereiding op wetswijziging dat B&W zelf een verklaring omtrent rechtmatigheid gaat verstrekken.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



## Kwaliteit

Deze Wetswijziging gaat een grote verandering teweeg brengen in de manier van afleggen van verantwoording. Hiervoor hebben we direct ingezet dat het jaar 2020 een pilotjaar was om alle gevolgen in beeld te brengen om ons tijdig voor te bereiden voor 2021. We zijn in 2021 gestart met een werkgroep waarin alle deskundigen deelnemen en er is tevens ook afstemming geweest met de accountant over alle veranderingen. In de auditcommissie hebben we samen met de accountant de leden bijgepraat over de huidige stand van zaken en een implementatieplan/planning gepresenteerd. Op dit moment werken we aan een Plan van Aanpak 2021 en verder, en laten we in de begroting 2022 dit speerpunt doorlopen omdat de formele ingangsdatum is verplaatst naar 1-1-2022. In de jaarrekening 2021 gaan we een format toevoegen waarin de rechtmatigheidsverantwoording een plek krijgt als pilot.



## Tijd

Binnen de planning



## Geld

21. 4.1.3b Meerjaren-analyse risico's en investeringen in begroting opnemen.

Verbeteren bepalen van de benodigde risicoreservepositie in de begroting.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



## Kwaliteit

De meerjaren analyse van risico's en investeringsvoortgang vergt veel tijd en specialisme van medewerkers. Hierdoor zien we dit speerpunt als een start met tevens ook een (meerjaren) doorontwikkeling. In onze begroting 2022 hebben we een eerste beeld en inschatting gegeven van onze strategische inzichten en ontwikkelingen. We gaan voortaan koppelen aan onze paragraaf weerstandsvermogen. Hierdoor krijgen we steeds meer inzicht in de lange termijn ontwikkelingen. We gaan ook een pilot starten om de investeringen en voortgang in Pepperflow te monitoren en hierin de voortgang te rapporteren.



## Tijd



## Geld

### Wat mag het kosten

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>4 Financiën</b>	<b>709.500</b>	<b>875.900</b>	<b>1.044.500</b>	<b>1.214.400</b>
Baten				
<b>4 Financiën</b>	<b>-177.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>532.500</b>	<b>875.900</b>	<b>1.044.500</b>	<b>1.214.400</b>
Onttrekkingen				
<b>4 Financiën</b>	<b>-316.300</b>	<b>-78.500</b>	<b>-78.500</b>	<b>-78.500</b>
Stortingen				
<b>4 Financiën</b>	<b>425.600</b>	<b>10.800</b>	<b>10.800</b>	<b>10.800</b>
<b>Mutaties reserves</b>	<b>109.300</b>	<b>-67.700</b>	<b>-67.700</b>	<b>-67.700</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>641.800</b>	<b>808.200</b>	<b>976.800</b>	<b>1.146.700</b>

### Kerngegevens

Financiële structuur	Jaarrekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021
Omvang totale begroting/exploitatieomzet	€ 61.708.235	€ 80.570.200	€ 60.296.600
(Begrotings)resultaat	-€ 1.614.713	-€ 1.238.900	-€ 485.100
Omvang algemene uitkering	€ 27.403.976	€ 28.262.000	€ 29.468.000
Algemene reserve	€ 8.894.794	€ 25.911.500	€ 26.042.500
Beklemd reserves en bestemmingsreserve	€ 9.296.602	€ 8.905.900	€ 8.267.350
Weerstandscapaciteit	€ 12.078.802	€ 12.078.800	€ 29.336.100
Voorzieningen	€ 12.163.838	€ 8.772.400	€ 7.630.100

# PROGRAMMA 5 - EDUCATIE

## Inleiding

Het programma Educatie richt zich op het bevorderen van de ontwikkeling van alle kinderen, het bevorderen van de toeleiding naar specifieke activiteiten, de doorgaande leerlijn en doorgaande zorglijn. Daarnaast is een goede ouderbetrokkenheid een belangrijke succesfactor om kinderen optimaal te kunnen laten ontwikkelen. Het maatschappelijk middenveld is een sterke partner bij het behalen van de doelstellingen. Samenwerking zien wij als een belangrijke voorwaarde om succesvol te kunnen zijn.

### Missie

Kinderen en jongeren moeten zich optimaal en naar vermogen kunnen ontwikkelen.

## 5.1 Educatie

### Doelstellingen

#### 5.1.1 Educatie

Bij wie het onderwijs niet helemaal vanzelfsprekend goed verloopt, wordt passend onderwijs aangeboden, zodat iedereen zich optimaal en naar vermogen kan ontwikkelen.

### Maatregelen

21. 5.1.1a Visieontwikkeling vroegschoolse educatie en inzet onderwijsachterstanden.

Kinderen moeten goed voorbereid in kunnen stromen naar het basisonderwijs.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### Kwaliteit

Sinds 2019 ontvangt Albrandswaard geld om onderwijsachterstanden te bestrijden via vroegschoolse educatie. Kern in het bestrijden van onderwijsachterstanden is een goede overgang van voorschool (peuteropvang of kinderopvang) naar vroegschool (basisonderwijs).

Eind 2020 zijn de nadere regels peuteropvang en vve vastgesteld. Sinds 2021 is ook Jip & Janneke aanbieder op het gebied van vve. Momenteel zijn er dus twee aanbieders binnen de gemeente, SPA en Jip & Janneke.

In 2020 zijn afspraken gemaakt met alle partijen verenigd in het LEA-overleg (Lokaal educatieve agenda – te weten de voorscholen, vroegscholen en betrokken organisaties van de gemeente) om afspraken uit te voeren met betrekking tot de

zorgstructuur, Voor- en vroegschoolse ondersteuningstrajecten Albrandswaard. Deze afspraken zijn bedoeld voor kinderen met een zorgvraag.

Daarnaast is een OAB werkgroep opgestart die een aanpak willen ontwikkelen op de volgende onderwerpen.

- Verhogen ouderbetrokkenheid.
- Versterken van de doorgaande leerlijn.
- Een duidelijke overlegstructuur gericht op een goed functionerend VVE-beleid.
- Verhogen van het bereik van peuters en versterken van de zorgstructuur.
- Versterken van de 'taalklas'.

Daarbij werd gewerkt aan het maken van resultaatafspraken tussen de gemeente, kinderopvang en onderwijs. Ook zijn de voorbereidingen getroffen voor de invoering van de verplichte VE-coach zoals ingegeven via de wet IKK. De inzet van de VE-coach wordt bekostigd vanuit het OAB budget.



## Tijd



## Geld

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>5 Educatie</b>	<b>2.481.800</b>	<b>2.500.900</b>	<b>2.514.200</b>	<b>2.525.400</b>
Baten				
<b>5 Educatie</b>	<b>-165.100</b>	<b>-169.900</b>	<b>-175.000</b>	<b>-180.400</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>2.316.700</b>	<b>2.331.000</b>	<b>2.339.200</b>	<b>2.345.000</b>
Onttrekkingen				
<b>5 Educatie</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>
<b>Totaal programma 5</b>	<b>2.300.000</b>	<b>2.314.300</b>	<b>2.322.500</b>	<b>2.328.300</b>

### Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Absoluut verzuim	2018	3,9	1,4	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
2. Relatief verzuim	2018	26	20	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/Ingrado
3. Voortijdig schoolverlaters	2018	1,6	1,7	%	DUO/Ingrado

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatieplichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
2. Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.
3. Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2018" staat voor schooljaar "2017/2018"

# PROGRAMMA 6 - SPORT

## Inleiding

Binnen Albrandswaard kennen wij een zeer actief verenigingsleven, waardoor voor elke inwoner een passende hobby te vinden is. Wij koesteren onze verenigingen, omdat zij saamhorigheid brengen en een laagdrempelige ontmoetingsplek zijn voor veel mensen. Zo wordt de algemene gezondheid bevordert, leren kinderen samen te werken en door te zetten. Om dit te kunnen bewerkstelligen zijn gezonde en sterke verenigingen van groot belang. Zij verdienen aandacht en ondersteuning van de gemeente, waarbij wederkerigheid een uitgangspunt is. Wij trekken samen met elkaar op!

### Missie

Het verenigingsleven vervult een belangrijke functie in de Albrandswaardse samenleving, zij zijn het cement van de maatschappij. Wij faciliteren en ondersteunen hen bij de uitvoering van hun verenigingsleven, waarbij samenwerking voorop staat.

## 6.1 Sport

### Doelstellingen

#### 6.1.1 Sport

Het versterken en vergroten van de maatschappelijke functie van het verenigingsleven waarbij onze inwoners beschikken over toekomstbestendige en multifunctionele faciliteiten.

Profilieren wat Albrandswaard te bieden heeft op het gebied van kunst, cultuur sport en archeologie en evenementen.

### Maatregelen

21. 6.1.1a Uitvoeren Verenigingsakkoord.

Onze verenigingen zijn verbonden met andere organisaties in het sociaal domein en werken samen. De samenwerkingsverbanden worden ondersteund door het welzijnswerk en de buurtsportcoaches.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



#### Kwaliteit

De bijeenkomst die op 1 december is gehouden is door meer dan 30 verenigingen en partners bezocht en was een groot succes!

De nieuwe maatschappelijk makelaar heeft zich hier voorgesteld en pakt de lopende acties op.

Het blijft een uitdaging om nu weer met een lockdown het akkoord levend te houden maar de gesprekken met de verenigingen gaan zo veel mogelijk door.

Vooral op het gebied van rookvrije verenigingen en een gezonde kantine worden er nu stappen gemaakt.



### Tijd



### Geld

#### 21. 6.1.1b Verdere uitwerking sportpark De Omloop.

Met De Omloop komt er een multifunctionele toekomstbestendige accommodatie die goed is voor de verenigingen in Rhoo.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### Kwaliteit

In de 1e helft van 2021 heeft besluitvorming plaats gevonden over de verplaatsing van sportpark de Omloop naar de locatie Omloopseweg Zuid. De 2e helft van 2021 heeft in het teken gestaan van de verdere uitwerking van het raadsbesluit. De inzet is dat het college eind 2021 de te nemen vervolgstappen kan bespreken, waarbij de prioriteit ligt bij het proces voor het opstellen van een bestemmingsplan.



### Tijd

De einddatum van 1 juli 2021 is niet gehaald, omdat het raadsbesluit op 31 mei 2021 is genomen.



### Geld

#### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>6 Sport</b>	<b>1.580.500</b>	<b>1.586.000</b>	<b>1.594.600</b>	<b>1.603.400</b>
Baten				
<b>6 Sport</b>	<b>-420.500</b>	<b>-433.100</b>	<b>-446.000</b>	<b>-459.400</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>1.160.000</b>	<b>1.152.900</b>	<b>1.148.600</b>	<b>1.144.000</b>
<b>Totaal programma 6</b>	<b>1.160.000</b>	<b>1.152.900</b>	<b>1.148.600</b>	<b>1.144.000</b>

## Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands- waard	Klasse (*)	Eenheid	Bron
1. Niet-sporters	2016	49,9	47,7	%	Gezondheidsmonitor volwassenen, GGD'en, CBS en RIVM

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli  
2020

\*) matig stedelijk

1. Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

# PROGRAMMA 7 - SOCIAAL DOMEIN

## Inleiding

Ouderen, jeugd en gezinnen moeten in Albrandswaard, nu en in de toekomst, lang gelukkig kunnen leven. Daarom staat binnen het sociaal domein 'de mens' en de 'menselijke maat' voorop. We benutten de eigen kracht van mensen, betuttelen niet en bieden de hulp die echt nodig is. Hierbij werken de hulpverleners integraal en afgestemd op elkaar. Met name voor hulpbehoevenden die met een opstapeling van problemen te maken hebben, is integrale aanpak pure noodzaak. Wij investeren in preventie, omdat wij geloven dat voorkomen altijd beter is dan genezen. Wij sturen op het toepassen van de mogelijkheden die wij zien voor verbetering van de interne en externe samenwerking, kennisdeling en het inzetten van creatieve oplossingen. De afstemming tussen Wonen, Welzijn (en Werk) en Zorg zijn daarbij leidend.

## Missie

Door de integrale transitie binnen het sociaal domein, wordt maatwerk geleverd en gaan wij uit van de kracht van onze inwoners.

## 7.1 Maatschappelijke ondersteuning

### Doelstellingen

#### 7.1.1 Maatschappelijke ondersteuning.

Inwoners die dat nodig hebben worden ondersteund in hun zelfredzaamheid. De zorg wordt zoveel mogelijk in de wijken georganiseerd, waarbij integrale aanpak het uitgangspunt is. De bewoners van Albrandswaard kunnen hierdoor, nu en in de toekomst, zo lang mogelijk gelukkig thuis, in hun eigen sociale omgeving blijven wonen. Bewustwording van de zaken die onder de eigen verantwoordelijkheid vallen, is hierbij een belangrijk item.

### Maatregelen

21. 7.1.1a In samenwerking met onze professionele partners, familie, kennissen, burens etc. bieden wij inwoners in hun eigen omgeving ondersteuning in het kader van wonen, welzijn en zorg.

Onze inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen in hun eigen sociale omgeving.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### Kwaliteit

Het ondersteunen van elkaar in de buurt is door de SWA het gehele jaar opgepakt. Met name in tijdens de lock downs heeft de SWA verschillende activiteiten georganiseerd om hulpbehoevenden te voorzien van de eerste levensbehoeften. Tijdens de lock downs waren de wijkcentra geheel of gedeeltelijk gesloten. Zodra het



mogelijk was zijn de activiteiten weer opgestart. In Rhooon is de zomer ontmoetingscentrum het Boerderijtje geopend. Hiermee is een speerpunt van het huidige college gerealiseerd. Daarnaast zijn activiteiten voor met name oudere inwoners georganiseerd in Poortugaal in de boekenstal en in Portland in het wijkcentrum . Ook de bezoeken aan de 75 jarigen zijn voortgezet. Tijdens de lock downs zijn de mensen telefonisch benaderd. Het doel van de bezoeken is de 75 jarigen te wijzen op de mogelijkheden die er zijn met Welzijnsactiviteiten, om hen bewust te maken van de mogelijkheden om langer thuis te wonen en hen te stimuleren hun woning daar op aan te passen of om op tijd een geschikte woning te zoeken en om te signaleren of er problemen in de thuissituatie zijn (bijvoorbeeld eenzaamheid, verwaarlozing, gevaarlijke situaties etc.).

Samen met maatschappelijke partners wordt gewerkt aan een woonzorgvisie waarmee het item 'zorg' meer waarde krijgt in de woonvisie. De input van de partners wordt in 2022 verwerkt tot een woonzorgvisie die aan de raad zal worden voorgelegd.



### **Tijd**

Door de corona heeft het langer geduurd om input op te halen bij de partners waardoor eind 2021 niet haalbaar is. De woonzorgvisie zal in 2022 aan de raad worden voorgelegd.



### **Geld**

Door onder andere vergrijzing, de invoering van het abonnementstarief en het langer thuis wonen staan de zorgkosten onder druk.

## **7.2 Kwetsbare groepen**

### **Doelstellingen**

#### **7.2.1 Kwetsbare groepen.**

Onze (kwetsbare) inwoners voelen zich gezien en maken onderdeel uit van een sociaal netwerk. Hiermee willen we ontmoeting stimuleren en trachten te voorkomen dat er eenzaamheid ontstaat. Wonen, welzijn en zorg zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

### **Maatregelen**

21. 7.2.1a Verder uitwerken huisbezoeken 75 jarigen, met name gericht op preventie en meedoen.

Onze kwetsbare inwoners voelen zich gezien en maken eigen keuzes om problemen van wonen, welzijn, eenzaamheid en zorg in de toekomst te voorkomen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

De huisbezoeken aan 75 jarigen zijn de afgelopen jaren zeer waardevol gebleken. Naast voorlichting over Vraagwijzer, activiteiten voor ouderen en zorgmogelijkheden

werden de mensen ook geactiveerd om deel te nemen aan activiteiten of om vrijwilliger te worden. In 2022 zal nog meer ingezet worden op preventie zodat de mensen ook inzicht krijgen in wat zij zelf kunnen doen om langer thuis wonen mogelijk te maken.

Begin 2021 waren huisbezoeken niet mogelijk in verband met Corona. In die periode is veel telefonisch contact gelegd. Vanaf de zomer 2021 zijn de fysieke huisbezoeken weer hervat. Vanaf het 2e half jaar zijn ook herhaalbezoeken ingepland voor de mensen die in 2019 en 2020 al een eerste gesprek hebben gehad.

De huisbezoeken zijn structureel opgenomen in de subsidie van de SWA waarmee dit speerpunt als afgerond kan worden beschouwd.



### **Tijd**



### **Geld**

De huisbezoeken en coördinatie van ouderenactiviteiten zijn structureel in de begroting en de subsidie van de SWA opgenomen.

21. 7.2.1c In beeld houden van de uitvoering en gevolgen van het actieplan personen met verward gedrag. Mogelijk maken om verplichte zorg ambulant uit te voeren. Verplichte opname blijft mogelijk.

Personen met verward gedrag maken onderdeel uit van de gemeenschap. Op aantoonbaar overlast wordt adequaat gereageerd.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

Eind 2020 is het beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang met een jaar verlengd tot eind 2021.

Op 19 en 21 mei 2021 zijn er seminars gehouden voor raadsleden over de doordecentralisatie beschermd wonen en maatschappelijke opvang. In beraad en advies Welzijn van juni 2021 is hierover ook beeldvormend gesproken. Eind 2021 is het regionaal beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang in de gemeenteraad vastgesteld.

Een belangrijk aspect van het actieplan personen met verward gedrag is het zorgen voor een meldpunt waar inwoners en maatschappelijke partners terecht kunnen meldingen en advies. Dat is geïmplementeerd. De afgelopen maanden is er in de plaatselijke media ook veelvuldig aandacht aan gegeven.



## Tijd



## Geld

21. 7.2.1d Samen met relevante partners uitvoeren van het stappenplan dementievriendelijke gemeenten ([samendementievriendelijk.nl](http://samendementievriendelijk.nl)).

Uitvoering:

- Participeren in het dementienetwerk;
- Vergroten van de kennis over dementie;
- Begeleiding op maat mogelijk maken;

Zodat Albrandswaard eind 2021 een dementievriendelijke gemeente is.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



## Kwaliteit

Door de vergrijzing is er een flinke toename van personen met dementie. In Albrandswaard is samen met Argos en de SWA in 2021 gewerkt aan een actieplan dementie.

In de raadsvergadering van november 2021 is het voorstel behandeld om eenmalig geld beschikbaar te stellen voor de uitvoering van het actieplan dementievriendelijk Albrandswaard. In samenwerking met de partners, vooral Argos en SWA, zal uitvoering worden gegeven aan het actieplan. Met de middelen is een coördinator aangesteld die het stappenplan zal (laten) uitvoeren.



## Tijd



## Geld

21. 7.2.1e Implementeren nieuwe verplichtingen Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang.

We gaan:

- Onderzoeken onder welke voorwaarden woonvoorzieningen worden verspreid over de regio;
- Onderzoeken op welke wijze uitstroom vanuit beschermd wonen naar zelfstandig (begeleid) wonen kan worden vergroot;

Zodat een zorgvuldige overgang van de verantwoordelijkheden voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang van de centrumgemeente naar onze gemeente is gewaarborgd (op zijn vroegst vanaf 2021).

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

In december 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de verlenging van het "regionaal beleidsplan 2018-2020 Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang". De implementatie van de verplichtingen Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang zijn hiermee een jaar opgeschoven naar 1/1/2022. Medio Mei 2021 zijn er seminars voor raadsleden georganiseerd en in beraad en advies Welzijn van juni 2021 is het onderwerp beeldvormend besproken. In december 2021 heeft de raad het regionaal beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang vastgesteld. De komende jaren worden de verplichtingen vanuit het beleidsplan geïmplementeerd.



### **Tijd**

Met de vaststelling van het regionaal beleidsplan beschermd wonen en maatschappelijke opvang in december 2021 kan dit speerpunt als afgerond worden beschouwd.



### **Geld**

## **7.3 Participatiewet**

### **Doelstellingen**

#### **7.3.1 Werk en inkomen, minima en schuldhulpverlening.**

Onze inwoners die dat echt nodig hebben, kunnen gebruik maken van vangnetregelingen om armoede te voorkomen. Ieder kind kan zijn/haar eigen keuzes maken voor wat betreft onderwijs, sport en cultuur. Door begeleiding, opleiding etc. willen we de inwoners helpen de regie (over hun eigen inkomen en financiën) weer zoveel mogelijk zelf in handen te nemen.

In 2021 hebben we als doel om het nog onbenutte arbeidspotentieel te ontwikkelen en re-integratietrajecten efficiënter in te richten.

## 7.4 Jeugdzorg

### Doelstellingen

#### 7.4.1 Jeugdzorg

Door preventie willen wij specialistische jeugdhulp terugdringen, maar als het nodig is worden onze (jeugdige) inwoners adequaat geholpen waarbij maatwerk voorop staat.

## 7.5 Zorg & Welzijn

### Doelstellingen

#### 7.5.1 Zorg & Welzijn

Preventie en bevorderen van een gezonde levensstijl. Onze inwoners zijn zich bewust van hun gezondheid en dragen hier mede zorg voor. Via de omgevingsvisie krijgt gezondheid en sociaal welbevinden een prominente plaats.

### Maatregelen

21. 7.5.1a Uitwerken en uitvoeren van de lokale preventieagenda vanuit vier ambities: bevorderen ontwikkelkansen jeugd, gezonde levensstijl, maatschappelijke participatie en beschermen kwetsbare groepen.

Via preventie voorkomen van dure en ingrijpende zorg. Zie ook speerpunt 7.4.1c.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



#### **Kwaliteit**

Op basis van de vastgestelde preventieagenda en in samenhang met de nota integraal beleid sociaal domein, waarin preventie een prominente plaats heeft, worden de vier ambities uitgewerkt:

- bevorderen ontwikkelkansen jeugd,
- gezonde levensstijl,
- maatschappelijke participatie en
- beschermen kwetsbare groepen.

Vanaf de 2e helft 2021 wordt er ook een koppeling gemaakt met het akkoord van Albrandswaard door middel van JOGG (Jongeren op gezond gewicht). JOGG biedt kant en klare preventieprogramma's met de slogan "samen maken we gezond gewoon".

De SWA heeft een preventiemedewerker aangesteld die in nauwe samenwerking met het akkoord van Albrandswaard en JOGG zodat er een impuls wordt gegeven aan de uitvoering om de 4 ambities te bereiken. Uitvoering is in het najaar van 2021 gestart

waarmee voorgesteld wordt om dit speerpunt af te sluiten. We houden de raad met raadsinformatiebrieven op de hoogte van de resultaten.



**Tijd**



**Geld**

## 7.6 Wijkteams

### Doelstellingen

#### 7.6.1 Wijkteams

Inwoners met een hulpvraag kunnen bij 1 loket terecht voor een integrale aanpak en ondersteuning (integrale toegang).

### Maatregelen

21. 7.6.1b Aan de hand van het in 2020 vastgestelde Integraal beleid sociaal domein, wordt in 2021 verder ingezet op de transformatie.

Het versterken van de integrale benadering, door:

- Vroegtijdiger signaleren;
- Het vroegtijdig inzetten van lichtere vormen van passende ondersteuning;
- Het versterken van preventie;
- Ruimte geven aan innovatie;
- De-medicalisering;
- Afname specialistische hulpverlening/tweedelijnszorg.

Om zo inwoners zo lang en gezond mogelijk te laten meedoen in de samenleving en vroegtijdig escalatie van problematiek te voorkomen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



**Kwaliteit**

Na de vaststelling van het integraal beleid sociaal domein begin februari 2021 is gestart met de overlegtafels. Door de coronamaatregelen heeft dit iets langer geduurd

dan gepland. De overlegtafels hadden als doel om samen met de partners het vastgestelde beleid te vertalen naar de uitvoering.

De KPI's voor Participatie (Inkomen, Werk en re-integratie) zijn inmiddels opgenomen in de kwartaalrapportages sociaal domein die aan de gemeenteraad is gestuurd. (o.a. raadsinformatiebrief 326077)

In het najaar 2021 zijn de eerste 2 opgavetafels georganiseerd. Een over "Inwoners ontwikkelen zich optimaal". De andere over "Inwoners kunnen voor zichzelf en elkaar zorgen".

Begin 2022 worden de gemeenteraadsleden betrokken, door het organiseren van een interactieve sessie, waarbij Movisie een toelichting geeft op het Kwaliteitskompas. Ook willen we daarbij partners uitnodigen die deel hebben genomen aan de opgavetafels, zodat de raadsleden met hen in gesprek kunnen gaan.



## Tijd

Door de corona is er een kleine vertraging opgelopen. Maar met alles wat met de partners in gang is gezet kan dit speerpunt als voltooid worden beschouwd.



## Geld

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>7 Sociaal Domein</b>	<b>19.625.500</b>	<b>19.484.500</b>	<b>19.297.600</b>	<b>19.231.200</b>
Baten				
<b>7 Sociaal Domein</b>	<b>-4.994.800</b>	<b>-5.019.800</b>	<b>-5.035.200</b>	<b>-4.991.300</b>
<b>Saldo baten en lasten</b>	<b>14.630.700</b>	<b>14.464.700</b>	<b>14.262.400</b>	<b>14.239.900</b>
Onttrekkingen				
<b>7 Sociaal Domein</b>	<b>-598.000</b>	<b>-218.100</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Stortingen				
<b>7 Sociaal Domein</b>	<b>44.000</b>	<b>44.000</b>	<b>44.000</b>	<b>44.000</b>
<b>Mutaties reserves</b>	<b>-554.000</b>	<b>-174.100</b>	<b>44.000</b>	<b>44.000</b>
<b>Totaal programma 7</b>	<b>14.076.700</b>	<b>14.290.600</b>	<b>14.306.400</b>	<b>14.283.900</b>

### Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Banen	2019	622	754,9	Per 1.000 inw in de leeftijd 15-65 jr	LISA
2. Jongeren met een delict voor de rechter	2018	1	1	%	CBS
3. Kinderen in uitkeringsgezinnen	2018	3	5	%	CBS
4. Netto arbeidsparticipatie	2019	72,9	69,6	%	CBS
5. Jeugdwerkloosheid	2018	1	2	%	CBS
6. Personen met een bijstandsuitkering	2e hj 2019	218,5	260,2	Per 10.000 inwoners	CBS
7. Aantal re-integratievoorzieningen	1e hj 2018	25,7	25,2	Per 10.000 inwoners	CBS
8. Jongeren met jeugdhulp	2e hj 2019	5,7	10,5	% van alle jongeren tot 18 jr	CBS
9. Jongeren met jeugdbescherming	2e hj 2019	0,4	1	% van alle jongeren tot 18 jr	CBS
10. Jongeren met jeugdreclassering	2e hj 2019	0,3	0,3	% van alle jongeren van 12 tot 23 jr	CBS
11. Wmo-cliënten met een maatwerkarr.	2e hj 2019	510	585	Per 10.000 inwoners	CBS

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
2. Het percentage jongeren (12 t/m 21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
3. Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen. Bijstandshuishouden is een huishouden waarvan minimaal één lid een bijstandsuitkering ontvangt. Onder bijstand wordt hier uitkeringen aan huishoudens op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, tot 2015) en de Participatiewet (vanaf 2015) en het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz) verstaan. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
4. Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
5. Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.
6. Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen.
7. Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar
8. Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.
9. Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen. Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt. Dat gebeurt als een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jeugdige wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet of niet voldoende helpt. Een kind of jongere wordt dan onder toezicht gesteld of onder voogdij geplaatst.  
In uitzonderlijke gevallen wordt de hulp of zorg voortgezet tot de leeftijd van 23 jaar.
10. Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.
11. Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.



## Kerngegevens

Sociale structuur	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Aantal inwoners	25.607	25.425	25.912
Aantal inwoners tot 20 jaar	6.219	6.177	6.292
Aantal inwoners 65 jaar en ouder	4.463	4.402	4.563
Aantal bijstandsgerechtigden	390	395	432

# NIET IN VOORGAANDE PROGRAMMA'S VERANTWOORDE BATEN EN LASTEN

## Inleiding

Baten en lasten die direct verbandhouden met activiteiten die gericht zijn op de externe klant, worden verantwoord in de programma's. Baten en lasten die hier niet onder vallen, worden buiten de programma's gehouden. Het gaat hierbij om overheadkosten, algemene dekkingsmiddelen, Vennootschapsbelasting en onvoorzien.

Zo komt er meer inzicht in de omvang van de baten en lasten van het primaire proces in het algemeen en de overhead in het bijzonder.

## 1. Algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen zijn middelen die geen relatie hebben met een bepaalde activiteit.

Onder de algemene dekkingsmiddelen vallen de taakvelden 0.5 Treasury, 0.61 OZB woningen, 0.62 OZB niet-woningen, 0.64 Belasting overig en 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds.

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>330.300</b>	<b>291.800</b>	<b>189.400</b>	<b>58.900</b>
Baten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>-36.673.500</b>	<b>-37.571.500</b>	<b>-37.898.900</b>	<b>-37.324.900</b>
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>-36.343.200</b>	<b>-37.279.700</b>	<b>-37.709.500</b>	<b>-37.266.000</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>-36.343.200</b>	<b>-37.279.700</b>	<b>-37.709.500</b>	<b>-37.266.000</b>

De bedragen zijn als volgt samengesteld:

Algemene dekkingsmiddelen	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Lokale heffingen	208.000	211.000	212.000	215.000
Algemene uitkering	0	0	0	0
Dividend	19.800	19.800	19.800	19.800
Saldo financieringsfunctie	-8.900	-50.200	-153.800	-287.300
Verzekeringen	0	0	0	0
Bijdrage BAR	112.900	112.700	112.900	112.900
<b>Saldo lasten</b>	<b>331.800</b>	<b>293.300</b>	<b>190.900</b>	<b>60.400</b>
Lokale heffingen	-6.935.900	-7.143.900	-7.358.300	-7.358.300
Algemene uitkering	-29.468.000	-30.158.000	-30.271.000	-29.697.000
Dividend	-260.500	-260.500	-260.500	-260.500
Saldo financieringsfunctie	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100
<b>Saldo baten</b>	<b>-36.673.500</b>	<b>-37.571.500</b>	<b>-37.898.900</b>	<b>-37.324.900</b>
<b>Totaal algemene dekkingsmiddelen</b>	<b>-36.341.700</b>	<b>-37.278.200</b>	<b>-37.708.000</b>	<b>-37.264.500</b>

## Lokale heffingen

De gemeente kent de volgende niet-bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen.

Lokale heffingen	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Lasten heffing en invord.gem.belastingen	208.000	211.000	212.000	215.000
Bijdrage BAR	82.100	81.900	82.100	82.100
<b>Saldo lasten</b>	<b>290.100</b>	<b>292.900</b>	<b>294.100</b>	<b>297.100</b>
OZB woningen	-4.296.900	-4.425.800	-4.558.600	-4.558.600
OZB niet-woningen	-2.639.000	-2.718.100	-2.799.700	-2.799.700
<b>Saldo baten</b>	<b>-6.935.900</b>	<b>-7.143.900</b>	<b>-7.358.300</b>	<b>-7.358.300</b>
<b>Totaal lokale heffingen</b>	<b>-6.645.800</b>	<b>-6.851.000</b>	<b>-7.064.200</b>	<b>-7.061.200</b>

Onder de post Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen wordt de bijdrage aan de SVHW verantwoord. De bijdrage BAR betreft de doorberekening van de bijdrage aan het taakveld 0.61 OZB woningen, 0.65 Belasting overig en 0.8 Overige baten en lasten.

## Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkering uit het Gemeentefonds is gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de begroting bekende informatie (meicirculaire). De bedragen voor 2022, 2023 en 2024 zijn inclusief de stelpost Extra rijksbijdrage Jeugd ad € 349.000.

Algemene Uitkering	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Algemene uitkering	0	0	0	0
<b>Saldo lasten</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Algemene uitkering	-29.468.000	-30.158.000	-30.271.000	-29.697.000
<b>Saldo baten</b>	<b>-29.468.000</b>	<b>-30.158.000</b>	<b>-30.271.000</b>	<b>-29.697.000</b>
<b>Totaal algemene uitkering</b>	<b>-29.468.000</b>	<b>-30.158.000</b>	<b>-30.271.000</b>	<b>-29.697.000</b>

## Dividend

Verantwoord zijn de volgende dividenden:

Dividend	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Eneco	0	0	0	0
Stedin	7.900	7.900	7.900	7.900
Evides	11.700	11.700	11.700	11.700
BNG	200	200	200	200
<b>Saldo lasten</b>	<b>19.800</b>	<b>19.800</b>	<b>19.800</b>	<b>19.800</b>
Eneco	0	0	0	0
Stedin	-67.000	-67.000	-67.000	-67.000
Evides	-193.500	-193.500	-193.500	-193.500
BNG	0	0	0	0
<b>Saldo baten</b>	<b>-260.500</b>	<b>-260.500</b>	<b>-260.500</b>	<b>-260.500</b>
<b>Totaal dividend</b>	<b>-240.700</b>	<b>-240.700</b>	<b>-240.700</b>	<b>-240.700</b>

Zie de toelichting bij het onderdeel Saldo financieringsfunctie. Aandelen behoren tot de vaste activa. De lasten in bovenstaand overzicht betreft de doorberekende rente via het renteomslag%.

### Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de betaalde rente en de ontvangen rente wordt door middel van het renteomslag% via de kapitaallasten doorberekend aan de taakvelden. Deze doorberekening is gebaseerd op de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari x renteomslag%. Het renteomslag% wordt berekend bij het opstellen van de begroting, waarbij uitgegaan wordt van de geraamde boekwaarde van de vaste activa en de geraamde rente. Het saldo financieringsfunctie betreft het verschil tussen rentelasten van de geldleningen OG (verminderd met de eventueel ontvangen rente) en de doorbelaste rentelasten naar de taakvelden.

Saldo financieringsfunctie	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Financiering	881.800	784.800	644.900	496.600
Toerekenen rente vanuit de activa	-814.000	-813.300	-798.700	-783.900
Toerekenen rente overig	-76.700	-21.700	0	0
Verzekeringen	0	0	0	0
Bijdrage BAR	30.800	30.800	30.800	30.800
<b>Saldo lasten</b>	<b>21.900</b>	<b>-19.400</b>	<b>-123.000</b>	<b>-256.500</b>
Financiering	-9.100	-9.100	-9.100	-9.100
Toerekenen rente vanuit de activa	0	0	0	0
Toerekenen rente overig	0	0	0	0
Verzekeringen	0	0	0	0
<b>Saldo baten</b>	<b>-9.100</b>	<b>-9.100</b>	<b>-9.100</b>	<b>-9.100</b>
<b>Totaal saldo financieringsfunctie</b>	<b>12.800</b>	<b>-28.500</b>	<b>-132.100</b>	<b>-265.600</b>

### Beleidsindicatoren

Naam Indicator	Periode	Albrands-waard	Klasse *)	Eenheid	Bron
1. Gemiddelde WOZ waarde	2019	287	285	Duizend euro	CBS
2. Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	2020	817	734	In euro's	COELO
3. Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	2020	957	808	In euro's	COELO

Waar staat je gemeente d.d. 29 juli 2020

\*) matig stedelijk

1. De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
2. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
3. Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten

## 2. Overhead

Overheadkosten zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (BBV artikel 1 lid 2). In de notitie Overhead van de commissie BBV is aangegeven welke baten en lasten verantwoord worden onder overheadkosten.

- In het kort komt het erop neer dat de volgende uitgangspunten gehanteerd kunnen worden.
- Directe kosten worden zoveel mogelijk direct toerekenen aan de desbetreffende taakvelden en programma's.
  - Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren daarom tot de overhead.
  - Sturende taken vervuld door hiërarchische leidinggevende behoren tot de overhead.
  - De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

De baten en lasten voor overhead zijn verantwoord op het taakveld 0.4 Overhead.

### Wat mag het kosten

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>7.204.700</b>	<b>7.188.300</b>	<b>7.197.600</b>	<b>7.202.300</b>
Baten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>-13.800</b>	<b>-27.500</b>	<b>-27.500</b>	<b>-27.500</b>
<b>Gerealiseerd saldo van baten en lasten</b>	<b>7.190.900</b>	<b>7.160.800</b>	<b>7.170.100</b>	<b>7.174.800</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>7.190.900</b>	<b>7.160.800</b>	<b>7.170.100</b>	<b>7.174.800</b>

De bedragen zijn als volgt samengesteld:

overhead	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Bestuursondersteuning	294.500	298.600	302.700	307.000
Kosten vm personeel	0	0	0	0
Communicatie en voorlichting	60.900	61.800	62.600	63.500
Juridische zaken	21.600	21.900	22.200	22.600
Overhead vanuit de BAR	6.568.100	6.562.900	6.567.600	6.567.600
Doorbelasting kosten gemeentehuis	258.100	241.600	241.000	240.100
<b>Saldo lasten</b>	<b>7.203.200</b>	<b>7.186.800</b>	<b>7.196.100</b>	<b>7.200.800</b>
Doorbelasting kosten gemeentehuis	-13.800	-27.500	-27.500	-27.500
<b>Saldo baten</b>	<b>-13.800</b>	<b>-27.500</b>	<b>-27.500</b>	<b>-27.500</b>
<b>Totaal overhead</b>	<b>7.189.400</b>	<b>7.159.300</b>	<b>7.168.600</b>	<b>7.173.300</b>

### 3. Vennootschapsbelasting (Vpb)

Door de inwerkingtreding van de Wet modernisering Vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen zijn gemeenten met ingang van 1 januari 2016 Vpb-plichtig over hun (winstgevende) ondernemersactiviteiten. Doel van deze wet is het scheppen van een gelijk speelveld tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen.

Omdat de Belastingdienst de gemeente in zijn geheel aanslaat voor de Vpb-heffing en deze heffing niet per overheidsonderneming uitsplitst is, wordt de eventueel af te dragen Vpb-heffing van alle ondernemingsactiviteiten opgenomen als één bedrag in het programmaplan en het overzicht van baten en lasten. Het is niet nodig om per programma waarin ondernemingsactiviteiten zijn opgenomen een naar rato-deelbedrag Vpb-heffing te ramen.

De Vpb is verantwoord onder het taakveld 0.9.

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>30.000</b>	<b>28.600</b>	<b>28.600</b>	<b>28.600</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>30.000</b>	<b>28.600</b>	<b>28.600</b>	<b>28.600</b>

## 4. Onvoorzien

In de begroting is een bedrag opgenomen voor onvoorziene lasten. Er is sprake van onvoorziene lasten wanneer deze onvoorzienbaar, onontkoombaar en onvermijdbaar zijn. Deze post is niet bedoeld om overschrijdingen op bestaande budgetten te dekken.

### Wat mag het kosten?

Exploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten				
<b>9 Overige Baten en Lasten</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>
<b>Gerealiseerd resultaat</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>	<b>75.000</b>

# PARAGRAFEN

## Paragraaf 1 - Lokale heffingen

In deze paragraaf treft u informatie aan over de gemeentelijke belastingen en gebonden heffingen. Aan de orde komt het gemeentelijke beleid een overzicht van de tarieven, een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid, en de lokale lastendruk in vergelijking met omliggende gemeenten.

### Algemene uitgangspunten lokale heffingen

De uitwerking van de begroting 2021 vloeit voort uit de Agenda van de Samenleving 2019-2022 en de kaderstelling programmabegroting. Een algemeen uitgangspunt is dat de gemeentelijke belastingen zo laag mogelijk worden gehouden en waar mogelijk worden gematigd.

### Woonlasten en tarieven belastingen en heffingen

De gemeentelijke woonlasten worden bepaald door de uitgaven van burgers aan Onroerende zaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing en rioolheffing. De OZB is een gemeentelijke belasting waarbij de opbrengsten in de algemene dekkingsmiddelen terecht komen en dus vrij besteedbaar zijn. Daarnaast zijn er gebonden heffingen die volledig bestemd zijn voor de uitvoering van gemeentelijke taken. De gebonden heffingen (afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges en retributies) mogen wettelijk maximaal 100% kostendekkend zijn (lager mag ook). Dit is inclusief de toe te rekenen compensabele BTW, mutaties in voorzieningen en toe te rekenen kosten voor overhead. Albrandswaard kiest voor tarieven die 100% van de kosten dekken.

### Algemene (beleids)ontwikkelingen

#### *Benchmark woonlasten*

Vanaf 2020 is de macronorm vervangen door de benchmark woonlasten van de Coelo. De benchmark beoogt, door middel van meer vergelijking de informatievoorziening over de ontwikkeling van de lokale lasten te bevorderen, zodat hiermee door de gemeenten ten aanzien van de keuzes omtrent de ontwikkeling van de lokale lasten rekening gehouden kan worden. De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishoudens met een koopwoning.

#### *Begrotingsregels*

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf lokale heffingen kostenonderbouwingen voor belastingtarieven moeten zijn opgenomen. Dit geldt in het bijzonder voor de gebonden heffingen. In deze paragraaf zijn er kostenonderbouwingen opgenomen volgens het BBV-model. Deze geven inzicht in de opbouw van de geraamde baten en lasten.

Onderdeel van de begrotingsregels zijn richtlijnen voor de berekening van de overhead. De overhead wordt binnen de gemeentelijke begrotingen afzonderlijk zichtbaar gemaakt. In overeenstemming met de nieuwe regels met betrekking tot de berekening van de overhead en de toe te rekenen kosten conform de financiële verordening van Albrandswaard, wordt een opslag voor de kosten van overhead meegenomen in de tarievenberekening.

Het jaarlijkse percentage aan toerekenbare overhead wordt berekend door de totale overheadkosten vanuit de BAR-begroting en (deels) gemeente-begroting te delen door de overblijvende directe kosten van de BAR-begroting. Het berekende overheadpercentage per

gemeente wordt vervolgens als toeslag berekend over de directe personeelslasten die specifiek aan de heffing/ het tarief zijn toe te schrijven.

## Overzicht geraamde belastingen en heffingen

Hierna treft u een totaal overzicht aan van in de begroting geraamde opbrengsten van de gemeentelijke belastingen en de gebonden heffingen.

Gemeentelijke belastingen	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Algemene dekkingsmiddelen</b>					
Onroerende zaakbelastingen	6.733.800	<b>6.935.900</b>	7.143.900	7.358.300	7.358.300

Gebonden heffingen	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	2.736.600	<b>3.884.200</b>	3.904.600	3.815.600	3.885.800
Rioolheffing	2.963.300	<b>2.983.500</b>	3.005.600	3.026.600	3.035.700

De geraamde opbrengsten zijn een gevolg van de tariefstelling en het aantal heffingseenheden.

## Tarieven 2021

### Onroerende zaakbelastingen

De onroerendezaakbelasting (OZB) wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

### Waardepeildatum

De waarde van een onroerende zaak wordt vastgesteld conform de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). De vastgestelde waarde geldt voor een tijdvak van één jaar en heeft als peildatum 1 januari van één jaar eerder. In 2021 zal de OZB daarom berekend worden op basis van WOZ-waarde met als waardepeildatum 1 januari 2020.

### Opbrengst OZB

Jaarlijks ontvangen we in juli van het SVHW een raming van de heffingsmaatstaven van de verschillende belastingen en heffingen. Op basis hiervan wordt de berekening gemaakt van de opbrengsten en de tarieven voor de lokale heffingen.

Bij het bepalen van de opbrengst OZB voor de begrotingsjaren 2021 – 2024 is de opbrengstraming van 2020 gecorrigeerd met het stijgingspercentage van 3% exclusief areaaluitbreiding door nieuwbouw. De opbrengst van OZB wordt voor 2021 geraamd op € 6.935.900. In deze opbrengstraming zitten de verwachte waardeontwikkeling van de WOZ inclusief areaaluitbreiding en de verwachte verminderingen op aanslagen verwerkt.

### OZB tarief 2021

Op basis van het voorgaande zien de tarieven OZB voor 2021 er als volgt uit.

Onroerende zaakbelastingen (als percentage van de WOZ-waarde)	2020	2021
Eigenaren woningen	0,1277%	<b>0,1247%</b>
Eigenaren niet-woningen	0,3708%	<b>0,3830%</b>
Gebruikers niet-woningen	0,3050%	<b>0,3268%</b>

## Afvalstoffenheffing



Afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten te betalen die de gemeente Albrandswaard maakt voor het (laten) inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Voor de afvalstoffenheffing hanteren wij kostendekkende tarieven in combinatie met een planmatige inzet van de daarvoor gevormde voorzieningen.

#### *Onderbouwing kostendekkende tarieven*

De in de afvalstoffenheffing te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

<b>Afvalstoffenheffing</b>	
<b>Omschrijving</b>	<b>2021</b>
Kosten van de activiteit vanuit de NV BAR Afvalbeheer	1.805.100
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief omslagrente	1.472.400
Inkomsten van de activiteit, exclusief heffingen	-371.300
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>2.906.200</b>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Vanuit andere activiteiten toe te rekenen kosten	294.400
Overhead, inclusief omslagrente	41.400
BTW	642.200
<b>Totale kosten</b>	<b>3.884.200</b>
<b>Opbrengst afvalstoffenheffing</b>	<b>3.884.200</b>
Dekkingspercentage	100,0%

Op basis van de huidige tariefstructuur zien de tarieven voor 2021 ten opzichte van 2020 als volgt uit:

<b>Afvalstoffenheffing</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>
Eenpersoonshuishouden	215,28	<b>302,52</b>
Meerpersoonshuishouden	287,04	<b>403,44</b>

#### Invoering variabel tarief 2021 uitgesteld naar 2022

Volgens het afvalbeleidsplan afval en grondstoffen zou in 2021 het variabel tarief voor restafval ingevoerd worden. De implementatie is uitgesteld met een jaar aangezien er meer voorbereidingstijd nodig blijkt te zijn. De afvalstoffenheffing is uiteindelijk afhankelijk van de hoeveelheid restafval die wordt aangeleverd. Bij een variabel tarief geldt dat huishoudens die het afval goed scheiden en daardoor weinig restafval aanbieden, minder afvalstoffenheffing gaan betalen. De nieuwe tarieven zullen bij de vaststelling van de belastingverordeningen en –tarieven in de raadsvergadering van december ter vaststelling worden aangeboden.

#### *Rioolheffing*

Het uitgangspunt van de rioolheffing is om gemeenten in staat te stellen de kosten te verhalen die gepaard gaan met de gemeentelijke wateropgave. De gemeentelijke watertaken die uit de heffing bekostigd mogen worden, zijn de taken die betrekking hebben op:

- de inzameling, de berging en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater en op de zuivering van huishoudelijk afvalwater door middel van kleinere individuele installaties voor de behandeling van afvalwater (IBA);

- de inzameling en de verdere verwerking van afvloeiend hemelwater;
- het treffen van maatregelen ter voorkoming of beperking van nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming.

De in de rioolheffing te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

<b>Rioolheffing</b>	
<b>Omschrijving</b>	<b>2021</b>
Kosten van de activiteit vanuit de BAR-organisatie	191.600
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief omslagrente	1.128.200
Inkomsten van de activiteit, exclusief heffingen	-36.300
Voorziening bekleemde middelen	1.093.700
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>2.377.200</b>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Vanuit andere activiteiten toe te rekenen kosten	241.900
Overhead, inclusief omslagrente	176.300
BTW	380.500
<b>Totale kosten</b>	<b>3.175.900</b>
<b>Opbrengst rioolheffing</b>	<b>2.983.500</b>
Dekkingspercentage	94%

Ten laste van de voorziening is een bedrag van € 192.400 aangewend ter dekking van het resterende 6 %. Deze tarievenberekening en kostenonderbouwing zijn gebaseerd op het oude Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP 2017 – 2020), waarbij de tarieven op hetzelfde niveau blijven.

<b>Rioolheffing</b>	<b>2020</b>	<b>2021</b>
Eenpersoonshuishouden	202,86	<b>202,86</b>
Meerpersoonshuishouden	270,48	<b>270,48</b>

### Lijkbezorgingsrechten

Voor het verlenen van diensten door en/of het gebruik van de faciliteiten van de begraafplaatsen in Rhooen en Poortugaal worden rechten geheven voor onder andere begraven, onderhoudsrechten en andere lijkbezorgingsrechten. De in de lijkbezorgingsrechten te dekken kosten zijn als volgt bepaald.

<b>Lijkbezorgingsrechten</b>	
<b>Omschrijving</b>	<b>2021</b>
Kosten van de activiteit vanuit de BAR-organisatie	139.400
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief omslagrente	156.300
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>295.700</b>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Overhead, inclusief omslagrente	116.600
<b>Totale kosten</b>	<b>412.300</b>
<b>Opbrengst lijkbezorgingsrechten</b>	<b>214.400</b>
Dekkingspercentage	52%

### Tarieven lijkbezorging

Lijkbezorging	2020	2021
Particulier graf in Poortugaal (1 diep) voor een periode van 25 jaar	2.135	2.135
Particulier dubbel graf in Poortugaal (1 diep) voor een periode van 25 jaar	4.271	4.271
Particulier graf in Rhooon (2 diep) voor een periode van 25 jaar	3.499	3.499
Begraafkosten (personen vanaf 12 jaar)	1.324	1.324
Afkoop van verplichte onderhoudskosten (25 jaar)	1.092	1.092

### Tarieven overige gemeentelijke heffingen

De algemene verhoging als gevolg van prijsindexering van de overige gemeentelijke heffingen bedraagt in beginsel 3% met dien verstande dat de opbrengst maximaal kostendekkend mogen zijn.

#### Leges Publieksdiensten en omgevingsvergunning

Onder de naam leges worden rechten geheven voor verstrekte diensten en producten. Een aantal tarieven van leges zijn wettelijk gemaximeerd, zoals het tarief voor paspoorten, aanwezigheidsvergunning speelautomaten of bijvoorbeeld een uittreksel Burgerlijke stand. Voor het overige geldt ook hier dat de tarieven van leges maximaal kostendekkend mogen zijn.

De in de leges publiekszaken te dekken kosten zijn als volgt opgebouwd.

Leges publiekszaken	
Omschrijving	2021
Kosten van de activiteit vanuit de BAR-organisatie	183.600
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente	44.400
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>228.000</b>
<i>Toe te rekenen kosten</i>	
Afdracht Rijksleges	116.300
Overhead, inclusief omslagrente	173.600
BTW	1.700
<b>Totale kosten</b>	<b>519.600</b>
<b>Opbrengst leges publiekszaken</b>	<b>331.600</b>
Dekkingspercentage	64%

De in de leges omgevingsvergunning te dekken kosten zijn als volgt opgebouwd.

Leges vergunningen	
<b>Omschrijving</b>	<b>2021</b>
Kosten van de activiteit vanuit de BAR-organisatie	364.560
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief omslagrente	61.996
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>426.556</b>
Vanuit andere activiteiten toe te rekenen kosten	
Overhead, inclusief omslagrente	324.189
BTW	3.404
<b>Totale kosten</b>	<b>754.149</b>
<b>Opbrengst leges vergunningen</b>	<b>463.500</b>
Dekkingspercentage	61%

## leges APV

De in de leges APV-vergunningen en bijzondere wetten te dekken kosten zijn als volgt opgebouwd.

Leges APV en bijzondere wetten	
<b>Omschrijving</b>	<b>2021</b>
Kosten van de activiteit vanuit de BAR-organisatie	137.870
Kosten van de activiteit vanuit de gemeente, inclusief omslagrente	2.000
<b>Netto kosten van de activiteit</b>	<b>139.870</b>
Overhead, inclusief omslagrente	121.297
BTW	1.274
<b>Totale kosten</b>	<b>262.441</b>
<b>Opbrengst leges vergunningen</b>	<b>29.458</b>
Dekkingspercentage	11%

## Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid is gebaseerd op de vastgestelde notitie Verruiming kwijtschelding van belastingen. Op basis hiervan wordt kwijtschelding verleend voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Burgers die voldoen aan de ABW-normen krijgen een volledige kwijtschelding. De overige gemeentelijke bijstandsregelingen kennen afwijkende normen of een afwijkende vergoedingssystematiek.

In de begroting 2021 zijn de volgende bedragen voor kwijtschelding opgenomen.

Kwijtschelding	2020	2021	2022	2023	2024
Afvalstoffenheffing	98.600	98.600	98.600	98.600	98.600
Rioolheffing	114.500	114.500	114.500	114.500	114.500
<b>Totaal</b>	<b>213.100</b>	<b>213.100</b>	<b>213.100</b>	<b>213.100</b>	<b>213.100</b>

## Overzicht belastingdruk

Tot de woonlasten worden gerekend de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. De woonlasten vormen het grootste deel van de opbrengst uit de gemeentelijke heffingen en daarmee grotendeels de lokale lastendruk. Hierna worden de woonlasten voor burgers (woningen) en het bedrijfsleven (niet woningen/ bedrijven) inzichtelijk gemaakt.

Omschrijving	2019	2020	2021	Afwijking	
+ = stijging en - = daling van lasten				Absoluut	In %
<b>A: Éénpersoonshuishouden met een huurwoning</b>					
Rioolgebruik	€ 202,86	€ 202,86	€ 202,86	€ 0,00	0%
Afval	€ 177,27	€ 215,28	€ 302,52	€ 87,24	41%
Totaal	€ 380,13	€ 418,14	€ 505,38	€ 87,24	21%
<b>B: Meerpersoonshuishouding met een huurwoning</b>					
Rioolgebruik	€ 270,48	€ 270,48	€ 270,48	€ 0,00	0%
Afval	€ 236,36	€ 287,04	€ 403,44	€ 116,40	41%
Totaal	€ 506,84	€ 557,52	€ 673,92	€ 116,40	21%
<b>C: Éénpersoonshuishouding met een koopwoning met een WOZ-waarde van € 312.500*</b>					
Rioolgebruik	€ 202,86	€ 202,86	€ 202,86	€ 0,00	0%
Afval	€ 177,27	€ 215,28	€ 302,52	€ 87,24	41%
OZB-eigendom	€ 341,12	€ 399,06	€ 389,69	-€ 9,37	-2%
Totaal	€ 721,25	€ 817,20	€ 895,07	€ 77,87	10%
<b>D: Meerpersoonshuishouding met een koopwoning met een WOZ-waarde van € 312.500*</b>					
Rioolgebruik	€ 270,48	€ 270,48	€ 270,48	€ 0,00	0%
Afval	€ 236,36	€ 287,04	€ 403,44	€ 116,40	41%
OZB-eigendom	€ 355,60	€ 399,06	€ 389,69	-€ 9,37	-2%
Totaal	€ 862,44	€ 956,58	€ 1.063,61	€ 107,03	11%

\*Gemiddelde WOZ-waarde woning in 2020 volgens Coelo.

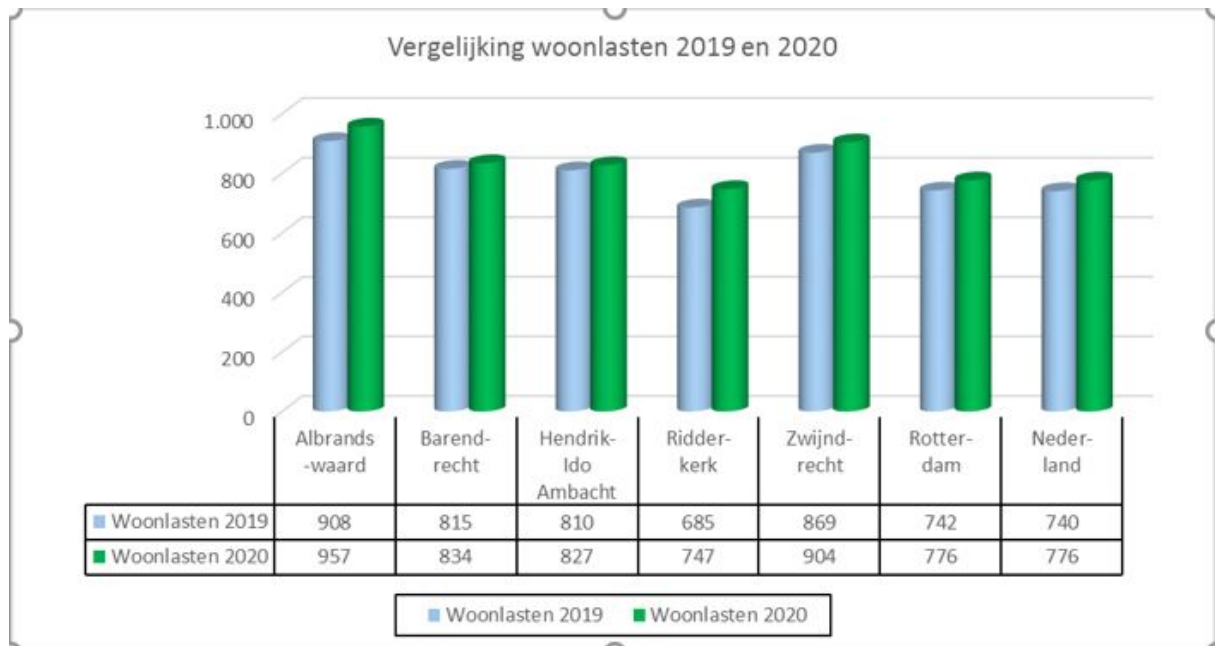
## Albrandswaard ten opzichte van buurgemeenten

Om de absolute woonlasten te kunnen vergelijken wordt gebruik gemaakt van de woonlasten van deze gemeenten van 2020 ten opzichte van 2019. Hiermee wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de woonlasten. Er is hierbij uitgegaan van de woonlasten van een gezin met een koopwoning van gemiddelde WOZ waarde. Daarnaast is een overzicht gegeven van de geldende tarieven (2020) van gemeentelijke belastingen van deze gemeenten.

tarieven per gemeenten 2020						
	afvalstoffen-heffing	rioolheffing	OZB-tarief	gem. woning-waarde	woonlasten*	
Albrandswaard	287	270	0,1277%	312.500	957	
Barendrecht	314	177	0,1078%	317.900	834	
Ridderkerk	304	163	0,1184%	237.000	747	
Zwijndrecht	380	302	0,1127%	216.000	904	
Hendrik-Ido-Ambacht	335	184	0,1108%	278.400	827	

\* Coelo-Atlas 2020

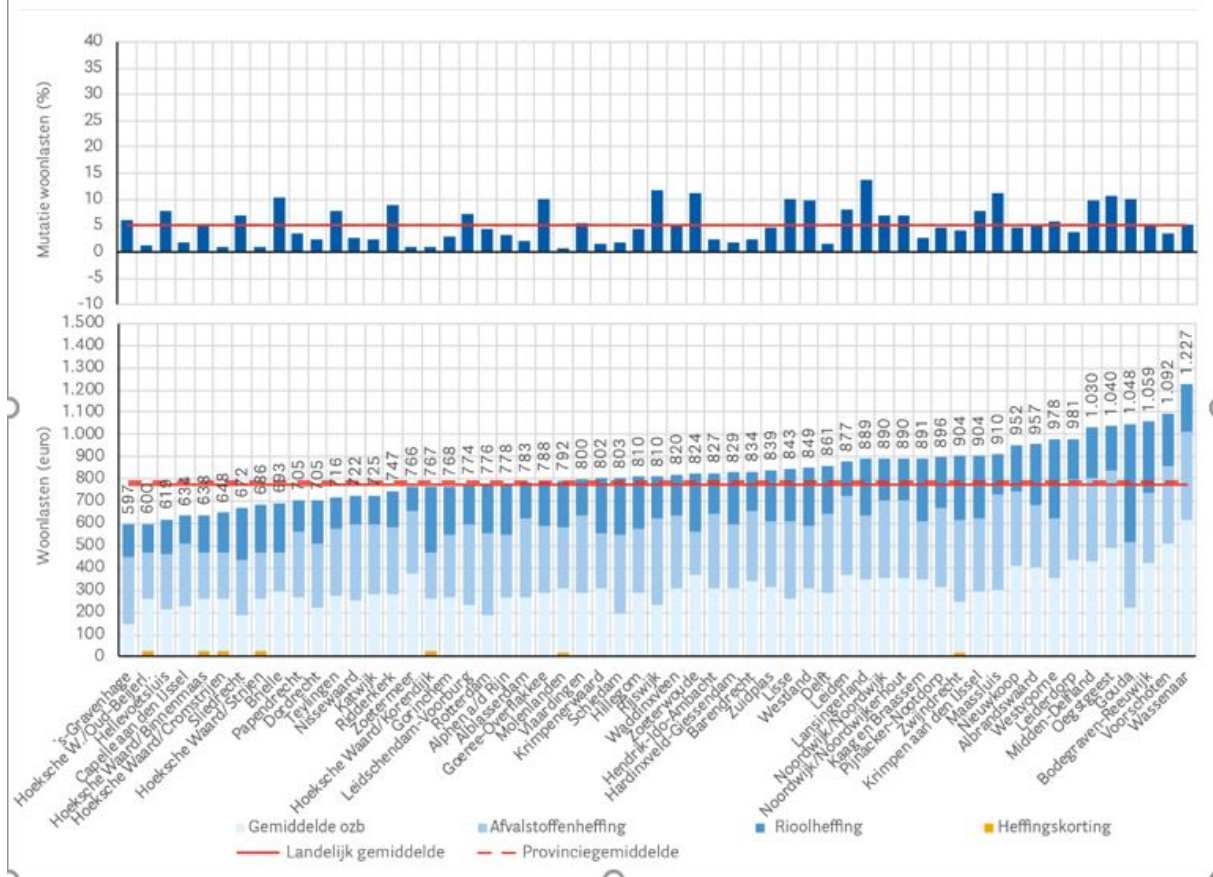
## Vergelijking woonlasten 2019 en 2020



## Benchmark woonlasten Provincie Zuid-Holland (Coelo 2020)

De benchmark vergelijkt voor alle gemeenten binnen een provincie de hoogte van de woonlasten voor meerpersoonshuishouders met een koopwoning. De woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

## Benchmark woonlasten Zuid-Holland



## Paragraaf 2 - Weerstandsvermogen en risicobeheersing

### Anleiding en achtergrond

De Gemeente Albrandswaard voert actief beleid op de beheersing van de risico's die de gemeente loopt. Door een scherp inzicht in de actuele risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Ook wordt gekeken naar de maatregelen die worden getroffen om de risico's af te dekken. Voor de risico's waarvoor geen maatregelen getroffen kunnen worden, bijvoorbeeld omdat het verzekeren ervan te duur zou zijn, wordt ingeschat welke buffer noodzakelijk is. Deze buffer is het weerstandsvermogen.

In deze paragraaf wordt verslag gedaan van de resultaten van de meest recente herijking/inventarisatie van risico's en maatregelen. Op basis van de geïnventariseerde risico's en de beschikbare financiële middelen (weerstandscapaciteit) is het weerstandsvermogen berekend.

### Risicoprofiel concern Albrandswaard

Om de risico's van Gemeente Albrandswaard in kaart te brengen is in samenwerking met het regieteam Albrandswaard en de GR BAR-organisatie een risicoprofiel opgesteld. Dit risicoprofiel is tot stand gekomen met behulp van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Omdat binnen de GR BAR-organisatie het grootste deel van de producten en diensten wordt geleverd voor de drie gemeenten en de GR BAR-organisatie zelf geen algemene reserve

kent, dient de benodigde weerstandscapaciteit middels de afgesproken verdeelsleutel opgevangen te worden door de deelnemende BAR gemeenten.

In de gemeentelijke top 10 ziet u de verzameling aan BAR risico's terug als één geconsolideerd risico met als percentage 100%.

Alle risico's worden 2 maal per jaar herijkt en er wordt continu geanticipeerd op nieuwe risico's.

Alle onzekerheden dan wel risico's die niet in de begroting (kunnen) worden opgenomen worden vanaf het moment dat zij kwantificeerbaar zijn opgenomen in het risicoprofiel.

## **Actuele ontwikkelingen**

### *Gevolgen Corona pandemie.*

Op het moment van het maken van deze programmabegroting zijn we nog volop bezig de gevolgen van de coronacrisis in beeld te brengen en kunnen we nog niets concreets melden. Hiervoor volgt nog dit jaar een separaat voorstel waarin de consequenties voor het lopende jaar 2020 en lange termijn gevolgen 2021-2024 worden geschetst. Hierin actualiseren we tevens ons risicoprofiel indien blijkt dat de impact dusdanig groot is dat bijstelling noodzakelijk is.

### *GR BAR organisatie.*

De ontwikkeling van de BAR-organisatie als uitvoeringsorganisatie is qua risicoprofiel stabiel geworden en het totale risico van de BAR-organisatie neemt over 2020 verder af. Afgelopen periode is er door nieuwe taken en nieuwe wetgeving lang sprake geweest van een negatieve trend waarin met name onzekerheid door onbekendheid een belangrijke rol speelde. Inmiddels is over de hele breedte sprake van toename in de beheersbaarheid op de meest risicovolle processen en veranderingen. De BAR-organisatie is een fase van gerichte doorontwikkeling ingegaan waarbij risicogerichte verbeterlagen worden gemaakt.

### *ICT, informatiebeveiliging, privacybescherming.*

Voor de risico's op het gebied van informatiebeveiliging, privacybescherming en de beheersing van het ICT gerelateerde risico's vormt de doorontwikkeling van de BAR-organisatie een belangrijke verzameling van maatregelen. In de hele breedte worden stap voor stap de onzekerheden van nieuwe en/of veranderende wet en regelgeving gemitigeerd.

Om de beveiliging van informatie en de wijze waarop er wordt omgegaan met gevoelige gegevens op professionele wijze op te pakken, zijn ook in 2020 verdere verbeterstappen gemaakt. Risico's op sancties (bijvoorbeeld datalekken) die kunnen worden opgelegd door verwijtbaar handelen zijn hiermee afgenomen in omvang. Op het gebied van de ICT beveiliging en data protectie zijn de strenge eisen nageleefd. De risico's op dit gebied blijven in lijn met het landelijke beeld stevig.

Er blijft veel aandacht voor het algemene dreigingsbeeld, gevoed door diverse incidenten bij diverse overheidsinstellingen.

### *Maatschappij, decentralisaties.*

Het domein Maatschappij speelt een belangrijke rol in de bewegingen binnen het risicoprofiel. In de periode 2014-2018 is vorm gegeven aan het inrichten en het uitvoering geven aan de nieuwe taken die vanuit de decentralisaties op de gemeenten afkwamen. Aanvankelijk was er, zoals bij alle grote transitie, sprake van een hoog risico. Inmiddels neemt de grip binnen het domein toe en daarmee neemt het risico af. Investerings in de bedrijfsvoering/administratieve organisatie (fundament) dragen in belangrijke mate bij aan de ingezette positieve trend.



Het landelijke beeld uit tussentijdse evaluaties laat zien dat de hele 3D transitie op diverse vlakken zeker nog tot 2021 doorloopt. Veel gemeenten moeten intussen stevig uit eigen budget bijpassen.

#### *Vpb-last*

De Vennootschapsbelasting geldt vanaf 1 januari 2016. Op dit moment heeft de Belastingdienst nog geen aanslagen opgelegd bij de BAR-gemeenten. Dit volgt wel op korte termijn. Landelijk gezien heeft de Belastingdienst op dit moment enkele aanslagen vennootschapsbelasting 2016 bij andere gemeenten opgelegd. Vooral het onderwerp reclameactiviteiten is daarbij afwijkend. De Belastingdienst is van mening dat dit onderwerp belastingplichtig is, maar gemeenten zijn van mening dat dit beslist niet het geval is. Dit meningsverschil hebben wij ook telkens als risico benoemd en meegenomen.

Een aantal gemeenten heeft de samenwerking al gezocht met de VNG en de kennisgroep Belastingen van de VNG is inmiddels ook actief aan de slag gegaan met het onderwerp reclame-activiteiten voor de vennootschapsbelasting. Het is de intentie van de VNG dat zoveel mogelijk gemeenten hierbij aansluiten, om op deze wijze gezamenlijk te kunnen procederen jegens de Belastingdienst op dit onderwerp. De procedurekosten blijven voor gemeenten dan ook zo laag mogelijk.

Binnenkort zullen de BAR-gemeenten individueel afstemming hebben met de belastingdienst over dit onderwerp, de route van bezwaar en beroep en de koppeling met de kennisgroep Belastingen van de VNG.

#### **Risico's**

In onderstaand overzicht staan de 10 belangrijkste (geconsolideerde) risico's gepresenteerd die de grootste invloed hebben op de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: Belangrijkste financiële risico's						
Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans	Financieel gevolg	Invoed
R1401	3D risico Albrandswaard in GR-BAR.	Geld - Opgenomen risico's 3D's in GR-BAR.	Continue sturing op processen.	100% (BAR)	Max.€ 850.000	23,34%
R532	Risico's taakuitvoering GR-BAR.	Geld - (Tijdelijk)extra (frictie)kosten/uren/ inhuur personeel.	Risicobewust handelen binnen BAR.	100% (BAR)	Max.€ 620.000	17,86%
R501	Algemene Uitkering gemeentefonds wordt lopende het begrotingsjaar lager i.c.m. koppeling rijksuitgaven en aanvullende kortingen.	Geld - Indien Rijksbezuinigingen niet gehaald worden, levert de koppeling minder op en komen er aanvullende kortingen.	Projectstructuur en proces.	50%	Max.€ 1.000.000	11,93%
R1441	Reserve grondbedrijf (MPO) is niet toereikend.	Geld - Bijstorting uit Algemene reserve door tekort in exploitatiejaar.	Sturing m.b.v. MPO-t.	30%	Max.€ 1.000.000	7,22%
R1440	Risico invoering wet meldplicht datalekken, regelgeving AVG.	Geld - financieel, juridische aansprakelijkheid.	Goede implementatie Wetgeving.	30%	Max.€ 1.000.000	7,19%
R1442	Oplopende kosten in (wegen)bouwsector door stijgende conjunctuur(schaarste).	Geld.	Rekening houden met onvoorziene extra kosten bij ramingen en offertes.	50%	Max. € 500.000	5,95%
R1414	Naheffing van BTW/Rente na controle aangiften fiscaal.	Geld – financieel.	Goede administratie, maar vooral communicatie met GR BAR en fiscaal.	30%	Max. € 500.000	3,56%
R411	Het doelgroepenvervoer is moeilijk in te schatten en leidt structureel tot budgetoverschrijding (open einde regeling).	Geld – budgetoverschrijding.	Meer sturing door en communicatie met de Regiecentrale.	50%	Max. € 250.000	2,98%
R519	Aftreden bestuurder(s) en/of collegewisseling.	Geld – (Langdurige) Wachtgeldverplichting.	Verplichte voorziening op peil houden.	30%	Max. € 250.000	1,81%
R1226	De gemeente moet een deel van de (grond)saneringskosten zelf dragen van bekende en onbekende saneringen.	Geld - onvoorziene uitgaven.	Gedegen (voor) onderzoek.	30%	Max.€ 250.000	1,80%

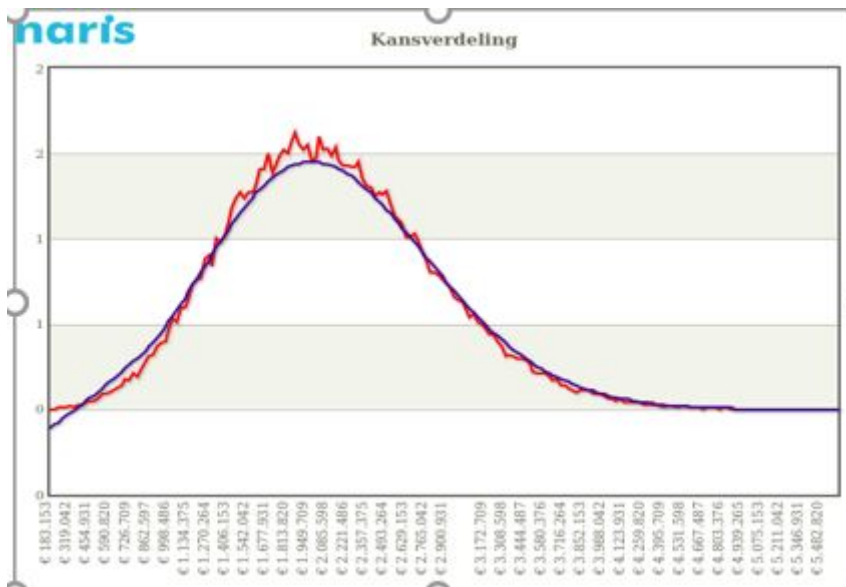
Totaal grote risico's	€ 8.220.000
Overige risico's	€ 1.060.000
Totaal alle risico's	€ 9.280.000

Het overzicht toont risico's die incidenteel schade op kunnen leveren met daarbij het maximale financiële gevolg. De onderstaande tabel geeft aan hoe groot de kans is in lengte van tijd.

Kwantiteit	Referentiebeelden	Kans klasse	Toelichting kansklasse
10%	<0 of 1 keer per 10 jaar	1	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het onwaarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
30%	1 keer per 5-10 jaar	2	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het niet waarschijnlijk is dat deze zich in de komende jaren voordoen.
50%	1 keer per 2-5 jaar	3	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's die zich in het komende jaar wel maar ook niet kunnen voordoen.
70%	1 keer per 1-2 jaar	4	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.
90%	1 keer per jaar of >	5	Deze klasse wordt gehanteerd voor risico's waarvan het zeer waarschijnlijk is dat ze zich in de komende jaar zullen voordoen.

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag niet nodig is omdat de risico's nooit allemaal tegelijk en in hun maximale omvang zullen optreden.

Onderstaande figuur en de bijhorende tabel tonen de resultaten van de risicosimulatie.



Uit de simulatie volgt dat 90% zeker is dat alle risico's van Albrandswaard kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 3.026.799 (benodigde weerstandscapaciteit).

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	Bedrag
10%	€ 1.222.343
25%	€ 1.594.873
50%	€ 2.043.584
75%	€ 2.540.886
<b>90%</b>	<b>€ 3.026.799</b>
95%	€ 3.324.652

### Risicoprofiel grondbedrijf

Voor het berekenen van het risicoprofiel voor het grondbedrijf is aangesloten bij het Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten (MPO) 2020. Voor het grondbedrijf wordt het risicoprofiel niet gesimuleerd, maar wordt de kans van optreden maal het effect van optreden

opgenomen. Hierbij is rekening gehouden of het gewaardeerde risico binnen het resultaat van het project opgevangen kan worden. Wanneer dit niet het geval is, heeft dit een effect op het risicoprofiel.

Project	MPO 2020 Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	MPO 2019 Risico's (ongewogen en gesaldeerd)	MPO 2020 Risico's (gewogen en gesaldeerd) A	MPO 2019 Risico's (gewogen en gesaldeerd) B	Verschil C=A-B	Op te vangen in grond- exploitatie D	Niet op te vangen in grondexploitatie E=D-A
Verliesgevend							
Centrum Ontwikkeling Poortugaal Emmastraat	-120.000	-144.000	-56.000	-54.000	-2.000	0	-56.000
Spui	-725.000	-675.000	-279.000	-240.000	-39.000	0	-279.000
Polder Albrandswaard	-57.000	-7.000	-14.000	-69.000	55.000	0	-14.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-902.000</i>	<i>-826.000</i>	<i>-349.000</i>	<i>-363.000</i>	<i>14.000</i>	<i>0</i>	<i>-349.000</i>
Winstgevend							
Binnenland	-1.245.000	-1.245.000	-546.000	-546.000	0		-546.000
Portland	-90.000	1.804.000	-35.000	502.000	-	35.000	0
					537.000		
Overhoeken III	-205.000	-205.000	-63.000	-63.000	0	19.000	-44.000
<i>Subtotaal</i>	<i>-1.540.000</i>	<i>354.000</i>	<i>-644.000</i>	<i>-107.000</i>	<i>-</i>	<i>54.000</i>	<i>-590.000</i>
					537.000		
<b>TOTAAL</b>	<b>-2.442.000</b>	<b>-472.000</b>	<b>-993.000</b>	<b>-470.000</b>	<b>-</b>	<b>54.000</b>	<b>-939.000</b>
					<b>523.000</b>		

Voor het grondbedrijf Albrandswaard kunnen op basis van bovenstaande doorrekening alle risico's worden afgedekt met een totaalbedrag van € 939.000 (benodigde weerstandscapaciteit).

### Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van Gemeente Albrandswaard bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2021	
Weerstandsonderdelen	Huidige capaciteit
Algemene reserve	€ 25.911.500
Reserve MPO	€ 1.905.300
Reserve Sociaal domein	€ 1.519.300
<b>Beschikbare weerstandscapaciteit</b>	<b>€ 29.336.100</b>

### Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

<u>Risico's:</u>			<u>Weerstandscapaciteit :</u>	
Bedrijfsproces Financieel Imago / politiek Informatie / strategie Juridisch / Aansprakelijkheid Letsel / Veiligheid Materieel Milieu Personeel / Arbo Product			Algemene reserve  Reserve MPO  Reserve Sociaal domein	
	i		i	
		Weerstandvermogen		

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{0 \text{ € } 29.336.100}{(\text{€ } 3.026.799 + \text{€ } 939.000)} = \text{€ } 3.965.799 \quad 0,74$$

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van Albrandswaard valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

## Risicokaart

Risico's waarvan de oorzaken en gevolgen in klassen ingedeeld zijn kunnen geplaatst worden in een risicokaart. Deze kaart toont in één oogopslag de spreiding van de risico's. Er wordt een onderscheid gemaakt in het bruto en netto risico. Het bruto risico geeft de situatie weer voordat er maatregelen zijn getroffen. Het netto risico geeft het resultaat na het nemen van maatregelen.

<b>Geld</b>			<b><u>Bruto</u></b>		
$x > €500.000$		3	2	1	1
$€250.000 < x < €500.000$		6	1		
$€100.000 < x < €250.000$			1		
$€25.000 < x < €100.000$	4	7	3		
$x < €25.000$	1	1			
Geen geldgevolgen		1	1		
<b>Kans</b>	10%	30%	50%	70%	90%
<b>Geld</b>			<b><u>Netto</u></b>		

x > €500.000	1	2	3	1	1
€250.000 < x < €500.000	2	5			
€100.000 < x < €250.000			1		
€25.000 < x < €100.000	7	4	3		
x < €25.000	1	1			
Geen geldgevolgen		1	1		
<b>Kans</b>	10%	30%	50%	70%	90%

## Kengetallen

In dit onderdeel kengetallen geven wij duiding aan onze financiële positie. Onze begroting 2021 met haar meerjarenperspectief is financieel sluitend; om een goed beeld te krijgen van de financiële positie kijken wij naar de ontwikkelingen aan de hand van een aantal belangrijke financiële kengetallen. Per kengetal geven wij de trend weer en de betekenis ervan voor onze financiële positie. Is de trend bijvoorbeeld risicovol, gunstig, of is het een directe dreiging voor de financiële gezondheid van onze gemeente? Ze hebben geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht. Het reëel en structureel sluitend zijn van de begroting blijft het bepalende criterium.

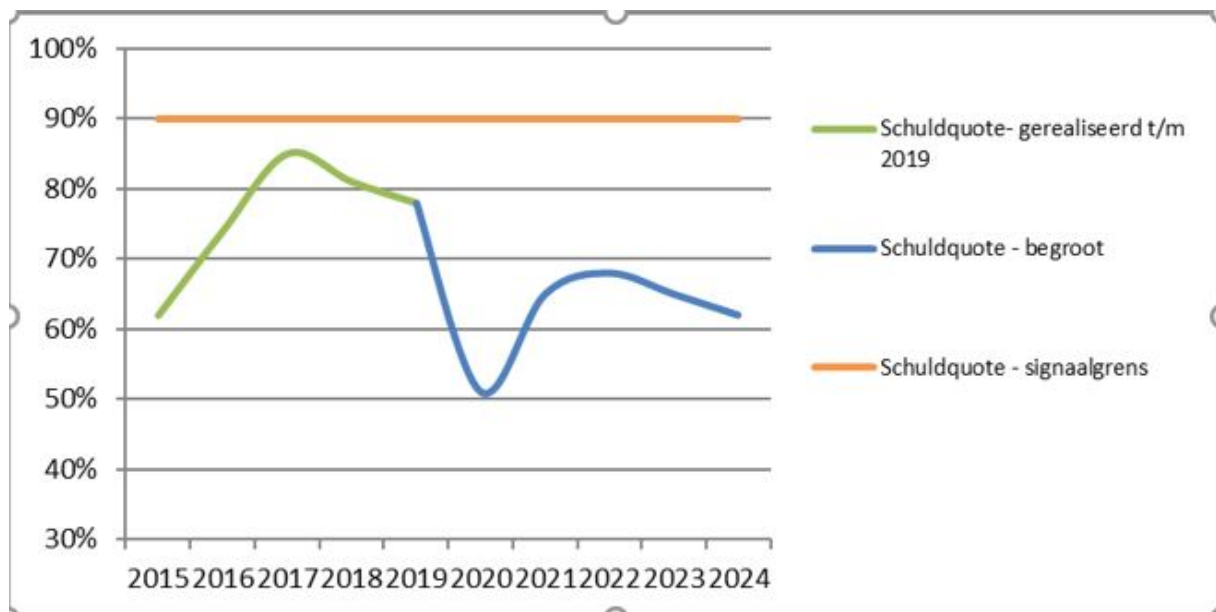
Omschrijving	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	78%	51%	65%	68%	65%	62%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	72%	46%	59%	62%	59%	56%
Solvabiliteitsratio	19%	34%	35%	35%	36%	36%
Grondexploitatie	15%	9%	7%	7%	7%	7%
Structurele exploitatieruimte	1,49%	-2,66%	-2,07%	-1,47%	-0,92%	-2,25%
Belastingcapaciteit	123%	122%	137%	137%	137%	137%

De waarde van de kengetallen zijn ingedeeld in 3 categorieën die aansluiten bij de landelijke vastgestelde signaleringswaarden (2016). Categorie A is het minst risicovol en C het meest risicovol.

Signaleringstabel:	categorie A	categorie B	categorie AC
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeed	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatie- ruimte begroting	>0%	0%	<0%
Grondexploitatie	<20%	20-35%	>35%
Belastingcapaciteit	<95%	95-105%	>105%

### Schuldquote

Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie is de omvang van onze schuldverplichtingen in relatie tot onze opbrengsten, oftewel de schuldquote. Onderstaande grafiek illustreert deze ontwikkeling.



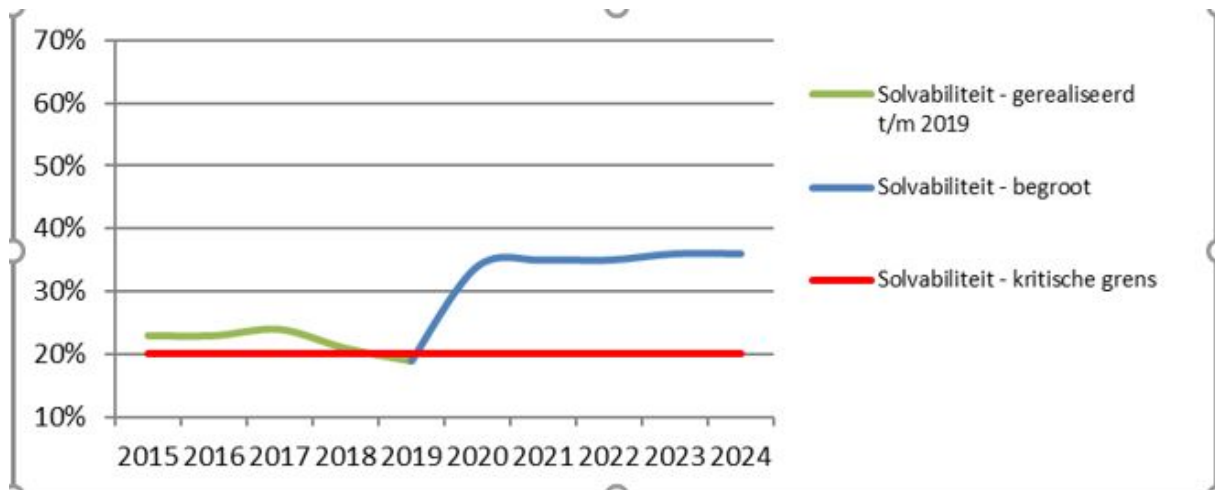
Onze schulden zijn toegenomen. De gemeente heeft behoorlijk geïnvesteerd. Ondanks het economisch hoogtij wat we hebben gehad, vallen de structurele opbrengsten, onder andere vanuit het gemeentefonds, tegen. Wat de positieve ontwikkeling van de schuldquote veroorzaakt is de opbrengst van de aandelen van Eneco. Keuzes omtrent de besteding van deze gelden zullen hun effect hebben op de schuldquote.

In vorige begrotingen zat de prognose rond de signaalgrens, dit was niet dreigend gezien de rentestanden laag zijn. Maar er blijven risico's. Risico's dat rentestanden in de nabije toekomst toch sneller oplopen dan verwacht. Voorspellen is dus lastig - de quote schommelt.

### Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan welke gedeelte van je bezit met eigen vermogen is gefinancierd. Een woning bijvoorbeeld, deze is voor 80% gefinancierd bij de bank en 20% betaald met eigen spaargeld. In dit geval is de solvabiliteit 20%. Onderstaande grafiek illustreert de ontwikkeling van dit kengetal voor onze gemeente:





Albrandswaard heeft een stabiele vermogenspositie, die de afgelopen jaren licht af nam. Grote investeringen/nieuwe bezittingen moesten worden gefinancierd. De reden dat we nu een sterke verbetering zien komt door de opbrengst van de aandelen van Eneco. Die opbrengsten maken nu deel uit van de reservepositie. Keuzes omtrent de besteding van deze gelden zullen hun effect hebben op de schuldquote.

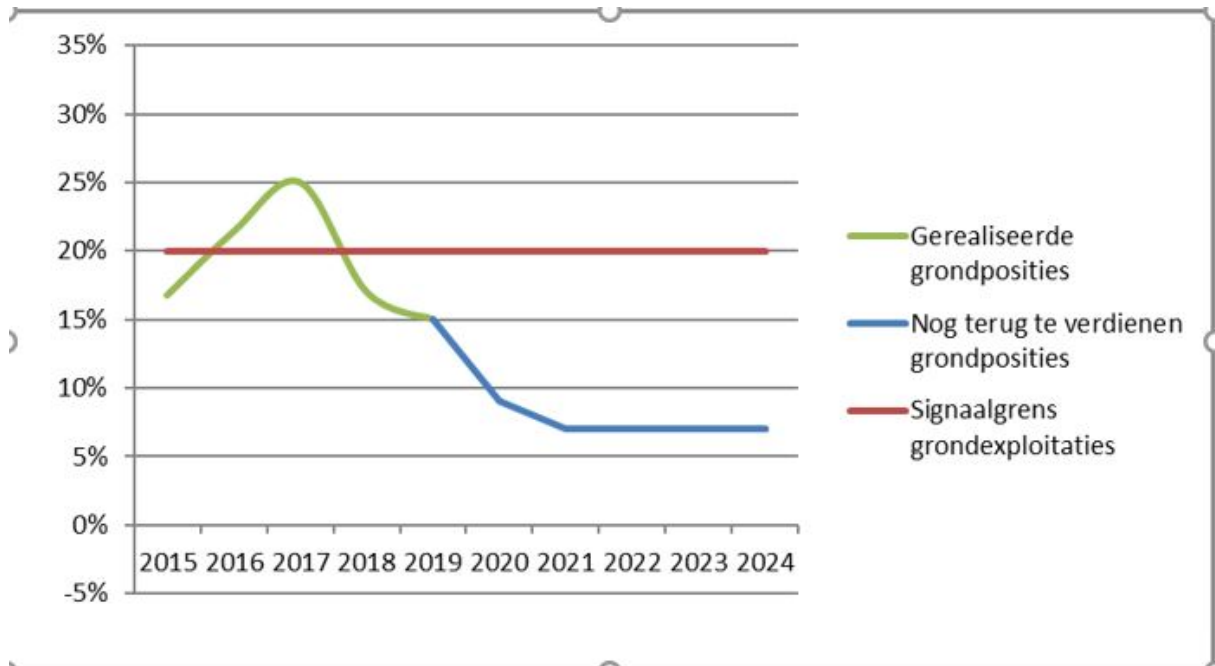
Afgelopen jaren zaten we rond de kritische grens van 20%. Voor de gemeente is het belangrijk om, daar waar mogelijk, te sparen en de weerstandscapaciteit te vergroten. De economie heeft een cyclisch karakter. Financiële tegenvallers zijn niet altijd goed te voorspellen. Door huidige risico's die nog niet helemaal inzichtelijk zijn, bestaat ook minder zekerheid over de haalbaarheid van verwachte exploitatieresultaten en de groei van vermogen.

Gelet op de schaalgrootte (omzet) van Albrandswaard zijn wij kwetsbaar. Als een financieel risico zich manifesteert kan dat grote impact hebben op de stand van onze Algemene reserve. Het is goed de solvabiliteit te blijven volgen, zodat bij een economisch minder goede periode er tijdig onderbouwde afwegingen gemaakt kunnen worden tussen inhoud en financiën.

### *Grondexploitaties*

Afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitaties een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente. Bij grondexploitaties volgen de inkomsten altijd pas na de uitgaven. Bijvoorbeeld voor een nieuw woningbouwproject moet de grond eerst gekocht en bouwrijp gemaakt worden voordat het weer verkocht kan worden. De financiering voor grondaankopen en bouwrijp maken leiden normaal gesproken (tijdelijk) tot hogere schulden.

Onderstaande tabel geeft de ontwikkeling weer van de (financiële) waarden van onze grondposities ten opzichte van de totale opbrengsten (exclusief reservemutaties). Daarbij geldt dat hoe lager de (boek)waarden van onze grondposities (exploitaties) zijn in vergelijking met de totale opbrengsten, des te minder financiële risico's wij lopen. Als de waarden van de grondposities namelijk laag liggen hoeven de (grond)verkoop minder op te leveren om investeringen uit het verleden terug te verdienen.



Onze positie is sterk verbeterd de afgelopen jaren en de prognoses zijn goed, zoals eerder verwacht. De grafiek laat zien dat we onder de signaalgrens van 20% blijven. De realisatie van sociale woningbouw (in combinatie met woningbouw in de vrije marktsector) blijft een belangrijk speerpunt. Een speerpunt met grote impact op de financiële kengetallen. Een nieuwe exploitatie zal om financiering vragen en geeft inherente risico's bij het terug verdienen, met mogelijk risico dat de lijn omhoog schiet.

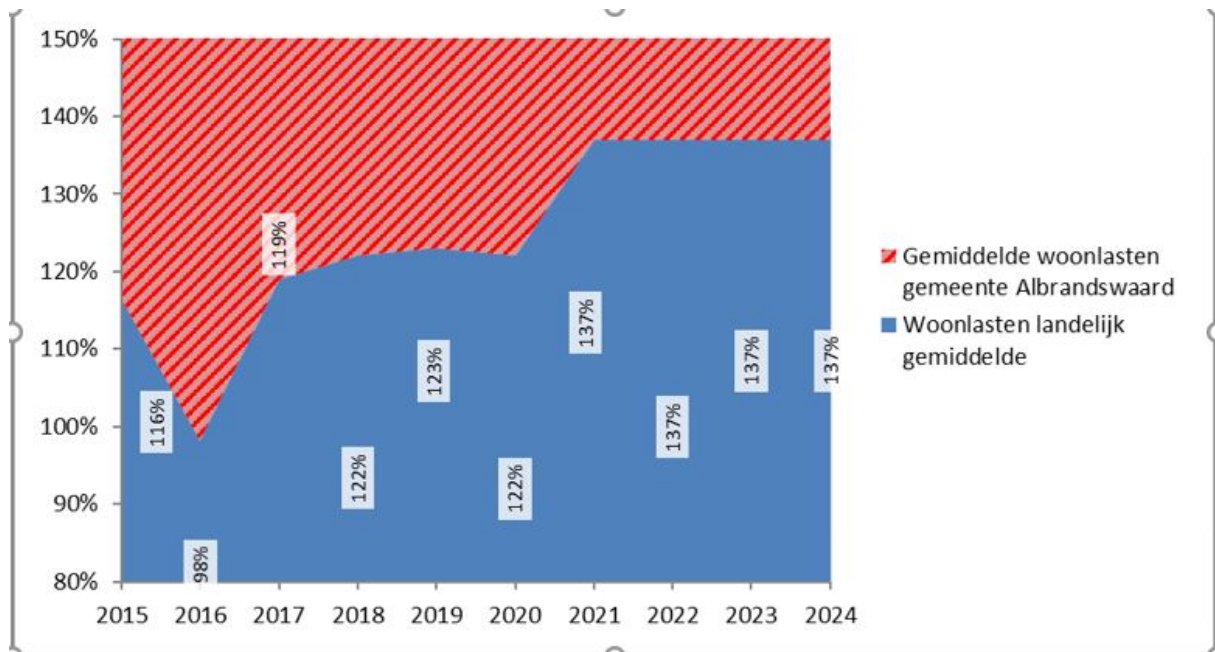
#### *Structurele exploitatieruimte*

De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. De signaalgrens is daarom om ook 0%. Wanneer het cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te kunnen blijven dragen. In de toekomst zullen er dan opbrengststijgingen of ombuigingen gerealiseerd moeten worden.

Het kengetal laat zien dat de structurele inkomsten, de onzekerheid hieromtrent en het onstabiele karakter, zijn invloed heeft. Alsmede de opgaven die we op ons af zien komen. Hierdoor zien we het kengetal onder de signaalgrens komen. Het is nodig om kritisch te blijven kijken naar hoe structurele lasten in evenwicht kunnen blijven met structurele baten.

#### *Gemeentelijke belastingcapaciteit*

De gemeentelijke belastingcapaciteit geeft de gemiddelde woonlasten van een inwoner van Albrandswaard weer ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder woonlasten wordt hier bedoeld de rioolheffing, afvalstoffenheffing en onroerende zaakbelasting (ozb).



De inwoner van Albrandswaard betaalt hogere woonlasten dan de gemiddelde Nederlander. Dit betekent echter niet dat wij als gemeente meer financiële ruimte hebben dan 'de gemiddelde gemeente'. De rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn namelijk financieel gesloten systemen. De baten uit deze heffingen mogen alleen besteed worden aan de bekostiging van de riolering en de reiniging. Deze kosten kunnen hoger liggen dan gemiddeld door bijvoorbeeld de aard van de grond. Om de lasten voor de inwoner niet onnodig te laten stijgen is het daarom van belang om bedrijfsmiddelen doelmatig in te zetten en/of innovatieve, kostenbesparende maatregelen te nemen. Volgens het landelijk model staat Albrandswaard in het rood (>105%). De relatieve hoge gemeentelijke belastingen zijn, gelet op het voorzieningenniveau en veranderingen in andere inkomsten, nodig om tot een sluitende begroting te kunnen komen. Komende jaren is en wordt nieuw beleid voorgelegd in de vorm van een afvalbeleidsplan en een nieuw gemeentelijk rioleringsplan. Ook al zien we de kosten op deze gebieden sterk toenemen, wordt hierbij ook afgewogen de lasten niet te laten stijgen in relatie tot inhoudelijke mogelijkheden. Ook al zien we de kosten op deze gebieden sterk toenemen, wordt hierbij ook afgewogen de lasten niet te snel te laten stijgen in relatie tot inhoudelijke mogelijkheden.

[1] Voor de belastingbetaler ligt de ozb-aanslag hoog. De hoge ozb-aanslag is te verklaren doordat de Albrandswaardse woningen een hogere gemiddelde waarde hebben dan landelijk en de tarieven hoger liggen dan gemiddeld in Nederland.

### Conclusie over huidig risicoprofiel

In de voorgaande onderdelen is een relatie gelegd tussen het risicoprofiel van de gemeente en het benodigde weerstandsvermogen. Onze organisatie valt in klasse A (waarderingscijfer); een uitstekend weerstandsvermogen. We kunnen derhalve stellen dat de organisatie er financieel redelijk goed voor staat.

Toch enkele kanttekeningen zijn nodig om over de huidige positie een conclusie te trekken: 1. De ontvangen prijs van de verkochte Eneco-aandelen (ongeveer € 17 miljoen) geeft momenteel een vertekend beeld, wachtende de besluitvorming van de raad over de inzet

van deze gelden.

2. Onze financiële positie staat onder druk, waardoor een sluitende meerjarenbegroting niet zonder bezuinigingen en ombuigingen tot stand kan worden gebracht.

3. De gevolgen van de Corona pandemie nog niet duidelijk zijn en in deze begroting zijn meegenomen.

4. Gezien de fluctuerende Algemene uitkering, de verder verlaagde dividendopbrengsten, de mogelijk toekomstige druk op de uitgaven en nieuwe herverdelingsmaatstaven is het dus zeer essentieel om financieel gezond te blijven. We moeten daarom de komende jaren blijven vasthouden aan een structureel sluitende begroting op basis van reële ramingen.

## **Paragraaf 3 - Financiering**

In deze paragraaf beschrijven we de plannen en acties op het gebied van liquiditeitsbeheer, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's voor de jaren 2021 tot en met 2024. Naast enkele onderwerpen die verplicht onderdeel uitmaken van deze paragraaf, gaan we ook in op een aantal ontwikkelingen die van belang zijn voor een goede uitvoering van de treasuryfunctie. In deze paragraaf gaan wij achtereenvolgens in op:

- Wettelijke kaders en treasurystatuut
- Rentevisie en rentebeleid
- Renterisicobeheer
- Financieringsbehoefte en EMU-saldo
- Uitzettingen
- Renteomslag
- Garantstelling
- Relatiebeheer

### **Wettelijke kaders en treasurystatuut**

De kaders voor de uitvoering van de financieringsfunctie zijn vastgelegd in de financiële verordening en uitgewerkt in het treasurystatuut. Hierbij is de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO) van toepassing. Deze wet stelt de kaders voor een verantwoorde en professionele inrichting van de treasuryfunctie bij decentrale overheden. Het belangrijkste uitgangspunt daarbij is het beheersen van risico's. In 2017 zijn de financiële verordening en het treasurystatuut herzien en vastgesteld. Hierna zijn er geen wijzigingen geweest in wet en regelgeving of in het gemeentelijk beleid. Aanpassing van de financiële verordening of het treasurystatuut is daarom op dit moment niet aan de orde.

### **Rentevisie en rentebeleid**

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting. Vooral door de omvang van deze bedragen, is het gewenst dit onderdeel van de begroting voor uw raad inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het om factoren die invloed op de rente hebben en om inzicht te geven in de keuzemogelijkheden. Dit alles vatten wij gemakshalve samen onder de term 'rentebeleid'. Er wordt onderscheid gemaakt tussen korte rente en lange rente. We spreken van korte rente

bij termijnen tot maximaal 1 jaar en van lange rente bij termijnen van 1 jaar of langer. Renteontwikkelingen op de kapitaalmarkt zijn belangrijk vanwege de risico's die ze voor ons in kunnen houden. Wij volgen de renteontwikkelingen daarom ook nauwlettend. We maken hiervoor gebruik van de informatie van een aantal geldverstrekkers, waarbij we op ieder moment van de dag de ontwikkelingen kunnen volgen en online op de hoogte worden gehouden van belangrijke veranderingen.

Al een aantal jaren is sprake van lage rentestanden. Ook het afgelopen jaar is hier geen verandering in gekomen. Bij de rente voor een kasgeldlening (looptijd < 1 jaar) is al geruime tijd sprake van een negatieve rente. Hierin valt op dat deze het laatste jaar vrij stabiel is. De rente voor een kasgeldlening van 1 maand staat bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) al sinds 2016 rond de -/- 0,31%. Komende tijd wordt hierin ook nog weinig verandering verwacht. Door de coronacrisis worden op de financiële markten, waar BNG Bank het geld ophaalt, intussen grote verliezen geleden. De BNG heeft voldoende buffers en een AAA-rating dus ziet voor zichzelf geen doemscenario's. Uiteraard kan dit mogelijk wel gevolgen hebben op de rentestanden. De gemeente maakt van deze negatieve rentestand optimaal gebruik door bij liquiditeitstekorten een kasgeldlening af te sluiten en zo min mogelijk gebruik te maken van de kredietfaciliteit op de rekening courant.

Onderstaande schema geeft de renteverwachting van de BNG weer. De verwachting van de BNG is dat het monetaire beleid van de Europese Centrale Bank (ECB) zeer ruim zal blijven. We gaan ervan uit dat de rentetarieven het komende jaar niet veel zullen veranderen.

	Actueel	Over een jaar	
		forward rate	prognose BNG Bank
3 maanden interbancair	-0,48	-0,48	-0,40
Staat 10 jaar	-0,39	-0,33	-0,20

## Renterisicobeheer

In dit onderdeel krijgt u inzicht in de renterisico's van de gemeente. De rente-riisiconorm heeft betrekking op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar en de kasgeldlimiet op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar. Deze twee normen zijn een verplicht onderdeel van deze paragraaf. Het doel van deze normen is om de budgettaire risico's als gevolg van rentestijging te beperken.

### Renterisiconorm

De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en van de renterisico's. De renterisiconorm houdt in dat niet meer dan 20% van het begrotingstotaal voor herfinanciering en/of renteherziening in aanmerking mag komen. Van renteherziening is sprake als in de leningsovereenkomst is bepaald dat de rente gedurende de looptijd in een bepaald jaar wordt aangepast. Wij hebben geen leningen met een renteherziening.

Het renterisico dat de gemeente in een jaar loopt, is onder andere afhankelijk van nieuw aan te trekken financiering in de komende jaren. Indien nodig worden er lineaire leningen afgesloten. Hierdoor zijn de aflossingen over de looptijd gespreid en is het renterisico op vaste schuld lager. Het onderstaande overzicht maakt duidelijk dat er voldoende ruimte is binnen de renterisiconorm om ook eventuele extra (project)investeringen of uitgaven ten behoeve van de grondexploitatie met lang vreemd vermogen te financieren.

Renterisico op vaste schuld		bedragen x € 1.000			
		2021	2022	2023	2024
1.	Netto renteherziening op vaste schuld	0	0	0	0
2.	Betaalde aflossingen	3.978	4.122	4.125	4.129
<b>3.</b>	<b>Renterisico op vaste schuld (1 + 2)</b>	<b>3.978</b>	<b>4.122</b>	<b>4.125</b>	<b>4.129</b>
Renterisiconorm					
4a.	Begrotingstotaal 2021	58.590			
4b.	Het bij het ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%			
<b>4.</b>	<b>Renterisiconorm</b>	<b>11.718</b>			
<b>Toets renterisiconorm</b>					
5a.	Ruime onder renterisiconorm (4 - 3)	7.740			
5b.	Overschrijding renterisiconorm (4 - 3)	0			

### Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op de vlottende schuld weer. Met de kasgeldlimiet is een norm gesteld voor het maximum bedrag waarop de gemeente haar financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. Wanneer in drie opeenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet wordt overschreden, moet dit gemeld worden bij de toezichthouder. Hieronder een prognose van de kasgeldlimiet over 2021. Wanneer er sprake is van een liquiditeitstekort wordt een afweging gemaakt of het zinvol is om gebruik te maken van kortlopende of langlopende financiering. Dit is onder andere afhankelijk van de rentestand. Voor kortlopende leningen is nog steeds sprake van gunstige rentetarieven. Wanneer dit ook in 2021 zo blijft, gebruiken we bij een liquiditeitstekort allereerst de ruimte van de kasgeldlimiet.

		bedragen x € 1.000			
		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Totaal vlottende schuld		3.000	4.333	3.000	3.667
Totaal vlottende middelen		1.000	1.000	1.000	1.000
Gemiddeld saldo schuld (+) of overschot (-)		3.500	3.500	3.500	3.500
<b>Kasgeldlimiet</b>		<b>4.980</b>	<b>4.980</b>	<b>4.980</b>	<b>4.980</b>
Begrotingstotaal 2021	58.590				
vastgestelde percentage	8,5%				
Ruimte onder kasgeldlimiet		2.980	1.647	2.980	1.480

### De financieringsbehoefte en EMU-saldo

De financieringspositie wordt bepaald door diverse factoren, zoals de ontwikkeling van het investeringsniveau en –tempo, wisselende baten in de grondexploitaties en mutaties in de geldleningenportefeuille. Met een liquiditeitenplanning brengen we structuur aan in de verwachte inkomsten en uitgaven. Hierdoor krijgen we inzicht in de financieringsbehoefte.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
<b>Boekwaarde kapitaaluitgaven</b>				
vaste activa	72.143	75.279	73.634	71.841
grondbedrijf	7.039	3.857	3.896	3.896
totaal te financieren kapitaaluitgaven	79.182	79.136	77.530	75.737
<b>Boekwaarde financieringsmiddelen</b>				
langlopende geldleningen	51.983	48.004	43.882	39.757
reserves	34.818	34.310	34.126	34.065
voorzieningen	7.515	7.163	7.226	7.775
	94.316	89.477	85.234	81.597
Financieringsoverschot/-tekort	15.134	10.341	7.704	5.860

### Verwachte financieringspositie voor de komende jaren

Op basis van de onderstaande berekening van de financieringsbehoefte is de verwachting dat er in 2021 geen sprake is van een financieringsbehoefte voor de liquiditeitspositie. Voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis zijn vorig jaar wel langlopende leningen afgesloten die binnen een bouwdepot worden gecategoriseerd. Financiële consequenties van eventuele aanpassingen van de investeringsplanning en daaruit voortvloeiende wijziging van de financieringsbehoefte worden in de tussenrapportages verwerkt.

### Leningenportefeuille

Bij een structureel liquiditeitstekort moet de gemeente geld lenen en sluit daarvoor een langlopende geldlening af. Voor langlopende geldleningen hanteren wij de marktrente en berekenen jaarlijks de gemiddelde rente over de langlopende leningen. In onderstaand overzicht staan de opgenomen langlopende leningen. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte financieringsbehoefte voor 2021. De gemiddelde rente van deze leningen per 1 januari 2021 is 1,5%.

bedragen x € 1.000					
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Stand leningen	51.983	48.004	43.882	39.757	35.627
Nieuwe lening	0	0	0	0	0
Reguliere aflossingen	-3.978	-4.122	-4.125	-4.129	-4.132

### EMU-saldo

Hieronder wordt een beeld geschetst van het verwachte verloop van ons EMU-saldo over de periode van 2021 tot en met 2024. De gemeentelijke systematiek van nu investeren en afschrijven over een reeks van jaren, strookt niet met de manier waarop het EMU-saldo wordt berekend. Investerings in een jaar worden direct ten laste gebracht van het EMU-saldo. Hierdoor ontstaat een negatief effect op het EMU saldo. Voor een meerjarenoverzicht Emusaldo zie pagina 137.



## Uitzettingen

Wanneer er sprake is van een overliquiditeit zijn de mogelijkheden om dit tijdelijk renderend weg te zetten op een deposito beperkt. Dit als gevolg van de wet op het verplicht schatkistbankieren. Bij de schatkist kunnen overtollige middelen eventueel tijdelijk op deposito worden weggezet. Hier krijgen we een rente vergoed die gelijk is aan de rentes die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Op dit moment is deze rente 0%, bij overliquiditeit wordt er daarom geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om dit op deposito zetten. Bij overliquiditeit kan dit conform het treasury statuut ook gebruikt worden om tijdelijke liquiditeitstekorten binnen de BAR-Organisatie op te vangen door het verstrekken van een onderlinge kasgeldlening tegen marktconforme rente. Zolang er sprake is van een negatieve rente op kasgeldleningen worden er geen onderlinge leningen afgesloten.

### Verstreckte leningen

In 2014 is een lening verstrekt aan de BAR-Organisatie voor de financiering van de materiële vaste activa die betrekking hebben op de bedrijfsvoering, welke zijn overgedragen van de gemeente aan de BAR-Organisatie. In 2018 is bij de afwikkeling van de overname van de panden van de Stichting Eerstelijnsvoorziening Portland een lening verstrekt aan Carnisse Mondzorg B.V. in verband met achterstallige renteverplichtingen. Hiervoor wordt een marktconforme rente gehanteerd.

In onderstaand overzicht wordt het verloop van deze leningen weergegeven.

Naam geldnemer	%	Saldo uitzettingen 1 januari 2021	Verwachte mutaties in 2021	Saldo uitzettingen 31 december 2021
BAR-organisatie	n.v.t.	70.693	-26.792	43.901
Carnisse Mondzorg B.V.	3%	208.697	-26.087	182.610
Totaal verstrekte gelden		279.390	-52.879	226.511

## Renteomslag

In dit onderdeel geven we inzicht in de rentelasten voor externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat rente via de taakvelden wordt toegerekend aan de programma's. Door gebruik te maken van een renteomslag wordt de manier van verantwoorden van de rente in de begroting geharmoniseerd. Op advies van de commissie BBV wordt voor het berekenen van de renteomslag onderstaand model gebruik. Hiermee geven we inzicht in de rentelasten voor externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening. Het BBV schrijft voor dat de gehanteerde omslagrente niet meer dan 0,5% mag afwijken van de berekende omslagrente. Conform onderstaande berekening komen we voor 2021 uit op een (gemiddeld) renteomslag percentage van 1,29%. In de begroting 2021 is gerekend met een omslagpercentage van 1,30%. Om onnodige fluctuaties in de rente te voorkomen zal ook in 2021 gerekend worden met een omslagpercentage van afgerond 1,30%. Hiermee blijven we uiteraard ruim binnen de door de BBV gestelde grens van 0,5%.



Schema rentetoerekening		
Externe rentelasten financiering	+/+	881.800
Externe rentebaten	-/-	-9.100
<b>Saldo rentelasten en rentebaten</b>		<b>872.700</b>
Rente die doorberekend wordt aan grondexploitaties	-/-	-76.700
Rente projectfinanciering	-/-	-15.100
<b>Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente</b>		<b>780.900</b>
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente		-789.410
<b>Renteresultaat op taakveld treasury</b>		<b>-8.510</b>
Toe te rekenen rente		780.900
Boekwaarde per 1 januari		60.723.900
Renteomslagpercentage		1,29%

## Garantstelling

In het verleden zijn regelmatig garantstellingen geweest voor leningen aan derden. Met het oog op de financiële risico's die de gemeente hierbij loopt, wordt terughoudend omgegaan met het honoreren van deze aanvragen. Alleen als het maatschappelijk belang ermee gediend is en er voldoende zekerheden gesteld worden, wordt een garantie verleend. Per 1 januari 2020 is het totaal van de directe garantstellingen € 108.000. Het totaal van de garantstellingen met een achtervangfunctie via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw was € 60,9 miljoen. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van ons weerstandvermogen.

## Relatiebeheer

Met onze huisbankier BNG vindt periodiek overleg plaats waarbij eventuele nieuwe ontwikkelingen worden besproken. De mogelijkheid om bestaande langlopende leningen bij de BNG voordeliger te herstructureren in het kader van bezuinigingen en de eenmalige ontvangst van Eneco-gelden is een van die ontwikkelingen.

Verschillende banken en financiële instellingen geven regelmatig adviezen over het vastzetten van gelden en het beheer van de leningenportefeuille. In 2021 wordt opnieuw regelmatig gebruik gemaakt van de verschillende adviserende instanties om optimaal te kunnen profiteren van de beschikbare financiële instrumenten. In het treasury statuut staat de administratieve organisatie, interne controle en informatievoorziening uitvoerig beschreven. Handhaving hiervan en optimalisatie blijft onder de aandacht.

## Paragraaf 4 - Onderhoud kapitaalgoederen

De gemeente beheert een grote hoeveelheid aan kapitaalgoederen waarvoor zij verantwoordelijk is. Alleen al de kapitaalgoederen verhardingen, riolering, civiele kunstwerken, groen, speelgelegenheden, openbare verlichting en watergangen vertegenwoordigen tezamen in 2020 een vervangingswaarde van ruim € 190 miljoen. Het is van belang om zorgvuldig met dit kapitaal om te gaan. De gemeente is hier verantwoordelijk voor en draagt er zorg voor dat de kapitaalgoederen op een juiste manier beheert en onderhouden worden. Hiermee wordt kapitaalvernietiging voorkomen en dragen we zorg voor de instandhouding van ons kapitaal. Daarbij wordt rekening gehouden met alle activiteiten die in deze zelfde openbare ruimte plaatsvinden, zoals wonen, werken en recreëren. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen wordt aangegeven wat de kaders zijn waarbinnen het onderhoud van deze goederen plaats vindt.

## Aanwezige kapitaalgoederen

De gemeente Albrandswaard beheert binnen de openbare ruimte de volgende kapitaalgoederen:

- Verhardingen zoals wegen, straten, paden en pleinen binnen de bebouwde kom;
- Straatmeubilair;
- Openbare verlichting;
- Verkeer- en straatnaamborden;
- Gemeentelijke riolering;
- Waterbodems, beschoeiingen,
- Civiele kunstwerken;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen;
- Gemeentelijke gebouwen.

Om de kapitaalgoederen die zich in de buitenruimte bevinden goed te kunnen beheren, is halverwege 2020 het herziende Beheerplan openbare ruimte 2020 - 2024 ambtelijk vastgesteld. Het beheerplan geeft duidelijkheid over de kosten die gemaakt moeten worden om de openbare ruimte te onderhouden binnen de wettelijke kaders en de met de gemeenteraad afgesproken beleidskaders. Uitgangspunt daarbij is dat de plannings voor vervanging en groot onderhoud zijn gebaseerd op resultaatgericht beheer. Dit houdt in dat wordt onderhouden of vervangen wat daadwerkelijk nodig is, in plaats van onderhouden of vervangen op basis van technische levensduur. Jaarlijks wordt dit plan geactualiseerd en aangepast naar de actuele situatie waarbij ook de planning wordt bekeken.

Voor de gemeentelijke riolering geldt als basis voor 2021 en verder het vast te stellen Programma Stedelijk Water (PSW) 2021 – 2025 voor het onderhoud en vervangingen aan riolering. Het PSW geldt als vervanging van wat voorheen het Gemeentelijk rioleringsplan (GRP) werd genoemd. Binnen dit plan staat beschreven op welke locatie welk onderhoud of vervanging noodzakelijk is. Dit vormt ook de basis voor het bepalen van de rioolheffing. Voor het onderhoud en beheer van de gemeentelijke gebouwen is in 2016 voor alle gebouwen een meerjarenonderhoudsplan vastgesteld. Deze plannen vormen de basis voor een goed gebouwenbeheer.

## Zorg voor de openbare ruimte

Binnen het vastgestelde beheerplan zijn de beeldnormeringen van de CROW en de landelijke Standaard 2018 het uitgangspunt. Het beheerplan omvat differentiatie op basis van gebiedsindeling en selectief verhogen en verlagen van de kwaliteitsniveaus. Hierbij is kwaliteitsniveau B het uitgangspunt. De afgesproken kwaliteit wordt structureel bewaakt door de implementatie van een professioneel monitoringsplan.

In de beheerplannen zijn projecten en onderhoudsmaatregelen opgenomen om het gewenste kwaliteitsbeeld te realiseren en te behouden. De plannings van de verschillende beheerdisciplines worden op elkaar afgestemd, zodat werkzaamheden waar mogelijk

gecombineerd kunnen worden uitgevoerd. Om deze integraliteit te borgen wordt het beheerplan jaarlijks geactualiseerd en binnen de organisatie afgestemd.

De onderliggende beheerplannen en het integrale beheer heeft als doel:

- Het zorgen voor een veilige, comfortabele, leefbare en duurzame openbare ruimte voor de bewoners van Albrandswaard;
- De afgesproken kwaliteit van de openbare ruimte waarborgen door kwaliteitssturing;
- Het beleid en consequenties hiervan v.w.b. de vastgestelde kwaliteitsniveaus aan alle belanghebbenden communiceren, zodat gekozen beleid en daarmee keuzes in de dagelijkse praktijk duidelijk en uitlegbaar zijn;
- Voldoen aan wettelijke normen;
- Budgetbeheersing;
- Integrale afstemming tussen de verschillende beheeractiviteiten;
- Termijnplanning voorhanden;
- Integrale aanpak van de taakvelden om hiermee een efficiëntieslag te behalen.

De beleidskaders waarbinnen het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd is o.a. opgenomen in: Beheerkwaliteitsplan 2012 (BKP), de beleidsnota's Groenbeleidsplan 2009 - 2019, Programma Stedelijk Water 2021 -2025, het Gemeentelijke Verkeer-, en Vervoersplan 2012, Beleidsregels oplaadvoorzieningen voor elektrische voertuigen 2016, Speelruimtebeleidsplan 2010 - 2020, Licht op Albrandswaard, beleidskader openbare verlichting 2016, Beleidsplan afval en grondstoffen 2019 en het Baggerplan 2014 – 2017. Dit beleid is vertaald in de genoemde beheerplannen en wordt zo ter uitvoering gebracht.

## Wegen

De functie van het gemeentelijke wegennet is om het verkeer veilig, vlot en comfortabel te verwerken. Als wegbeheerder heeft de gemeente een zorgplicht om haar wegen te onderhouden en veilig te houden. Deze plicht is af te leiden uit de Wegenwet. Onvoldoende zorg hiervoor leidt tot klachten van gebruikers van de buitenruimte en mogelijk tot schadeclaims. Door het opstellen van het beheerplan openbare ruimte 2020 - 2024 is de financiering van het onderhoud van het totale wegenbestand voor de komende jaren inzichtelijk en beheersbaar gemaakt. De onderhoudstoestand van de wegen in relatie tot het beschikbare budget is hierbij onderbouwd.

In 2020 heeft in Albrandswaard de focus op het renoveren van de Bomenbuurt in Rhooon (Eik, Beuk, Esdoorn, Kastanje) gelegen. Deze renovatie wordt in het eerste kwartaal 2021 afgerond en opgeleverd. In het kader van de integrale aanpak is hierbij de hele openbare ruimte meegenomen waaronder groen, een deel van de riolering en spelen. Hierbij is ook rekening gehouden met de optimalisaties zoals beschreven in het Gemeentelijke Verkeer- en Vervoersplan. Daarnaast worden de werkzaamheden in park Rhooon in 2021 afgerond. De basis van het park is dan gereed waarbij in 2021 voor park Rhooon verder bekeken wordt welke functies van het park verder ingevuld gaan worden. Dit jaar ligt verder de focus op de renovatie van De Sering. Ook hierbij wordt direct waar nodig het riool vervangen/gerenoveerd en ook het openbaar groen en verlichting bekeken en indien nodig vervangen. Deze werkzaamheden lopen parallel aan het groot onderhoud van verschillende

wegen in Poortugaal. Wat er echter wordt opgepakt is afhankelijk van de beschikbare middelen gezien de komende bezuinigingen.

#### *Kwaliteit:*

In 2020 beschikte Albrandswaard over ongeveer 114 hectare aan diverse verharding met een vervangingswaarde van circa € 67 miljoen. Binnen deze discipline is kwaliteitsniveau A doorgevoerd in de centra gebieden, niveau B in de woonwijken en niveau C op industrieterreinen. Deze niveaus worden getoetst conform de CROW beeldnormeringen. De technische staat van de verharding op dit moment is goed. Het effect van de verlaagde kwaliteit op de industrieterreinen zal pas na meerdere jaren effect hebben. Op termijn is dus wel extra onderhoud noodzakelijk wat jaarlijks getoetst wordt aan de hand van de wegininspecties.

### **Straatreiniging**

Voor het bepalen van de gewenste beeldkwaliteit wordt gebruik gemaakt van de landelijke beeldnormeringen van de CROW. Deze beeldnormering zijn uitgewerkt in beheer- en uitvoeringsplannen en onderhoudsbestekken. Binnen het onderdeel 'schoon houden van de openbare ruimte' valt ook de onkruidbestrijding op verhardingen. Binnen Albrandswaard wordt hiervoor geen chemische bestrijdingsmiddelen gebruikt.

#### *Kwaliteit:*

Een schone leefomgeving heeft in onze gemeente een hoge prioriteit. In de dorpscentra (winkelgebieden) wordt kwaliteitsniveau A als norm gehanteerd en voor het overige deel van de openbare ruimte kwaliteitsniveau B. Via onderhoudsbestekken ligt dit kwaliteitsniveau vast en wordt er via wekelijkse controle en een maandelijkse schouw op toegezien dat deze kwaliteit wordt behaald.

### **Openbare verlichting**

Openbare verlichting speelt een belangrijke rol in de openbare ruimte. Als gemeente dragen we zorg voor een goed functionerende openbare verlichting waarmee de sociale veiligheid, de verkeersveiligheid en de leefbaarheid wordt gediend. Bij de toepassing of vervanging van openbare verlichting hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De gemeente zorgt voor verlichting op maat daar waar het volgens de Nederlandse Praktijk Richtlijn NPR 13201 + A1:2018 nl noodzakelijk is of vanuit sociale veiligheid wenselijk is;
- De openbare verlichting is energiezuinig en afgestemd op de behoefte;
- Vervanging van masten/armaturen wordt zoveel mogelijk gecombineerd met geplande reconstructies en uitgevoerd in led verlichting;
- Om de elektrotechnische veiligheid van de installaties te verbeteren voorzien we niet geaarde lichtmasten van dubbel geïsoleerde aansluitkastjes of we zorgen alsnog voor aarding;
- In het buitengebied en bij randen van natuurgebieden hanteren wij het uitgangspunt: 'er wordt niet verlicht, tenzij'.

In 2021 zullen ca. 150 lichtmasten en ca. 300 armaturen op diverse locaties in Rhoon en Poortugaal vervangen. Hierbij worden voornamelijk oude masten vervangen en gaan we waar mogelijk over naar LED om energiekosten te besparen.

#### *Kwaliteit:*

In 2020 beschikte Albrandswaard over een areaal van circa 6.054 lichtmasten met een vervangingswaarde van circa € 5,7 miljoen. De gehele openbare verlichtingsinstallatie voor

het preventieve en correctieve onderhoud is uitbesteed aan een daartoe gespecialiseerd bedrijf. Het onderhoud en de vervanging van de openbare verlichting wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd bedrijf. Hiervoor heeft in 2019 een nieuwe aanbesteding plaats gevonden. Storingen die gerelateerd zijn aan de ondergrondse infrastructuur zijn voor verantwoordelijkheid van Stedin.

De verlichtingskwaliteit zelf is niet via wettelijke of bindende bepalingen geregeld. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) heeft wel richtlijnen opgesteld. De gemeente Albrandswaard volgt hierbij een tweesporen beleid ten aanzien van de te hanteren verlichtingsniveaus:

1. De openbare verlichting ten behoeve van nieuwe infrastructuur bij reconstructies binnen de bebouwde kom dient te voldoen aan de Nederlandse Praktijk Richtlijn NPR 13201 + A1:2018 nl;
2. In het buitengebied en bij randen van natuurgebieden hanteren wij het uitgangspunt: 'er wordt niet verlicht, tenzij'.

## Verkeer

In 2020 heeft de focus gelegen op het verkeersveiliger maken van schoolomgevingen. Hierbij is het verkeerseducatieprogramma School op Seef geïntroduceerd bij de scholen waar de Julianaschool zich bij heeft aangesloten. Voor 2021 ligt nog steeds de focus op de schoolomgevingen om in afstemming met de scholen de omgeving veiliger te maken. Hierbij wordt wel gekeken naar educatie/ gedragsverandering in combinatie met fysieke aanpassingen buiten. Alleen fysieke aanpassingen lost doorgaans het gedragsprobleem niet op en zo blijft de overlast/onveiligheid. Ook in de rest van de gemeente worden verkeersaanpassingen gedaan om de verkeersveiligheid verder te verbeteren.

Kwaliteit:

Voor verkeersmiddelen is geen landelijk afgesproken kwaliteitsnormeringssysteem ontwikkeld. We hanteren hierbij het beheerplan voor verkeer- en straatnaamborden. Bij verkeersmiddelen (verkeers- en straatnaamborden en verkeersobjecten) heeft het begrip kwaliteit betrekking op:

- Veiligheid: het juiste bord op de juiste plaats;
- Zichtbaarheid: technische normen voor reflectie.

## Riolering

Riolering wordt vaak als vanzelfsprekend ervaren. Toch is de aanleg van riolering één van de belangrijkste ontwikkelingen geweest bij de verbetering van de volksgezondheid. Riolering neemt om deze reden een aparte positie in binnen het gemeentelijk takenveld. Vanwege de gemeentelijke zorgplicht wordt er ook een aparte (riool)heffing geïnd en is er een wettelijke verplichting om in het bezit te zijn van een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Deze zorgplicht heeft betrekking op inzameling en transport van afvalwater, hemelwater en grondwater. In het kader van de ontwikkeling van de nieuwe omgevingswet is het GRP omgevormd naar het Programma Stedelijk Water (PSW) 2021 – 2025 waarbij duurzaamheid en klimaatadaptie nu ook een belangrijke rol speelt. Dit plan moet nog in de raad worden vastgesteld in 2020.

De gemeentelijke taken op het gebied van de riolering zijn gebaseerd op de Wet Milieubeheer.

Bij de uitvoering van deze wettelijke verplichting is gemeentelijke beleidsruimte aanwezig. Voldaan moet worden aan de richtlijnen van de waterkwaliteitsbeheerder (t.w. het

Waterschap Hollandse Delta). Onvoldoende zorg voor het gangbaar houden van het rioolstelsel kan leiden tot slechte afvoer van hemel- en afvalwater, overlast van water op straat en schadeclaims.

Het PSW geeft een actueel beeld van de benodigde onderhoudsbehoefte voor de riolering voor de komende 5 jaar en voor de lange termijn. Voor 2021 zal in combinatie met de weg de omgeving in de Sering worden gerenoveerd. Hierbij zal ook de Bomenbuurt worden afgerond in het eerste kwartaal van 2021 waar een deel van het riool vervangen is.

Kwaliteit:

In 2020 beschikte Albrandswaard over circa 132 kilometer vrij verval riool en 49 kilometer drukriolering met een vervangingswaarde van circa € 93 miljoen. Volgens landelijk maatstaven wordt ten aanzien van de kwaliteit van rioolstelsels niet gesproken in termen van kwaliteitsnormen zoals bij wegen, groen en straatreiniging maar van schadeklassen. Voorbeelden van deze schadeklassen zijn: scheurvorming in buizen, wortel-ingroei, verzakking en zandinloop. De onderhoudskwaliteit steunt dan ook niet zo zeer op (politiek/bestuurlijke) keuzes over intensief, gewoon of extensief onderhoud. De beslissing tot vervanging of renovatie is gebaseerd op de uitkomsten van een concrete rioolinspectie (met videocamera), waarbij de bevindingen worden uitgedrukt in genoemde schadeklassen. De levensduur van de riolering, die normaliter 50 tot 60 jaar bedraagt, en concrete klachten (bijv. over wegverzakkingen) vormen vaak de aanleiding voor het verrichten van deze inspecties. Gemiddeld genomen wordt er jaarlijks circa 13 kilometer rioolstelsel geïnspecteerd.

## Groen en bomen

De bomen, beplanting en het gras in een gemeente zijn de aankleding van de openbare buitenruimte en belangrijk voor de beleving van onze buitenruimte. Als gemeente hanteren we het motto Albrandswaard: Dorpen tussen groen en stad en zijn we de groene long in een verder verstedelijkte omgeving. Het ontwikkelen, opbouwen en onderhouden van het openbaar groen is daarom een belangrijk gegeven. De uitgangspunten van groen zijn vastgelegd in het groenbeleidsplan.

Sinds 2016 wordt er stevig ingezet op een consequent boombeheer gericht op een optimale begeleiding en ontwikkeling van bomen en het uitvoeren van structurele boomveiligheidscontroles. Dit is in 2017 verder doorgevoerd door de ontwikkeling van een bomenvervangingsplan. Jaarlijks wordt daarbij gekeken op welke locaties de bomen aan vervanging toe zijn. Voor 2020 staat de Biezenlaan op het programma, uitvoering is echter nog afhankelijk van de beschikbare middelen. Indien uitvoering niet mogelijk is wordt deze in 2021 opgepakt. Vanwege wortelopdruk en onevenredige overlast zijn deze bomen aan vervanging toe door meer passende bomen. De overlast is daarmee verholpen en de boomstructuur en groene aankleding van de straat is weer voor jaren gegarandeerd.

In 2021 wordt 1/3 deel van het bomenbestand gecontroleerd conform de geplande cyclus en worden de noodzakelijke snoeimaatregelen uitgevoerd. In navolging daarop ontstaat inzicht in de bomen die gekapt dienen te worden vanwege veiligheid welke vervolgens ook in hetzelfde jaar gekapt en vervangen worden. Door jaarlijkse herhaling van deze planning wordt er zorg gedragen voor een kwalitatief goed en veilig bomenbestand.

In 2019 is het ook het basisontwerp voor het park van Rhoon akkoord bevonden door het college. Dit vormt de eerste stap in de richting van een park wat weer aan de wensen en verwachtingen voldoet van onze inwoners. In 2020 is gestart met het vormgeven van het park. Deze werkzaamheden zullen in 2021 worden afgerond. Vervolgens wordt gekeken naar de nadere detailinvullingen van de verschillende functies in het park. In 2020 en 2021 worden ook de groenperken in en rond de Bomenbuurt weer ingericht n.a.v. de uitgevoerde reconstructie. Aan de hand van meldingen en beoordelingen buiten worden ook in 2021 op



kleinere schaal op verschillende locaties in de gemeente groenperken gerenoveerd en opnieuw ingericht. Dit draagt bij aan het groen houden van onze dorpen en het verhogen van de kwaliteit van het groen. Nog belangrijker is dat op grote en kleine schaal bewoners enthousiast zijn geworden om stukken openbaar groen in eigen beheer te nemen. Juist hierdoor worden plantsoenen vaak op een beter niveau onderhouden dan wat de gemeente standaard kan bieden.

#### Kwaliteit:

In 2020 beschikte Albrandswaard over circa 28 ha beplanting, 112 ha gras en 13.690 bomen met een vervangingswaarde van circa € 14,5 miljoen. Binnen het groen wordt kwaliteitsniveau A doorgevoerd in de centra gebieden en niveau B in de woonwijken en industrieterreinen. Deze niveaus worden getoetst conform de CROW beeldnormeringen. Het gewenste en gekozen kwaliteitsbeeld is vertaald naar beeldkwaliteitsbestekken die bij aannemers zijn ondergebracht. Omdat in de communicatie naar buiten toe blijkt dat beeldbestekken lastig uit te leggen zijn en het onderhoud niet altijd conform beeld is, wordt bekeken of overstappen op frequentie bestekken tot een beter beeld buiten lijkt. Hiertoe is een korte pilot gestart in de wijk Valckesteijn en worden ook ervaringen gedeeld met bijv. gemeente Rotterdam en binnen de BAR. Indien deze uitkomsten positief zijn wordt bij het nieuw aan te besteden onderhoudsbestek voor 2021 ingezet op meer onderhoud via frequentie wat gestuurd wordt door de toezichthouder. Hierbij blijft de afgesproken B kwaliteit wel de leidraad voor het beheer buiten.

#### Waterwegen en baggeren

De gemeente en het waterschap zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van het oppervlaktewater en voor het op diepte houden van de sloten en waterwegen in de gemeente. Het onderhoud bestaat uit het verwijderen van waterplanten en riet (dagelijks onderhoud) en baggeren (planmatig onderhoud). Bij slecht beheer en onderhoud kunnen beide ervoor zorgen dat er een slechte doorstroming en afwatering ontstaat.

Van deze werkzaamheden is baggeren het meest ingrijpend. In alle wateren in ons gebied ligt op de bodem een laag bagger: een mengeling van plantenresten en bezonken slib. De aangroei van bagger is een natuurlijk proces. Gemiddeld groeit bagger met ongeveer een centimeter per jaar. Om te voorkomen dat onze wateren steeds minder diep worden, moeten we de bagger eens in de zoveel tijd weghalen. Met het baggeren komen de sloten en waterwegen weer op de oorspronkelijke diepte. Problemen met de waterhuishouding, waterkwaliteit en te ondiep water worden daarmee opgelost.

In 2017 is er een overeenkomst getekend met het Waterschap Hollandse Delta over het onderhoud van de Koedood bij Portland. Per 1 januari 2018 is daarmee het baggeronderhoud door het waterschap afgekocht en ligt het volledig beheer bij de gemeente. Om het waterbeheer van de Koedood goed alsmede het groenbeheer van de Noordrand vorm te geven en aan te laten sluiten bij de wensen van de bewoners is in 2018 samen met een groep bewoners uitgangspunten voor beheer opgesteld. Als vervolg daarop is in 2019 gestart met het onderzoeken wat de beste manier van aanbesteden en onderhoud is voor dit gebied. De Europese aanbestedingsprocedure volgens de 'mededingingsprocedure met onderhandeling' is in 2020 afgerond. De gekozen procedure biedt de mogelijkheid om een aannemer te zoeken met de beste kennis van zaken, creatieve en innovatie oplossingsrichtingen en de volle motivatie om de komende 10 jaar aan de slag te gaan in dit gebied. Het beschikbare budget staat vast in deze aanbesteding. De winnende onderhoudsaannemer gaat in 2020 en doorlopend in 2021 met bewoners, gemeente en overige belangrijke stakeholders in overleg over de inrichting, wensen en het onderhoud van het gebied. Hiermee moet een recreatief aantrekkelijk gebied ontstaan.

Kwaliteit:

In 2019 beschikte Albrandswaard over circa 46 ha oppervlakte water (sloten en plassen). Baggeronderhoud wordt voorsnog planmatig gedaan volgens het bestaande 10-jaren baggerplan van de gemeente Albrandswaard. De hieruit voortkomende werkzaamheden worden in een onderhoudsbestek verwerkt en uitgevoerd door een aannemer. Bij uitvoering van het baggeren speelt de Wet Natuurbescherming en beperking van overlast een belangrijke rol. Daarom vindt uitvoering plaats tussen 1 oktober en 15 maart. Het dagelijks onderhoud van de oevers en het verwijderen van riet en waterplanten wordt jaarlijks uitgevoerd door een aannemer volgens het bestek onderhoud watergangen. Ook hier speelt de Wet Natuurbescherming een belangrijke rol. Uitvoering van deze werkzaamheden vinden plaats vanaf 15 juli. Via toezicht zorgt de gemeente ervoor dat de juiste kwaliteit wordt behaald en voldaan wordt aan de wet- en regelgeving.

## Civiele kunstwerken

De civiele kunstwerken in Albrandswaard bestaan uit bruggen, trappen, geluidsschermen, vlonders en visplaatsen. Bruggen vormen hiervan het grootste aandeel. Voor het beheren en onderhouden van de bruggen is in 2016 het beheerplan geupdate. Ten aanzien van de gemiddelde onderhoudskosten en de levensduur van bruggen zijn geen landelijke normen vastgesteld. Reden hiervoor is dat dit per brug sterk afhankelijk is van de ligging, omgevingsaspecten en de toegepaste constructie.

Met de huidige objectgegevens, uitgevoerde technische inspecties en de onderstaande uitgangspunten is het beheerplan tot stand gekomen. Dit geeft inzicht in de onderhoudsaanpak. Het beheerplan openbare ruimte 2020-2024 met daarin opgenomen het meerjarig vervangingsplan geeft daarnaast inzicht in de vervangingen die moeten plaatsvinden. Voor 2021 staan de bruggen in Handelstraat, wijk De Huyters en de brug bij Klaverruiter, wijk Landweg op het programma. Voor vervanging werkelijk plaatsvindt, wordt altijd eerst nog grondig gecontroleerd of dit ook werkelijk aan de orde is of dat uitstel en onderhoud mogelijk is in plaats van vervanging.

Kwaliteit:

In 2020 beschikte Albrandswaard over 97 civiele kunstwerken met een vervangingswaarde van circa € 7,7 miljoen. Bij het opstellen van het beheerplan en het daarin opgenomen vervangingsplan zijn de hierna genoemde aspecten afgewogen:

- Veiligheid;
- Levensduur verlengend;
- Schoonhouden;
- Esthetische aspecten.

## Spelen

De gemeente heeft de wettelijke verplichting het Attractiebesluit uit te voeren en moet kunnen aantonen dat alles in het werk is gesteld de toestellen veilig te plaatsen en in stand te houden. De wettelijke verplichting voor de veiligheid van speeltoestellen is geregeld in het 'Besluit Veiligheid van Attractie- en Speeltoestellen'. In het Attractiebesluit zijn de wettelijke bepalingen voor aansprakelijkheid en veiligheid vastgelegd. Indien er sprake is van een ongeval door een gebrek aan het speeltoestel of een onveilige ondergrond, dan is degene die het speeltoestel beheert altijd als eerste aansprakelijk.

Alle speelruimten en speeltoestellen zijn beoordeeld en afgezet tegen de demografische ontwikkelingen binnen de gemeente. Dit is verwoord in het Speelruimteplan 2010 - 2020. In 2017 heeft een evaluatie plaatsgevonden van het speelruimteplan. Hiermee is nieuw inzicht



ontstaan in de locaties waar geïnvesteerd en waar vervangen moet worden en welke speellocaties mogelijk opgeheven kunnen worden. Hiermee voorkomen we dat investeringen op de verkeerde plek gedaan worden. Voor 2021 worden conform het beheerplan openbare ruimte meerdere speellocaties in de gemeente aangepakt. Ook hier geldt dat er pas vervangen wordt als dit vanuit veiligheid noodzakelijk is waarbij bij renovatie van volledige speellocaties altijd gekeken wordt of toestellen die herbruikbaar zijn eventueel te verplaatsen zijn.

#### *Kwaliteit:*

In 2020 beschikte Albrandswaard over 129 speelplekken met een vervangingswaarde van circa € 2.3 miljoen. De gemeente dient zich te houden aan zijn wettelijke plicht voor de veiligheid van speeltoestellen dit conform het eerder genoemde Attractiebesluit. Op basis van deze wet controleren we de speeltoestellen vier keer per jaar en geconstateerde afwijkingen en mankementen worden zo snel mogelijk verholpen. De inspectieresultaten, reparaties en aanpassingen worden vastgelegd in een logboek. Tijdens het dagelijks onderhoud door de buitendienst wordt er op gelet dat alles schoon, heel en veilig is.

### Gebouwen

In 2016 is voor alle gemeentelijke gebouwen een meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Op basis van deze MOP's is een financiële doorrekening gemaakt met de te verwachten onderhoudskosten en hoe deze worden gedekt.

#### *Kwaliteit:*

Ten aanzien van de kwaliteitsnorm voor gemeentelijke gebouwen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De gemeentelijke gebouwen bevinden zich op onderhoudsniveau 3.
- Het op planmatige wijze uitvoeren van regulier onderhoud met materialen van gelijkwaardige kwaliteit.

### Budgetten en kredieten onderhoud/vervanging kapitaalgoederen

Omschrijving	budget/krediet	opmerking
<i>Budgetten</i>		
Wegen	807.900	excl. € 775.400 kapitaallasten
Riolering	1.523.400	excl. € 540.200 kapitaallasten
Verkeersmiddelen	122.700	excl. € 72.800 kapitaallasten
Groen, waterwegen en baggeren	1.492.800	excl. € 108.600 kapitaallasten
Civiele kunstwerken	109.800	
Spelen	75.800	excl. € 56.800 kapitaallasten
Straatreiniging	408.200	
Straatmeubilair	35.100	
Openbare verlichting	267.000	excl. € 80.500 kapitaallasten
	<u>4.842.700</u>	
<i>Investerings</i>		
Wegen	1.869.800	
Riolering	1.163.000	
Bruggen	61.500	
Beschoeiingen	146.300	
Speelvoorzieningen	171.600	
Openbare verlichting	153.500	
Ruimen gravem	31.300	
	<u>3.597.000</u>	

## Relevante reserves

Naam Reserve	Saldo per 1-1-2020	Saldo per 1-1-2021	Saldo per 1-1-2022	Saldo per 1-1-2023	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 1-1-2025
Reserve Speelruimteplan	347.700	0	0	0	0	0
Reserve Baggeren	558.900	503.000	447.100	391.200	335.300	279.400
Reserve Grootonderhoud gebouwen	829.600	790.500	881.800	998.100	1.114.400	1.230.700
	1.736.200	1.293.500	1.328.900	1.389.300	1.449.700	1.510.100

## Kerngegevens

omschrijving	aantal	toelichting
<b>Groen</b>		
Bomen	13.211 stuks	
Natuurlijke beplanting	165.994 m2	bosplantsoen, etc.
Cultuurlijke beplanting	113.186 m2	heesters, rozen, etc.
Haag	21.463 m2	
Gras	1.091.279 m2	
<b>Openbare verlichting</b>		
Lichtmasten	6.021 stuks	
Armaturen	5.805 stuks	
Lichtbronnen	5.805 stuks	
<b>Speelvoorzieningen</b>		
Speel- en sporttoestellen	528 stuks	verspreid over 122 speelplekken en 7 schoolpleinen
Kunstmatige valondergronden	9.867 m2	waaronder kunstgras, rubber tegels, ecoscape, zand, boomschors en gietvloer
<b>Waterhuishouding</b>		
Watergang	453.407 m2	
Oeverbeschoeiing	24.247 m	
Natuurlijke oevers	38.882 m	
<b>Verhardingen</b>		
Asfalt	265.443 m2	
Bestrating	875.235 m2	
Overige verhardingen	10.689 m2	
Goot	1.482 m2	
<b>Verkeer</b>		
Markeringen	2.876 m2	
Verkeersborden	2.320 stuks	
Verkeersteken	1.680 stuks	
<b>Civiele kunstwerken</b>		
Fiets- en voetbruggen	70 stuks	
Overige kunstwerken	22 stuks	trappen, vlonders, visplaatsen
Verkeersbruggen	8 stuks	
<b>Riolering</b>		
Vrijverval riolering	141 km	
Drukriool	77 km	
Gemalen	39 stuks	
Minigemalen	224 stuks	
Bergbezinkvoorzieningen	8 stuks	
Kolken	11.299 stuks	
Rioolput	3.536 stuks	

## Paragraaf 5 - Bedrijfsvoering

### Inleiding

Sinds 2014 wordt de bedrijfsvoering uitgevoerd door de Gemeenschappelijke Regeling BAR-organisatie. De details zijn opgenomen in de begroting 2021 van de GR BAR-organisatie.

In 2019 heeft de doorontwikkeling BAR2020 plaatsgevonden. Op dat moment is een nieuwe visie voor de organisatie vastgesteld:

Als BAR-organisatie zijn we een nabije overheid die met een warm hart betrokken is bij de gemeenschappen van de drie gemeenten en alle inwoners en partijen die daarin een plek hebben. We ondersteunen de drie besturen en werken met een goede dienstverlening aan de woon- en leefomgeving en complexe maatschappelijke vraagstukken die daar bij horen.

De centrale opgave van de GR BAR-organisatie is een optimaal functionerende ambtelijke organisatie die ervoor zorgt dat de drie gemeenten autonoom kunnen blijven opereren, ook met de huidige complexe opgaven zoals die van de drie decentralisaties.

Daarbij zijn de drie hoofddoelstellingen:

1. Een excellente dienstverlening,
2. Acceptabele kosten,
3. Een kwalitatief deskundige en robuuste organisatie.

## Ontwikkelagenda

In het advies over de doorontwikkeling van de BAR-organisatie 2020 is een viertal hoofddoelen van de organisatieontwikkeling genoemd:

- meer aandacht voor medewerkers;
- beter inspelen op maatschappelijke opgaven;
- meer aandacht voor de besturen en
- betere sturing.

Aan de hand van de onderzoeken en adviezen (Medewerkersonderzoek, evaluatie door Berenschot en het advies BAR-organisatie 2020) zijn dit de vier veranderpunten waar de komende jaren intern extra aandacht aan wordt besteed. Alle adviezen en aanbevelingen zijn vertaald naar een ontwikkelagenda voor de komende periode. De implementatie van BAR2020 zal doorlopen in 2021. Na die twee jaar wordt de balans opnieuw opgemaakt.

De vier ontwikkeldoelen wordt uitgewerkt met effecten en (meetbare) indicatoren. Een aantal indicatoren moet nog ontwikkeld worden. Dit gebeurt in 2020. Vervolgens wordt in het eerste kwartaal van 2021 en 2022 gerapporteerd aan het DB en AB over de realisatie van de strategische indicatoren. In 2020 en 2021 wordt ieder kwartaal gerapporteerd aan het DB over de voortgang van de acties uit het uitvoeringsplan en de ontwikkelagenda. In 2022 wordt een evaluatie over het totale traject opgesteld.

## Grote thema's

De uitvoering van de grote thema's Omgevingswet (invoering per 1-1-2022), Wijkuitvoeringsplannen energietransitie en de uitvoering van de Wet elektronische publicaties en Wet open overheid (per 1-1-2021) zal worden verzicht door de BAR-organisatie.

## Personeel

### *CAO gemeenten*

De op dit moment van kracht zijnde CAO gemeenten 2019-2020 heeft een looptijd van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020. In 2021 zal een nieuwe CAO worden gesloten voor de gemeenten.

### *Werving moeilijk vervulbare functies*

De arbeidsmarkt heeft te kampen met schaarste. Op bepaalde functies zal het voor gemeenten steeds moeilijker worden om geschikt personeel te werven. Dit heeft te maken met een beperkte beschikbaarheid van werkzoekenden in het hoger opgeleide segment maar ook met de concurrentiepositie van de lokale overheid ten opzichte van de markt als het gaat om beloning en voorwaarden. Dit houdt in dat het risico dat we kennis tijdelijk van

buitenaf moeten aanwenden stevig blijft en mogelijk verder toeneemt, maar ook dat het vasthouden van eigen personeel in dit segment uitdagender wordt.

## Rechtmatigheidsverantwoording

Er komt een wetsvoorstel waarin wordt voorgesteld met ingang van het verslagjaar 2021 de rechtmatigheidsverantwoording door het college van burgemeester en wethouders te introduceren. Op dit moment geeft de accountant in zijn controleverklaring over de jaarrekening een oordeel over de getrouwheid en de rechtmatigheid.

Middels de nieuwe rechtmatigheidsverantwoording leggen het college van burgemeester en wethouders bij een gemeente in de jaarrekening zelf verantwoording af over de rechtmatigheid. Het doel is het gesprek tussen college en raad te bevorderen. Hierbij zal de controlerend accountant beoordelen of de informatie zoals die is opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording juist en volledig is. Een expliciete rechtmatigheidsverantwoording onderstreept de politieke aanspreekbaarheid van het bestuur en heeft naar verwachting een kwaliteitsverhogend effect op de bedrijfsvoering bij gemeenten.

## Uurtarieven personeel

Aan de hand van gegevens uit de BAR-begroting 2021 en huisvestingskosten uit de drie gemeentebegrotingen 2020 worden een tweetal uurtarieven berekend. Het eerste tarief is een basis-uurtarief dat gebruikt wordt voor het in rekening brengen van kosten bij derden en schadegevallen. Het tweede tarief is een uurtarief voor toerekening aan grondexploitatieplannen (grexen), investeringen en bij afrekeningen van (subsidie)projecten. Het wordt gehanteerd bij toerekeningen op basis van tijdschrijven. Hieronder wordt de berekening van de tarieven weergegeven.

### Uurtarieven personeel 2021

#### I. Basis-uurtarief

A. Aantal fte - personeelsformatie BAR begroting 2021	776,78
B. Productieve uren per fte	1.450
C. Aantal productieve uren per jaar (A. x B.)	1.126.331
D. Netto lasten volgens BAR begroting 2021	€ 74.250.600
E. Basis uurtarief personeel excl huisvesting (D. / C.)	€ 65,92
F. Tarief huisvesting per uur - basis gemeentebegrotingen 2020	€ 0,86
<b>G. Basis-uurtarief personeel (afgerond op hele euro's) E. + F.</b>	<b>€ 67,00</b>

#### II. Uurtarief grexen, investeringen, (subsidie)projecten en tijdschrijven

A. Productieve uren per jaar o.b.v. tijdschrijven (12 fte)	17.500
B. Lasten volgens toe te rekenen taakvelden incl. toerekening overhead	€ 1.566.044
C. Uurtarief (B. / A.)	€ 89,49
D. Tarief huisvesting per uur - basis gemeentebegrotingen 2020	€ 0,86
<b>E. Uurtarief grexen, investeringen, (subsidie)projecten (afgerond op hele euro's) C. + D.</b>	<b>€ 90,00</b>

## Paragraaf 6 - Verbonden partijen

### Algemeen

De gemeente Albrandswaard heeft de kadernota verbonden partijen vastgesteld voor de periode 2016 – 2020. Het doel van deze nota is een methodiek te ontwikkelen waarmee de bestaande verbonden partijen kunnen worden beoordeeld en aangestuurd. De nota sluit aan bij de nieuwe Wet gemeenschappelijke regelingen die per 1 januari 2015 van kracht is en tot doel heeft de democratische legitimatie te versterken. Als de uitvoering van een publieke taak aan een verbonden partij is overgedragen, is het onvermijdelijk dat (volledige) directe invloed/sturing door de gemeente niet langer aan de orde is. Dit omdat de verbonden partij een eigen bestuur heeft waarin meerdere gemeenten zijn vertegenwoordigd.

Om de invloed van de gemeente op verbonden partijen te optimaliseren is in de nota een methodiek opgenomen die deze optimalisatie van invloed moet bewerkstelligen. De invloed van het gemeentebestuur op een verbonden partij is het grootst als deze zich richt op de voorkant van de processen van de verbonden partij. De methodiek die kan worden ingezet om de invloed passend te laten zijn bij de situatie bestaat uit: het proces van positiebepaling; een governance-scan, het bepalen van een passend aansturingsscenario en het daarbij passende instrumentarium.

Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)		Vestigingsplaats Schiedam		Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland.				
Stemverhouding	1,8%				
Openbaar belang	Advisering en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken. De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken als gevolg van de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeenten t.a.v. de uitvoering van Besluit Bodemkwaliteit.				
Bestuurlijk belang	1 lid dagelijks bestuur en daarmee 1 lid algemeen bestuur				
Actuele ontwikkelingen	De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022 vraagt de aandacht. Samen met alle participanten bereidt DCMR zich voor op de naderende wetwijziging, o.a. door inzicht te krijgen in de (milieu)kwaliteit van het gebied op basis van toegankelijke data. De DCMR wil zich in 2021 steeds meer ontwikkelen tot een datagedreven organisatie. Het toezicht wordt weer gebiedsgericht georganiseerd, met behulp van steeds meer innovatie rond meldkamer en toezichtinstrumenten.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	2.551	3.200	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	10.000	10.000	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021		352
Risico's	Controle over en sturing op financieel resultaat.				
Sturingsscenario	Bijrijder				

bedragen x €  
1.000

Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie, Heffing en Waardebepaling (SVHW)		Vestigingsplaats Klaaswaal		Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	20 gemeenten, waterschap Hollandse Delta en Regionale Afvalstoffen Dienst Hoeksche Waard.				
Stemverhouding	3,3%				
Openbaar belang	Het SVHW houdt zich bezig met de heffing en invordering van gemeentelijke belastingen en de waardebeoordeling, in het kader van de wet WOZ.				
Bestuurlijk belang	Bevoegdheden van het College m.b.t. heffing en invordering belastingen, WOZ, is overgedragen aan de VP. Het algemeen bestuur is het hoogste bestuursorgaan van het SVHW. De gemeente is vertegenwoordigd in de ambtelijke commissie: 1 lid (accounthouder VP) en het algemeen bestuur: 1 lid (portefeuillehouder Financiën).				
Actuele ontwikkelingen	Door gemeentelijke herindelingen (fusies van gemeenten) bij de deelnemers van de GR SVHW neemt het aantal deelnemers af. Dit heeft echter geen financiële gevolgen.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	795	700	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	6.200	6.200	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021		208
Risico's	Uittreding van deelnemers waardoor de kosten voor de overgebleven deelnemers gaan stijgen.				
Sturingsscenario	Bijrijder				

bedragen x €  
1.000

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst Rotterdam-Rijnmond (GGD Rotterdam-Rijnmond)		Vestigingsplaats Rotterdam	Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten regio Rijnmond.			
Stemverhouding	6,7%			
Openbaar belang	Gezamenlijke uitvoering wettelijke verplichtingen van gemeenten in het kader van de wet Publiek Gezondheid. De doelstelling: een evenwichtig productenaanbod zoveel mogelijk gericht op lokale problematiek. In zijn algemeenheid het verbeteren van de volksgezondheid van de bevolking.			
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft bestuurlijke inbreng als lid van het algemeen bestuur (AB).			
Actuele ontwikkelingen	Coronacrisis heeft veel invloed op GGD-RR aangezien infectieziektebestrijding één van de basistaken is die zij uitvoert voor de regiogemeenten.			
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>		
	1 januari 2021	31 december 2021		
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021	174
Risico's	De GGD-RR is onderdeel van de organisatie van de gemeente Rotterdam. Deze gemeente is dan ook volledig risicodragend van de GGD-RR en de GR.			
Sturingsscenario	Bijrijder			

bedragen x €  
1.000

Gemeenschappelijke regeling Jeugdhulp Rijnmond		Vestigingsplaats Rotterdam	Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	Gemeenten: Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne en Rotterdam.			
Stemverhouding	3,125%			
Openbaar belang	Doel: Het beschikbaar houden van specialistische zorg en van 7/24 crisisopvang. Het realiseren van schaalvoordelen. Het delen van kennis en expertise. De GR heeft tot taak de gemeenschappelijke inkoop van jeugdhulp zodanig vorm te geven dat lokale ambities kunnen worden gerealiseerd. De visie en doelen van de GR zijn daarmee een optelsom van de beleidsvoornemens van de deelnemende gemeenten.			
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft bestuurlijke inbreng als lid van het algemeen bestuur (AB).			
Actuele ontwikkelingen	Vanuit de kwartaalcijfers constateren wij dat de uitnutting van het budget voornamelijk conform begrotingswijziging 2020 verloopt. Wel zijn er knelpunten op het ambulante perceel E, de verwijzingen naar dit perceel lopen met name via de huisartsen. De wachttijden op perceel E zijn lang en inzet van extra budget heeft dit niet opgelost. Verbeteringen in de bedrijfsvoering en samenwerking van de verschillende zorgaanbieders zijn nu de focus.			
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>		
	1 januari 2021	31 december 2021		
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021	2.664
Risico's	Deelnemende gemeente zijn alle 15 volledig risicodragend.			
Sturingsscenario	Bijrijder			

bedragen x €  
1.000

Gemeenschappelijke regeling voor het natuur- en recreatiegebied IJsselmonde (NRIJ)		Vestigingsplaats Schiedam	Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Ridderkerk, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Rotterdam en provincie Zuid-Holland.			
Stemverhouding	14%			
Openbaar belang	Ontwikkeling en in stand houden van intergemeentelijke buitenstedelijke recreatie en bescherming van natuur en landschap op IJsselmonde. Beheer, ontwikkeling en onderhoud van recreatieve groengebieden op IJsselmonde.			
Bestuurlijk belang	2 algemeen bestuursleden waarvan 1 in het dagelijks bestuur.			
Actuele ontwikkelingen	Inhoudelijke en procesmatige zoektocht naar besparingen. Meer sturing door gemeenten.			
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>				<b>Financieel belang - gemeente</b>
	1 januari 2021	31 december 2021		
Eigen vermogen	4.070	4.091	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	1.370	1.299	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021	184
Risico's	Lagere kwaliteit groengebieden.			
Sturingsscenario	n.t.b.			

bedragen x €  
1.000

Gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie		Vestigingsplaats Barendrecht	Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk			
Stemverhouding	33,33%			
Openbaar belang	Doel van de regeling is het bewerkstelligen van een kwalitatief hoogwaardige en doelmatige uitvoering door het openbaar lichaam van de door de deelnemende gemeenten opgedragen taken. - In samenwerking ten behoeve van de drie gemeenten het werkgeverschap en de inkoopfunctie uit te voeren. - Het doel van de samenwerking is om door het samenvoegen van grote delen van de ambtelijke organisaties de burgers van de drie gemeenten kwalitatief hoogstaande dienstverlening te bieden. - Er wordt invulling gegeven op de zeven inhoudelijke verbindende thema's van de drie gemeenten. Deze thema's zijn: duurzaamheid, veiligheid, economie, maatschappij, voorzieningen, ruimte en mobiliteit.			
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur is het hoogste bestuursorgaan van de BAR-organisatie en bestaat uit de drie colleges van de 3 BAR-gemeenten (Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk). Dit bestuur vergadert vier keer per jaar. Het dagelijks bestuur bestaat uit zes leden (van het algemeen bestuur), twee van elke deelnemende gemeente, te weten één wethouder en de burgemeester, de voorzitter meegerekend.			
Actuele ontwikkelingen	De BAR gaat zelf invulling geven aan een bezuinigingsopgave in scenario's van 1/2/3% van de totale omgeving.			
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>				<b>Financieel belang - gemeente</b>
	1 januari 2021	31 december 2021		
Eigen vermogen	0	0	Aandelen kapitaal	0
Vreemd vermogen	7.402	7.184	Leningen/garantstellingen	0
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021	15.248
Risico's	Financierbaarheid door de deelnemers, kwaliteit van geleverde diensten.			
Sturingsscenario	Chauffeur			

bedragen x €  
1.000



Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond (VRR)		Vestingsplaats Rotterdam		Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 gemeenten uit het Rijnmond gebied.				
Stemverhouding	5%				
Openbaar belang	(Brand)veiligheid, vervoer van zieken en ongevals slachtoffers, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing met inbegrip van de multidisciplinaire samenwerking en de gemeenschappelijke meldkamer. De vorming van veiligheidsregio's heeft als doelstelling de versterking van de bestuurlijke aansturing van de rampenbestrijding en crisisbeheersing op regionaal en nationaal niveau, alsmede de versterking van de geneeskundige hulpverlening en het regionale beheer van de brandweer.				
Bestuurlijk belang	Burgemeester is lid van dagelijks bestuur en algemeen bestuur (+ 1 plaatsvervangend lid). Bij het nemen van besluiten door het algemeen bestuur brengen de leden voor de gemeente die zij vertegenwoordigen ieder één stem uit, met uitzondering van de leden die een gemeente vertegenwoordigen met een inwonersaantal van boven 50.000. Zij brengen voor elk volgende 50.000-tal, of gedeelte daarvan, één stem meer uit toe een maximum van elf stemmen per gemeente.				
Actuele ontwikkelingen	Ontwikkelagenda (inrichting organisatie), WNRA m.b.t. ontwikkelingen regelgeving vrijwilligers, Corona.				
<b>Financiële postitie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	9.447	9.008	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	59.132	59.284	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		-269	Bijdrage gemeente 2021		1.285
Risico's	Vrijwaring van gemeenten voor aansprakelijkheid van niet verzekerbare risico's. Het gaat hier om juridische gevolgrisco's, zoals claims. Wegvallen en niet toereikend zijn van subsidie Impuls omgevingswet. Wegvallen en niet toereikend zijn van LEC-gelden. Inwerkingtreding Omgevingswet. Spreiding en beschikbaarheid ambulancezorg. Gevolgen van (veranderde) wet- en regelgeving niet tijdig op kunnen vervangen. Vertraagd tempo en/of voldoende aanpassing bijdragen van stakeholders van de VRR t.b.v kostenontwikkeling. Aanbesteding ambulancezorg. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). Alarmering bevolking. Personele capaciteit brandweer. Bestaansrecht organisatie/ Ontwikkelagenda VRR. Garantstelling lening Cooperatie AZRR. Effecten en kosten als gevolg van grote crises (bv. uitbraak iPM - griepandemie).				
Sturingsscenario	Bijrijder				

bedragen x €  
1.000

Gemeenschappelijke regeling DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR)		Vestingsplaats Schiedam		Gemeenschap- pelijke regeling	
Deelnemende partijen	15 Rijnmondgemeenten en de provincie Zuid-Holland.				
Stemverhouding	1,8%				
Openbaar belang	Advisering en ondersteuning van gemeentelijke milieutaken. De DCMR heeft een algemene adviestaak met betrekking tot milieu, adviseert ten aanzien van vergunningverlening en handhaving in het kader van de wettelijke taken als gevolg van de Wet Milieubeheer en ondersteunt de gemeenten t.a.v. de uitvoering van Besluit Bodemkwaliteit.				
Bestuurlijk belang	1 lid dagelijks bestuur en daarmee 1 lid algemeen bestuur				
Actuele ontwikkelingen	De invoering van de Omgevingswet per 1 januari 2022 vraagt de aandacht. Samen met alle participanten bereidt DCMR zich voor op de naderende wetswijziging, o.a. door inzicht te krijgen in de (milieu)kwaliteit van het gebied op basis van toegankelijke data. De DCMR wil zich in 2021 steeds meer ontwikkelen tot een datagedreven organisatie. Het toezicht wordt weer gebiedsgericht georganiseerd, met behulp van steeds meer innovatie rond meldkamer en toezichtinstrumenten.				
<b>Financiële postitie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	2.551	3.200	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	10.000	10.000	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021		352
Risico's	Controle over en sturing op financieel resultaat.				
Sturingsscenario	Bijrijder				

bedragen x €  
1.000

Essendael Beheer BV		Besloten vennootschap	
Deelnemende partijen	gemeente Albrandswaard en Bouwfonds Property Development BV (BPD BV)		
Stemverhouding	50%		
Openbaar belang	Essendael Beheer BV fungeert als beherend vennoot in GEM Essendael CV.		
Bestuurlijk belang	Wethouder RO, Economie, Milieu & Duurzaamheid en wethouder Buitenruimte & Wonen zijn lid van de raad van commissarissen.		
Actuele ontwikkelingen	-		
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2021	31 december 2021	
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal 45
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021 0
Risico's	-		
Sturingsscenario	Nog vast te stellen		

bedragen x € 1.000

### GEM Essendael C.V.

GEM Essendael CV		Commanditaire vennootschap	
Deelnemende partijen	gemeente Albrandswaard, Essendael Beheer BV en BPD BV		
Stemverhouding	33%		
Openbaar belang	De CV is een samenwerking tussen de gemeente, BPD BV en Essendael Beheer BV. Deze BV is beherend vennoot. De gemeente en BPD BV zijn de commanditaire vennoten. De CV heeft onder andere als doel locatie-ontwikkeling.		
Bestuurlijk belang	Het bestuur van de CV berust bij Essendael Beheer BV.		
Actuele ontwikkelingen	-		
Financiële positie - verbonden partij		Financieel belang - gemeente	
	1 januari 2021	31 december 2021	
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal 96
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021 0
Risico's	De jaarlijkse winst komt voor 48% ten gunste van de gemeente. Een deel van de te verwachte resultaten is opgenomen in het meerjarenperspectief. Een latere en/of lagere winstuitkering heeft mogelijk gevolgen voor het sluitend meerjaren perspectief van de begroting.		
Sturingsscenario	Nog vast te stellen.		

bedragen x €  
1.000

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)		Vestigingsplaats Den Haag		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	401 gemeenten				
Stemverhouding	0.006%				
Openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en voor instellingen met een maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Ze verstrekt krediet tegen lage tarieven aan of onder garantie van Nederlandse overheden. De klanten zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van de BNG vanwege dit maatschappelijk belang en dus niet primair uit een oogpunt van geldbelegging.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene vergadering van aandeelhouders via de wethouder Financiën.				
Actuele ontwikkelingen	Banken hebben tot nu toe aan circa 128.000 instellingen uitstel gegeven van de betaling van aflossing op hun lopende lening vanwege de Coronacrisis. Hiermee is tot nu toe drie miljard euro gemoeid. Bij de BNG bank hebben onder meer instellingen op het gebied van sport en cultuur zich gemeld. De banken geven klanten met een krediet van 2,5 miljard euro tot en met 31 juli 2020 de tijd om uitstel aan te vragen. BNG gaat echter nog een stapje verder. Klanten die al een aanvraag hebben gedaan, of dat uiterlijk doen op 31 juli 2020, voor een aflossing na 31 juli, krijgen uitstel tot uiterlijk 31 januari 2021.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>			<b>Financieel belang - gemeente</b>		
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	11	
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021	0	
Risico's	De BNG krijgt te maken met meer concurrentie. Mede door de lage rente gaan institutionele beleggers op zoek naar veilige beleggingen die toch een redelijk rendement opleveren. Er is sprake van onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten. Door de Coronacrisis worden op de financiële markten, waar BNG Bank het geld ophaalt, intussen grote verliezen geleden. De BNG heeft voldoende buffers en een AAA-rating dus ziet voor zichzelf geen doemscenario's. Voor verliesmakende klanten treft de BNG jaarlijks een (forse) voorziening, maar op het totale krediet is het percentage oninbare leningen slechts 0,33%. De portefeuille blijft kwalitatief sterk.				
Sturingsscenario	Achterbank				

bedragen x €  
1.000

Stedin Groep		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	44 Nederlandse gemeenten		
Stemverhouding	0,42%		
Openbaar belang	Stedin Groep (Netwerkbedrijf) draagt zorg voor de gas- en elektriciteitsnetten binnen haar voorzieningsgebied. Onze gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal omdat deze maatschappelijk nut heeft. Daarnaast zorgt ze voor financiële opbrengsten (dividend). Door de splitsing van Eneco en Stedin per 31 januari 2017 is geen discussie ontstaan over een verkoop van Stedin. Uiteraard mag je als gemeente je aandelen te koop aanbieden, maar uitsluitend aan publieke partijen en niet aan private partijen.		
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging/stemrecht in de Algemene vergadering van aandeelhouders door de wethouder Financiën. Als aandeelhouder wordt op deze manier invloed uitgeoefend.		
Actuele ontwikkelingen	Stedin zet flinke stappen in de energietransitie met focus op haar kerntaken. De opbrengst van het vorig jaar verkochte Joulz Diensten maakte het mogelijk schulden af te lossen en daarmee ruimte te maken voor nieuwe investeringen. Tegelijkertijd zijn er (onverwachte) tegenslagen te melden zoals de versnelde vervanging van brosse gasleidingen van gietijzer en asbestcement en de recente vondst van asbest in meterkasten. Ook stijgen de investeringen fors met name door de energie-transitie. Deze door maatregelen van de overheid gedreven investeringen leggen een enorme druk op het financiële profiel van de gehele netbeheersector, maar bij Stedin in het bijzonder. Het probleem zit met name in de negatieve kasstroom en het voorfinancieren van allerlei fors gestegen kosten. Denk in dit verband bijvoorbeeld aan de stijging van transportkosten van TenneT die niet direct bij de klant in rekening mogen worden gebracht. Al met al staat de lange termijn financiering bij Stedin onder hoge spanning. Zonder beheersmaatregelen zal de goede kredietwaardigheid in het gedrang komen en wordt het lastig om nog externe financiering aan te trekken door Stedin. Vanuit de Aandeelhouderscommissie (AHC) van Stedin is een werkgroep Lange Termijn Financiering in overleg met het bestuur van Stedin op zoek naar verschillende varianten van beheersmaatregelen. Voor eind 2020 zal elke deelnemende gemeente dan een keuze moeten maken hoe zij hier financieel aan kan bijdragen.		
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>	
	1 januari 2021	31 december 2021	
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal 607
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021 0
Risico's	Stedin heeft een laag risicoprofiel als gevolg van een gereguleerde markt. Er is echter sprake van dalende gereguleerde nettarieven waarin de gemaakte kosten niet direct of gedurende een langere periode aan de klant mogen worden doorgerekend. Door een combinatie van toename van het investeringsprogramma met name als gevolg van de energietransitie en de daarmee fors stijgende kosten (zoals die van TenneT) staat zowel de financiering als de dividendumkering van Stedin onder forse druk.		
Sturingsscenario	Achterbank		

bedragen x €  
1.000

NV BAR Afvalbeheer		Vestingsplaats Rhoo		Naamloze vennootschap	
Deelnemende partijen	Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk				
Stemverhouding	33,33%				
Openbaar belang	Inzameling van de huishoudelijke afvalstoffen.				
Bestuurlijk belang	Collegelid als aandeelhouder in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.				
Actuele ontwikkelingen	De NV Bar-Afvalbeheer bestaat 5 jaar. In dat kader is in 2020 een onderzoek gestart naar de mate waarin de gekozen organisatievorm nog voldoet aan de uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd bij de oprichting van de NV. De besluitvorming over de uitkomsten van het onderzoek kunnen effect hebben op de toekomstige organisatievorm. Daarnaast wordt in 2021 door de NV de implementatie van de afvalbeleidsplannen afgerond.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	300	300	Aandelen kapitaal	100	
Vreemd vermogen	0	0	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2021		0	Bijdrage gemeente 2021	1.805	
Risico's	Risico's zijn beperkt. Het eigendom van het afval en dus risico op extra verwerkingskosten ligt bij de gemeente. De NV kent vooral bedrijfsvoeringaangelegenheden.				
Sturingsscenario	Bijrijder				

bedragen x €  
1.000

BV Gemeenschappelijk Bezit Evides (water)		Vestingsplaats Rotterdam		Besloten vennootschap	
Deelnemende partijen	Gemeenten (21 stuks in Zuid Holland zuid) en Provincies.				
Stemverhouding	0,28%				
Openbaar belang	Zorg dragen voor de watervoorziening binnen het voorzieningsgebied. De gemeente neemt deel in het aandelenkapitaal van deze instelling voor nutsvoorzieningen, omdat deze nut heeft voor de inwoners van de gemeente, en dus niet uit een oogpunt van geldbelegging.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Algemene vergadering van Aandeelhouders via wethouder Financiën.				
Actuele ontwikkelingen	De RvC van de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM) en haar Zeeuwse aandeelhouders zijn van mening dat hun aandelen zo spoedig mogelijk rechtstreeks in publieke handen moeten komen van Zeeuwse gemeenten en de Provincie Zeeland zonder dat die aandelen eerst formeel moeten worden aangeboden aan BV Gemeenschappelijk Bezit Evides (GBE). Verhanging van de aandelen zal volgens planning in 2019 plaatsvinden.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	902	
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021	0	
Risico's	Drinkwater en de tarieven worden steeds meer gereguleerd. Met name de Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft een grote invloed op de tariefstelling en daarmee op de resultaten. Vervuiling van drinkwater kan zorgen voor hogere reinigingskosten. Vanwege het Coronavirus kunnen tijdelijk activiteiten stilvallen, kunnen (lopende) projecten vertragen en in specifieke segmenten kan sprake zijn van vraaguital.				
Sturingsscenario	Achterbank				

bedragen x €  
1.000

Landschapstafel IJsselmonde		Vestingsplaats Rotterdam		Bestuursover-eenkomst	
Deelnemende partijen	Gemeenten Barendrecht, Albrandswaard, Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht, Zwijndrecht en Rotterdam				
Stemverhouding					
Openbaar belang	1. Komen tot afstemming van van beleid, uitvoering en monitoring ten aanzien van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde ten einde de kwaliteit van het landschap in standhouden c.q. te verbeteren; 2. Samenwerken aan het Uitvoeringsprogramma 'Groen IJsselmonde' om een stimulans te geven aan en te komen tot een recreatief aantrekkelijk, toegankelijk en bruikbaar groen landschap, waardoor ook kan worden bijgedragen aan de economische ontwikkeling van IJsselmonde; 3. Inzetten op afstemming van het beheer van de groen- en recreatiegebieden op IJsselmonde, het stellen van kaders voor het beheer en streven naar een verbetering van de efficiëntie in beheer in overleg met de terreinbeherende instanties.				
Bestuurlijk belang	1 collegelid in betuur				
Actuele ontwikkelingen	Herbezinning op rol, nu subsidie PZH geheel is weggefallen.				
<b>Financiële postitie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	0	
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021		
Risico's	Geen.				
Sturingsscenario	Nog vast te stellen.				

bedragen x €  
1.000

Centrum Jeugd & Gezin Rijnmond (CJG)		Vestingsplaats Rotterdam		Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Goeree-Overflakkee, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Westvoorne.				
Stemverhouding	3,6%				
Openbaar belang	CJG Rijnmond treedt op als uitvoerder van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van de jeugdgezondheidszorg. Het CJG is de plek waar ouders en verzorgers, kinderen, jongeren en professionals terecht kunnen voor ondersteuning en advies over opgroeien, opvoeden en gezondheid.				
Bestuurlijk belang	Vertegenwoordiging in de Raad voor Publiek Belang.				
Actuele ontwikkelingen	Regionaal wordt sterk ingezet op verbetering en modernisering van het dienstenpakket van CJG Rijnmond. Onder de paraplu van het programma CJG Next, wordt een gedifferentieerd en gepersonaliseerd basispakket JGZ ontwikkeld en verdere vernieuwing vormgegeven. In 2021 wordt de ontwikkeling van het programma verder voortgezet en waar mogelijk al tot uitvoer gebracht.				
<b>Financiële postitie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>			
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal	0	
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen	0	
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021	691	
Risico's	Onzekerheid verlenen van subsidies/informatiebeveiliging /arbeidsmarkt zorgprofessionals/onvoorziene gevolgen door de coronacrisis.				
Sturingsscenario	n.t.b.				

bedragen x €  
1.000

Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG)		Vestigingsplaats Den Haag		Vereniging	
Deelnemende partijen	Alle gemeenten zijn lid.				
Stemverhouding	0,28%				
Openbaar belang	De VNG is de belangenbehartiger van alle gemeenten en is gesprekspartner van andere overheden, leden van het parlement, maatschappelijke organisaties en belangenverenigingen.				
Bestuurlijk belang	De burgemeester is coördinerend portefeuillehouder. De gemeente vaardigt een bestuurlijk vertegenwoordiger af naar de algemene ledenvergadering.				
Actuele ontwikkelingen	Bijdragen vanuit de VNG aan het klimaatakkoord, de omgevingswet, de financiële tekorten sociaal domein, opschalingskorting en Corona crisis en de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering.				
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>				<b>Financieel belang - gemeente</b>	
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021		102
Risico's	Beperkt. Door compensatie voor loon- en prijsontwikkeling en een jaarlijkse groei van 1% wordt evenwicht tussen uitgaven en inkomsten bereikt. Er is ook het risico dat tijdens de ALV anders wordt besloten.				
Sturingsscenario	Nog vast te stellen				

bedragen x €  
1.000

Stichting Distripark				Stichting	
Deelnemende partijen	Gemeente Albrandswaard, Port of Rotterdam NV				
Stemverhouding	50%				
Openbaar belang	Ontwikkeling en exploitatie van het Distripark Eemhaven.				
Bestuurlijk belang	In onderling overleg huisvesten van bedrijven passend bij de bestuurlijke afspraken vanuit de bestuursovereenkomst.				
Actuele ontwikkelingen					
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>				<b>Financieel belang - gemeente</b>	
	1 januari 2021	31 december 2021			
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal		0
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen		0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021		0
Risico's	-				
Sturingsscenario	Achterbank				

bedragen x € 1.000

SvWrR		Stichting	
Deelnemende partijen	Albrandswaard, Barendrecht, Brielle, Capelle aan den IJssel, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Nissewaard, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen, Westvoorne		
Stemverhouding			
Openbaar belang	Beleid en producten op het gebied van wonen binnen regio in gezamenlijkheid opstellen.		
Bestuurlijk belang			
Actuele ontwikkelingen	Stafbureau, monitor Regioakkoord, actualisatie Regioakkoord, regionale Woonvisie, intranet.		
<b>Financiële positie - verbonden partij</b>		<b>Financieel belang - gemeente</b>	
	1 januari 2021	31 december 2021	
Eigen vermogen	niet bekend	niet bekend	Aandelen kapitaal 0
Vreemd vermogen	niet bekend	niet bekend	Leningen/garantstellingen 0
Resultaat 2021		niet bekend	Bijdrage gemeente 2021 0
Risico's	-		
Sturingsscenario	In theorie kunnen een of meerdere gemeenten hun financiële verplichtingen niet nakomen. Deze kans is heel klein.		

bedragen x €  
1.000

## Paragraaf 7 - Grondbeleid

### Inleiding

In deze paragraaf wordt beschreven op welke wijze gemeente Albrandswaard het grondbeleid toepast om de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen te realiseren, zoals bijvoorbeeld woningbouw, bedrijvigheid, recreatie en natuur. Daarnaast wordt enerzijds ingegaan op de actuele prognose van de resultaten en de geraamde winstneming van de gemeentelijke grondexploitaties en anderzijds op de reserve Ontwikkelingsprojecten in relatie tot de risico's die behoren bij de uitvoering van het grondbeleid.

### Grondbeleid

In de nota Grondbeleid 2018 - 2022 is het beleidskader voor de toepassing van het grondbeleid voor de ruimtelijke ontwikkelingen vastgelegd. Deze nota is in februari 2018 vastgesteld door de gemeenteraad.

Als uitgangspunt geldt dat de gemeente de markt(partijen) ruimte biedt om gewenste ontwikkelingen zelf op te pakken. Dit noemen wij passief facilitair grondbeleid. Ontwikkelingen die bijdragen aan een gemeentelijke ambitie hebben bestuurlijke prioriteit. Deze initiatieven omarmen en ondersteunen wij door het voeren van een actief facilitair grondbeleid voor deze projecten. Om vanuit de verschillende faciliterende rollen te kunnen sturen heeft de gemeente Albrandswaard een nota Kostenverhaal vastgesteld. Deze nota vormt beleidsmatig het kader waarmee zowel de gemeentelijke proceskosten kunnen worden verhaald, als een fondsbijdrage gevraagd kan worden. Vanuit de desbetreffende fondsen zijn middelen beschikbaar om onrendabele investeringen/extra voorzieningen binnen de ruimtelijke projecten te dekken.

Gewenste ontwikkelingen die ook met actieve steun van de gemeente niet van de grond komen, kunnen (alsnog) worden gerealiseerd door de gemeente. In dat geval kan de gemeente zelf de grond aankopen en ontwikkelen. Hierbij wordt dan een actief grondbeleid gevoerd. Dit geldt ook voor projecten waarvan de grond om historische redenen al eigendom is van de gemeente. De boekwaarde van deze projecten wordt in de jaarrekening op de balans verantwoord onder de categorie Bouwgrond in exploitatie.



## Actuele prognose

### *Te verwachten resultaten*

Zoals in het Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten (MPO 2020) aangegeven verwachten wij dat de volgende grondexploitaties voor een totaalbedrag van € 3.983.000 verliesgevend op eindwaarde worden:

- Centrum Ontwikkeling Poortugaal Emmastraat
- Spui
- Polder Albrandswaard

Wij verwachten dat de volgende grondexploitaties voor een totaalbedrag van € 394.000 winstgevend op eindwaarde worden:

- Portland
- Overhoeken III

Voor de realisatie van de grondexploitatie Binnenland is een bestuursovereenkomst met de provincie Zuid-Holland opgesteld. Hierin is afgesproken dat de grondexploitatie voor de gemeente minimaal sluitend dient te zijn. Het eerder positief geprognosticeerde resultaat lijkt door eerdere ontwikkelingen in het project niet meer haalbaar. Het eindresultaat is bij de actualisatie van de grondexploitatie per 1 januari 2020 gesteld op nihil.

### *Winstneming*

Voor gemeentelijke grondexploitaties met een positief geprognosticeerd eindresultaat worden er tussentijds winstnemingen gedaan. Hiervoor wordt de methode Percentage of Completion (POC) toegepast, waarbij de gerealiseerde kosten en opbrengsten worden afgezet tegen het totaal van de kosten en opbrengsten van het betreffende project. Op basis hiervan wordt bij het opmaken van de jaarrekening de hoogte van de tussentijdse winstneming vastgesteld.

Op basis van het MPO 2020 kan voor Overhoeken III een winstneming (eindresultaat) van € 20.000,- worden verwacht in 2021.

## Reserve en risico's

Voor het grondbedrijf is een afzonderlijke reserve gevormd, namelijk de Reserve Ontwikkelingsprojecten. De positieve resultaten worden, zowel tussentijds als bij afsluiten van een grondexploitatie, toegevoegd aan deze reserve. Deze reserve is (administratief) opgedeeld in twee delen:

- Afdekking risico's van de gemeentelijke grondexploitaties
- Vrije reserve

Volgens de spelregels moet het vrije deel van de reserve Ontwikkelingsprojecten minimaal 5% van het totaal aan voorzieningen en risico's van de grondexploitaties bedragen. Indien de vrije reserve minder bedraagt wordt een aanvullende storting gedaan vanuit de Algemene reserve. Bij een stand van de vrije reserve groter dan 15% van het totaal aan voorzieningen en risico's wordt het meerdere 'afgeroomd' en toegevoegd aan de algemene reserve.

In het proces van de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties heeft het risicomanagement een vaste plaats gekregen. Iedere herziening of nieuwe grondexploitatie bevat een (actualisatie van de) risicoanalyse, waarbij volgens een vast format per risico de mogelijke financiële consequenties worden aangegeven. Hierbij wordt ook aangegeven of er in het weerstandsvermogen een reservering moet worden gemaakt en/of er beheersmaatregelen kunnen worden getroffen.

Alle risico's bij elkaar vormen de basis voor het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit van het grondbedrijf. Deze risicoanalyses én het bepalen van de weerstandscapaciteit worden geactualiseerd bij het opstellen van het (tussentijds) MPO (Meerjaren Perspectief Ontwikkelprojecten).

# FINANCIËLE BEGROTING

## Financiële samenvatting

Voor de begroting 2021 is besloten geen Kadernota te maken, daarom is in deze begroting het uitgangspunt het saldo na de 1e Tussenrapportage 2020.

### Ontwikkeling begrotingssaldo

omschrijving	2021	2022	2023	2024
<b>Saldo primitieve begroting</b>	<b>290.000</b>	<b>628.400</b>	<b>1.830.200</b>	<b>1.830.200</b>
Structurele gevolgen jaarrekening 2019	14.000	14.000	14.000	14.000
Structurele gevolgen 2e tussenrapportage 2019	-157.300	-157.300	-157.300	-157.300
Gevolgen 1e tussenrapportage 2020	-495.900	-457.800	-515.300	-467.200
Vershil 1e TR en werkelijkheid	0	0	100	-1.400
<i>Totaal na 1e TR 2020</i>	<i>-349.200</i>	<i>27.300</i>	<i>1.171.700</i>	<i>1.218.300</i>
indexering	445.300	340.500	138.000	-29.200
kapitaallasten	16.000	-104.200	-126.200	-148.400
diverse aanpassingen exploitatie	142.800	134.300	165.600	333.900
<u>Onvermijdelijke ontwikkelingen</u>				
BAR Begroting 2021	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
BAR-bijdrage, index, periodieken en nieuwe CAO 2021	-250.000	-300.000	-350.000	-400.000
Kosten accountant (Nieuwe aanbesteding).	-20.000	-25.000	-25.000	-25.000
Planmatig onderhoud wegen/Straatreiniging	-152.000	-152.000	-152.000	-152.000
Waterwegen	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
Dagelijks onderhoud Groen en Bomen	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
Dekking door vrijgeven/inzetten regisseursbudget Waterwegen	31.000	31.000	31.000	31.000
Dekking door vrijgeven/verschuiven deel Groen planmatig naar Bomen	25.000	25.000	25.000	25.000
Nieuwe aanbesteding groenonderhoud 2020.	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Structureel minder inkomsten begraven	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Doelgroepenvervoer structureel.	-150.000	-170.000	-190.000	-210.000
Duurzaamheid voor wijkplannen warmtetransitie 15 jr.	0	-150.000	-150.000	-150.000
Meicirculaire 2020	236.000	510.000	319.000	100.000
Verwachte ontwikkeling gemeentefonds (minimaal scenario).	0	-400.000	-1.000.000	-1.400.000
<b>Saldo begroting na wijzigingen</b>	<b>-485.100</b>	<b>-693.100</b>	<b>-602.900</b>	<b>-1.266.400</b>

## Incidentele baten en lasten

Gemeenten moeten een structureel sluitende begroting hebben. Dit betekent dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Om inzichtelijke te hebben in hoeverre de begroting structureel sluitend is treft u onderstaand een overzicht aan van de geraamde incidentele baten en lasten.

INCIDENTELE LASTEN EN BATEN EXPLOITATIE							
nr.	programma	omschrijving kostensoort	2021	2022	2023	2024	
	1	O&O, veiligheid en bestuur	op peil brengen vz wachtgeld vm wethouders	18.900			
	2	O&O, veiligheid en bestuur	pensioenen wethouders	77.500	77.500	77.500	77.500
	3	O&O, veiligheid en bestuur	BAR bijdrage: implementeren omgevingswet	16.000			
	4	RO, wonen en economie	mutaties grondexploitaties	6.095.400	1.170.500	0	0
	5	Buitenruimte	duurzaamheidseducatie	10.000			
	6	Buitenruimte	baggeren, onderhoud Koedoodseplas	55.900	55.900	55.900	55.900
	7	Financien	nota R&V van vz BTW sportbesluit naar AR	173.300			
	8	Financien	nota R&V van vz afw.smaak van poortugaal naar AR	3.700			
<b>Totaal incidentele lasten</b>			<b>6.450.700</b>	<b>1.303.900</b>	<b>133.400</b>	<b>133.400</b>	
	9	Sociaal domein	storting baten vergunninghouders in res sociaal deelf.	10.000	10.000	10.000	10.000
	10	O&O, veiligheid en bestuur	overheveling van vz wethouderspensioenen naar res	88.100	184.200	60.100	0
	11	O&O, veiligheid en bestuur	op peil brengen voorziening burgemeester	5.100			
	12	RO, wonen en economie	mutaties grondexploitaties	6.083.400	1.141.900	0	0
	13	RO, wonen en economie	winstneming Essendael	600.000			
<b>Totaal incidentele baten</b>			<b>6.786.600</b>	<b>1.336.100</b>	<b>70.100</b>	<b>10.000</b>	
	14	O&O, veiligheid en bestuur	onderhoud gebouwen	0	25.000	25.000	25.000
	15	O&O, veiligheid en bestuur	overhevelen wethouderspensioenen naar reserve	88.100	184.200	60.100	0
	16	RO, wonen en economie	onderhoud gebouwen	25.000	25.000	25.000	25.000
	17	RO, wonen en economie	reserve ontw.projecten vrije reserve	175.200	0	0	0
	18	Buitenruimte	onderhoud gebouwen	21.500	21.500	21.500	21.500
	19	Financien	nota R&V van reserve landschapstafel naar AR	79.800			
	20	Financien	nota R&V van reserve ruimtelijke visie naar AR	24.100			
	21	Financien	nota R&V van vz BTW sportbesluit naar AR	173.300			
	22	Financien	nota R&V van vz afw.smaak van poortugaal naar AR	3.700			
	23	Financien	onderhoud gebouwen	10.800	10.800	10.800	10.800
	24	Financien	nota R&V van AR res duurzaamheid (enecodividend)	133.900			
	25	Sociaal domein	Sociaal deelfonds	10.000	10.000	10.000	10.000
	26	Sociaal domein	onderhoud gebouwen	34.000	34.000	34.000	34.000
<b>Totaal incidentele stortingen in reserves</b>			<b>779.400</b>	<b>310.500</b>	<b>186.400</b>	<b>126.300</b>	
	27	O&O, veiligheid en bestuur	Algemene reserve implementeren omgevingswet	16.000			
	28	O&O, veiligheid en bestuur	reserve wethouderspensioenen	77.500	77.500	77.500	77.500
	29	Buitenruimte	reserve baggeren	55.900	55.900	55.900	55.900
	30	Financien	nota R&V van AR res duurzaamheid (enecodividend)	133.900			
	31	Financien	nota R&V van reserve ruimtelijke visie naar AR	24.100			

	32 Financien	nota R&V van reserve landschapstafel naar AR	79.800			
	33 RO, wonen en economie	reserve ontw.projecten vrije reserve	187.200	28.600		
	34 Sociaal domein	dekking GRJR	598.000	218.100		
<b>Totaal incidentele onttrekkingen in reserves</b>			<b>1.172.400</b>	<b>380.100</b>	<b>133.400</b>	<b>133.400</b>
<b>Saldo incidentele baten en lasten</b>			<b>-728.900</b>	<b>-101.800</b>	<b>116.300</b>	<b>116.300</b>

## Toelichting

1. Ten behoeve van de uitkering van wachtgelden vm wethouders is een voorziening gevormd. Het geraamde saldo was niet voldoende voor de mogelijke aanspraken op deze voorziening.
2. De uit te betalen pensioenen voormalige wethouders worden gedekt door een onttrekking aan de reserve wethouderspensioenen. Zie ook punt 28.
3. Ten behoeve van de implementatie van de omgevingswet is de bijdrage aan de BAR-organisatie incidenteel verhoogd. Deze verhoging wordt gedekt door een onttrekking aan de Algemene reserve. Zie ook punt 27.
4. Voor de verwerking van de grondexploitaties zie ook de punten 17, 24 en 33. Per saldo lopen deze drie posten op € 0,00.
5. Budget ten behoeve van educatie betreffende duurzaamheid,
6. Ten behoeve van het onderhoud van de Koedoodseplas is in 2019 een bedrag ad € 180.000 van het waterschap ontvangen. Dit bedrag inclusief het saldo in de reserve Baggeren wordt gebruikt voor deze onderhoudskosten. Zie ook punt 29.
7. In de raadsvergadering van 29 juni 2020 is de nota Reserves en Voorzieningen 2020 – 2023 vastgesteld. Besloten is enkele reserves/voorzieningen op te heffen. Ook is besloten enkele nieuwe reserves te vormen en deze te vullen door onttrekkingen uit de Algemene reserve. Zie ook de punten 8, 19, 20, 21, 22, 31 en 32.
8. Zie punt 7.
9. De baten die ontvangen worden t.b.v. de vergunninghouders worden gestort in de reserve Sociaal domein. Zie ook punt 25.
10. In 2021, 2022 en 2023 bereiken drie wethouders de pensioengerechtigde leeftijd. Het opgebouwde bedrag wordt overgeheveld van de voorziening naar de reserve. Zie ook punt 15.
11. Ten behoeve van de uitkering van wachtgeld vm burgemeester is een voorziening gevormd. Het saldo in de voorziening was te hoog.
12. Zie punt 4.
13. Tussentijdse winstneming Essendael.
14. Betreft een storting in de reserve Groot onderhoud gebouwen.
15. Zie punt 10.
16. Betreft een storting in de reserve Groot onderhoud gebouwen.
17. Zie punt.
18. Betreft een storting in de reserve Groot onderhoud gebouwen.
19. Zie punt 7.
20. Zie punt 7.
21. Zie punt 7.
22. Zie punt 7.
23. Betreft een storting in de reserve Groot onderhoud gebouwen.
24. De reserve Duurzaamheid wordt gevormd naar aanleiding van een eerdere motie, waarbij is afgesproken dividenduitkeringen vanuit Eneco te storten in deze reserve. Deze gelden stonden gereserveerd binnen de Algemene reserve, in afwachting van oprichting van de reserve. Zie ook punt 30.
25. Zie punt 9.

26. Betreft een storting in de reserve Groot onderhoud gebouwen.  
 27. Zie punt 3.  
 28. Zie punt 2.  
 29. Zie punt 6.  
 30. Zie punt 24.  
 31. Zie punt 7.  
 32. Zie punt 7.  
 33. Zie punt 4.  
 34. Betreft dekking van de hogere lasten voor de GRJR.

Presentatie van het structurele begrotingsaldo (bedragen x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo baten en lasten	-993	-877	-664	-1.388
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	508	184	62	122
Begrotingsaldo	-485	-693	-603	-1.266
Saldo incidentele baten en lasten	-729	-102	116	116
gecorrigeerd saldo	-1.214	-795	-487	-1.150
	nadeel	nadeel	nadeel	nadeel

## Beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Naast de incidentele stortingen en onttrekkingen zijn er ook structurele mutaties in de exploitatie die ten laste of ten gunste van de reserves gebracht worden. Voorbeelden hiervan zijn de bekleemde reserves welke in de begroting zijn opgenomen ter dekking van de structurele lasten van investeringen, de afschrijvingslasten. Een totaaloverzicht van beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves is hieronder opgenomen.

reserve	2021	2022	2023	2024
<i>Beoogde structurele onttrekkingen aan reserve</i>				
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Poortugaal	7.500	7.500	7.500	7.500
AW Mutatie reserve ruimen begraafplaats Rhoon	11.800	11.800	11.800	11.800
AW Mutatie reserve nieuwbouw sportzaal Portland	36.100	36.100	36.100	36.100
AW Mutatie reserve nieuwbouw buitendienst	42.400	42.400	42.400	42.400
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Don Bosco	9.200	9.200	9.200	9.200
AW Mutatie reserve nieuwbouw school Valckesteijn	7.500	7.500	7.500	7.500

## Uitgangspunten meerjarenraming

### Uitgangspunten meerjarenraming

Voor de samenstelling van de begroting 2021 en meerjarenraming 2022 – 2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

#### Begrotingsramingen

Voor de begrotingsramingen in de programma's zijn de gevolgen tot en met de 1e Tussenrapportage 2020 meegenomen. De structurele mutaties uit de 2e Tussenrapportage 2020 zijn niet meegenomen.

#### Loonkosten

De bedrijfsvoeringkosten zijn per 1 januari 2014 opgenomen in de begroting van de GR BAR-organisatie. Voor de lonen is afgesproken dat deze gecompenseerd worden voor de prijsstijging. In de loonkosten is de verhoging op basis van de nieuwe CAO 2019 meegenomen. De gevolgen van de CAO 2021 zijn niet functioneel verwerkt, wel is uit voorzorg in de Programmabegroting 2021 – 2024 van Albrandswaard een stelpost meegenomen in het programma 4 Financiën.

#### Indexering overige uitgaven

Voor de prijsontwikkeling is voor de jaren 2022 - 2024 rekening gehouden met een

inflatiecorrectie van 1,4%. De begroting 2021 is (gedeeltelijk) niet geïndexeerd. De bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen en de subsidiebedragen zijn wel geïndexeerd.

#### Tariefsverhoging inkomsten

Voor de OZB en de leges is rekening gehouden met een stijging van 3%. Bij de afvalstoffenheffing, rioolrecht en opbrengsten begraafplaatsen is uitgegaan van kostendekkendheid.

#### Rente investeringen

Voor de investeringen (zowel lineair als annuïtair) is een omslagrente berekend van 1,3%.

#### Algemene uitkering

De raming van de Algemene uitkering is in de Programmabegroting 2021 - 2024 gebaseerd op de Meicirculaire 2020.

## Overzicht van baten en lasten

### Exploitatie

Programma	baten en lasten	omschrijving subprogramma	rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	lasten	Openbare Orde & Veiligheid	1.702.811	1.824.300	2.028.400	1.895.900	1.898.000	1.896.200
		Algemeen Bestuur	3.634.655	3.633.000	2.800.700	2.754.500	2.772.600	2.778.800
	baten	Openbare Orde & Veiligheid	-84.953	-68.200	-70.200	-72.400	-74.600	-76.700
		Algemeen Bestuur	-357.274	-535.400	-573.700	-646.600	-522.600	-462.600
<b>Totaal Openbare orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen bestuur</b>			<b>4.895.241</b>	<b>4.853.700</b>	<b>4.185.200</b>	<b>3.931.400</b>	<b>4.073.400</b>	<b>4.135.700</b>
Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	lasten	Ruimtelijke ordening	6.280.765	7.736.700	6.874.500	1.953.000	786.500	790.300
		Wonen	289.364	408.500	81.300	82.300	83.300	82.800
		Economie	102.699	110.500	85.100	85.200	85.400	85.500
	baten	Ruimtelijke ordening	-6.508.504	-7.429.000	-6.836.100	-1.296.500	-156.500	-158.400
		Wonen	-568.451	-577.900	-415.000	-415.700	-416.500	-417.300
		Economie	-29.972	-38.200	-39.400	-40.500	-41.700	-43.000
<b>Totaal Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie</b>			<b>-434.099</b>	<b>210.600</b>	<b>-249.600</b>	<b>367.800</b>	<b>340.500</b>	<b>339.900</b>
Buitenruimte	lasten	Buitenruimte	13.847.276	14.256.800	15.474.900	15.828.600	15.890.600	16.056.300
		Kunst & Cultuur	148.475	171.200	135.000	135.600	137.500	138.300
	baten	Buitenruimte	-6.986.412	-7.618.200	-8.128.300	-8.177.700	-8.118.300	-8.219.100
		Kunst & Cultuur	-22.017	-16.700	-17.200	-17.700	-18.200	-18.800
<b>Totaal Buitenruimte</b>			<b>6.987.323</b>	<b>6.793.100</b>	<b>7.464.400</b>	<b>7.768.800</b>	<b>7.891.600</b>	<b>7.956.700</b>
Financiën	lasten	Financiën	81.075	272.700	709.500	875.900	1.044.500	1.214.400
	baten	Financiën	-45.806	0	-177.000	0	0	0
<b>Totaal Financiën</b>			<b>35.269</b>	<b>272.700</b>	<b>532.500</b>	<b>875.900</b>	<b>1.044.500</b>	<b>1.214.400</b>
Educatie	lasten	Educatie	2.435.775	2.809.300	2.481.800	2.500.900	2.514.200	2.525.400
	baten	Educatie	-176.698	-338.500	-165.100	-169.900	-175.000	-180.400
<b>Totaal Educatie</b>			<b>2.259.077</b>	<b>2.470.800</b>	<b>2.316.700</b>	<b>2.331.000</b>	<b>2.339.200</b>	<b>2.345.000</b>
Sport	lasten	Sport	1.703.687	1.840.300	1.580.500	1.586.000	1.594.600	1.603.400
	baten	Sport	-539.395	-408.200	-420.500	-433.100	-446.000	-459.400
<b>Totaal Sport</b>			<b>1.164.293</b>	<b>1.432.100</b>	<b>1.160.000</b>	<b>1.152.900</b>	<b>1.148.600</b>	<b>1.144.000</b>
Sociaal Domein	lasten	Maatschappelijke Ondersteuning	3.996.482	3.961.000	3.924.800	4.008.300	4.009.800	4.011.500
		Kwetsbare Groepen	233.610	237.600	236.100	239.300	246.100	246.600
		Participatie	6.015.048	6.364.400	6.099.100	6.170.800	6.173.700	6.176.300
		Jeugdzorg	4.501.591	4.282.800	4.754.900	4.389.800	4.190.400	4.112.900
		Zorg & Welzijn	769.295	720.800	672.500	665.000	665.400	673.000
		Wijkteams	1.338.345	1.385.800	1.274.200	1.349.900	1.348.900	1.347.600
		Doorberekening bijdrage BAR	2.542.416	2.145.800	2.663.900	2.661.400	2.663.300	2.663.300
	baten	Maatschappelijke Ondersteuning	-133.437	-99.600	-106.800	-114.100	-117.300	-120.600
		Kwetsbare Groepen	0	0	0	0	0	0
		Participatie	-4.682.795	-4.681.800	-4.445.000	-4.445.000	-4.445.000	-4.445.000
		Jeugdzorg	-62.405	0	-60.000	-60.000	-60.000	0
		Zorg & Welzijn	-373.769	-365.600	-377.400	-389.400	-401.600	-414.400
Wijkteams		0	0	-5.600	-11.300	-11.300	-11.300	
<b>Totaal Sociaal Domein</b>			<b>14.144.380</b>	<b>13.951.200</b>	<b>14.630.700</b>	<b>14.464.700</b>	<b>14.262.400</b>	<b>14.239.900</b>
Niet onder de programma's verantwoorde baten en lasten	lasten	Algemene dekkingsmiddelen	673.955	310.300	331.800	293.300	190.900	60.400
		Overhead	7.228.733	7.239.800	7.203.200	7.186.800	7.196.100	7.200.800
		Vpb	18.390	145.400	30.000	28.600	28.600	28.600
		Onvoorzien	0	57.300	75.000	75.000	75.000	75.000
	baten	Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-
			35.311.697	52.769.200	36.673.500	37.571.500	37.898.900	37.324.900



	Overhead	-18.063	0	-13.800	-27.500	-27.500	-27.500
	Vpb	0	0	0	0	0	0
	Onvoorzien	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal niet onder de programma's verantwoorde baten en lasten</b>		<b>27.408.682</b>	<b>45.016.400</b>	<b>29.047.300</b>	<b>30.015.300</b>	<b>30.435.800</b>	<b>29.987.600</b>
<b>Totaal exploitatie</b>		<b>1.642.802</b>	<b>15.032.200</b>	<b>992.600</b>	<b>877.200</b>	<b>664.400</b>	<b>1.388.000</b>

Mutaties in reserves in €

Programma	baten en lasten	omschrijving subprogramma	rekening 2019	2020	2021	2022	2023	2024
Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur	lasten	reserves programma 1	0	0	88.100	209.200	85.100	25.000
	baten	reserves programma 1	-659.276	-301.200	-93.500	-77.500	-77.500	-77.500
<b>Totaal Openbare orde &amp; Veiligheid &amp; Algemeen bestuur</b>			<b>-659.276</b>	<b>-301.200</b>	<b>-5.400</b>	<b>131.700</b>	<b>7.600</b>	<b>-52.500</b>
Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie	lasten	reserves programma 2	2.129.601	25.000	200.200	25.000	25.000	25.000
	baten	reserves programma 2	-1.425.218	-201.100	-187.200	-28.600	0	0
<b>Totaal Ruimtelijke ordening, Wonen en Economie</b>			<b>704.383</b>	<b>-176.100</b>	<b>13.000</b>	<b>-3.600</b>	<b>25.000</b>	<b>25.000</b>
Buitenruimte	lasten	reserves programma 3	26.400	21.500	21.500	21.500	21.500	21.500
	baten	reserves programma 3	-65.134	-75.200	-75.200	-75.200	-75.200	-75.200
<b>Totaal Buitenruimte</b>			<b>-38.734</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>	<b>-53.700</b>
Financiën	lasten	reserves programma 4	10.800	36.200	425.600	10.800	10.800	10.800
	baten	reserves programma 4	-78.500	-193.600	-316.300	-78.500	-78.500	-78.500
<b>Totaal Financiën</b>			<b>-67.700</b>	<b>-157.400</b>	<b>109.300</b>	<b>-67.700</b>	<b>-67.700</b>	<b>-67.700</b>
Educatie	lasten	reserves programma 5	0	0	0	0	0	0
	baten	reserves programma 5	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700
<b>Totaal Educatie</b>			<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>	<b>-16.700</b>
Sport	lasten	reserves programma 6	0	0	0	0	0	0
	baten	reserves programma 6	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal Sport</b>			<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
Sociaal Domein	lasten	reserves programma 7	1.467.175	67.000	44.000	44.000	44.000	44.000
	baten	reserves programma 7	-1.325.182	-73.500	-598.000	-218.100	0	0
<b>Totaal Sociaal Domein</b>			<b>141.993</b>	<b>-6.500</b>	<b>-554.000</b>	<b>-174.100</b>	<b>44.000</b>	<b>44.000</b>
Niet onder de programma's verantwoorde baten en lasten	lasten	mutaties reserves	133.945	17.330.400	0	0	0	0
	baten	mutaties reserves	-226.000	-347.700	0	0	0	0
<b>Totaal Sociaal Domein</b>			<b>-92.055</b>	<b>16.982.700</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Totaal mutaties in reserves</b>			<b>-28.089</b>	<b>16.271.100</b>	<b>-507.500</b>	<b>-184.100</b>	<b>-61.500</b>	<b>-121.600</b>
<b>Totaal generaal</b>			<b>-1.614.713</b>	<b>-1.238.900</b>	<b>-485.100</b>	<b>-693.100</b>	<b>-602.900</b>	<b>-1.266.400</b>

## Algemene toelichting

programma	primaire begroting		
	2020	2021	verschil
Openbare orde en veiligheid & Algemeen bestuur	1.204.200	986.100	218.100
Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie	1.061.700	533.200	528.500
Buitenruimte	3.595.900	4.003.600	-407.700
Financiën	0	5.100	-5.100
Educatie	206.800	187.300	19.500
Sport	320.200	188.000	132.200
Sociaal Domein	2.145.800	2.663.900	-518.100
Niet in voorgaande programma's baten en lasten	23.400	112.900	-89.500
	8.558.000	8.680.100	-122.100

## Programma 1 Openbare orde & Veiligheid & Algemeen bestuur

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.1	Bestuur	2.575.951	2.566.000	2.055.000	2.026.400	2.030.700	2.034.300
0.2	Burgerzaken	1.058.679	1.067.000	745.700	728.100	741.900	744.500
0.8	Overige baten en lasten	26	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	0	0	88.100	209.200	85.100	25.000
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.154.743	1.298.600	1.360.400	1.226.600	1.226.500	1.222.900
1.2	Openbare orde en Veiligheid	548.069	525.700	668.000	669.300	671.500	673.300
<b>totaal lasten programma 1</b>		<b>5.337.467</b>	<b>5.457.300</b>	<b>4.917.200</b>	<b>4.859.600</b>	<b>4.755.700</b>	<b>4.700.000</b>
0.1	Bestuur	-9.961	-209.500	-234.300	-327.700	-203.700	-143.600
0.2	Burgerzaken	-347.313	-325.900	-339.400	-318.900	-318.900	-319.000
0.10	Mutaties reserves	-659.276	-301.200	-93.500	-77.500	-77.500	-77.500
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	-61.485	-53.600	-55.200	-56.900	-58.600	-60.300
1.2	Openbare orde en Veiligheid	-23.468	-14.600	-15.000	-15.500	-16.000	-16.400
<b>totaal baten programma 1</b>		<b>-1.101.502</b>	<b>-904.800</b>	<b>-737.400</b>	<b>-796.500</b>	<b>-674.700</b>	<b>-616.800</b>
<b>saldo programma 1</b>		<b>4.235.965</b>	<b>4.552.500</b>	<b>4.179.800</b>	<b>4.063.100</b>	<b>4.081.000</b>	<b>4.083.200</b>

omschrijving	2021	2022	2023	2024
BAR Begroting 2021	-88.000	-88.000	-88.000	-88.000
Kosten accountant (nieuwe aanbesteding).	-20.000	-25.000	-25.000	-25.000
	-108.000	-113.000	-113.000	-113.000

Investing programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur	2021	2022	2023	2024
Bestuurkosten	23.300	23.300	23.300	23.300
Huis van Albrandswaard inrichting	308.000			
Huis van Albrandswaard buitenruimte	1.813.000			
<b>Totaal investeringen</b>	<b>2.144.300</b>	<b>23.300</b>	<b>23.300</b>	<b>23.300</b>

## Programma 2 Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.10	Mutaties reserves	2.129.601	25.000	200.200	25.000	25.000	25.000
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	283.584	509.200	536.600	537.700	539.300	540.700
1.2	Openbare orde en Veiligheid	2.086	0	0	0	0	0
3.1	Economische ontwikkeling	100.613	110.500	85.100	85.200	85.400	85.500
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.385.968	2.075.900	64.400	64.400	64.400	64.400
7.4	Milieubeheer	0	0	0	0	0	0
8.1	Ruimtelijke Ordening	423.717	293.300	169.800	172.100	174.500	176.900
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.187.496	4.858.300	6.103.700	1.178.800	8.300	8.300
8.3	Wonen en bouwen	289.364	408.500	81.300	82.300	83.300	82.800
<b>totaal lasten programma 2</b>		<b>8.802.429</b>	<b>8.280.700</b>	<b>7.241.100</b>	<b>2.145.500</b>	<b>980.200</b>	<b>983.600</b>
0.10	Mutaties reserves	-1.425.218	-201.100	-187.200	-28.600	0	0
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-418.390	-41.000	-42.200	-43.500	-44.800	-46.100
1.2	Openbare orde en Veiligheid	0	-13.200	-13.600	-14.000	-14.400	-14.900
3.1	Economische ontwikkeling	-29.972	-25.000	-25.800	-26.500	-27.300	-28.100
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-2.700.366	-2.057.800	0	0	0	0
8.1	Ruimtelijke Ordening	-357.677	-810.000	-710.500	-111.100	-111.700	-112.300
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-3.032.071	-4.520.200	-6.083.400	-1.141.900	0	0
8.3	Wonen en bouwen	-568.451	-577.900	-415.000	-415.700	-416.500	-417.300
<b>totaal baten programma 2</b>		<b>-8.532.145</b>	<b>-8.246.200</b>	<b>-7.477.700</b>	<b>-1.781.300</b>	<b>-614.700</b>	<b>-618.700</b>
<b>saldo programma 2</b>		<b>270.284</b>	<b>34.500</b>	<b>-236.600</b>	<b>364.200</b>	<b>365.500</b>	<b>364.900</b>

### Programma 3 Buitenruimte

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.2	Burgerzaken	7.921	4.400	8.400	8.400	8.500	8.400
0.10	Mutaties reserves	26.400	21.500	21.500	21.500	21.500	21.500
0.63	Parkeerbelasting	0	0	7.600	7.600	7.600	7.600
1.2	Openbare orde en Veiligheid	2.649	26.800	17.700	17.900	18.200	18.400
2.1	Verkeer en vervoer	4.201.946	4.088.300	3.686.000	3.840.600	3.936.900	4.037.800
2.2	Parkeren	9.001	9.100	41.400	41.400	41.400	41.400
2.3	Recreatieve havens	0	6.300	18.700	18.700	18.700	18.700
2.4	Economische Havens en waterwegen	416.415	488.300	512.700	527.100	537.400	546.400
2.5	Openbaar vervoer	21.591	0	13.800	13.800	13.800	13.800
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg	0	0	34.200	34.200	34.200	34.200
3.4	Economische promotie	0	0	13.800	13.800	13.800	13.800
5.3	Cultuur	29.621	37.500	45.100	45.700	46.200	46.800
5.4	Musea	50.949	60.900	21.200	21.300	21.600	21.700
5.5	Cultureel erfgoed	18.003	20.000	37.000	37.000	37.000	37.000
5.6	Media	16.149	16.100	16.300	16.400	16.600	15.800
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.438.458	2.636.300	2.346.400	2.363.800	2.392.500	2.420.200
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	219.117	112.500	90.300	88.200	68.500	48.600
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	18.368	16.900	12.900	12.700	11.800	11.700
7.2	Riolering	2.092.477	2.356.700	2.539.500	2.547.400	2.555.800	2.564.300
7.3	Afval	2.810.744	3.099.400	3.795.300	3.823.800	3.741.500	3.817.200
7.4	Milieubeheer	552.492	643.100	613.100	758.200	763.700	769.100
7.5	Begraafplaatsen	340.781	162.600	422.900	424.600	426.600	402.000
8.1	Ruimtelijke Ordening	448.950	459.200	665.700	664.800	664.900	664.600
8.3	Wonen en bouwen	300.118	183.600	649.900	636.800	650.900	635.100
<b>totaal lasten programma 3</b>		<b>14.022.152</b>	<b>14.449.500</b>	<b>15.631.400</b>	<b>15.985.700</b>	<b>16.049.600</b>	<b>16.216.100</b>
0.10	Mutaties reserves	-65.134	-75.200	-75.200	-75.200	-75.200	-75.200
0.2	Burgerzaken	-113	0	0	0	0	0
0.8	Overige baten en lasten	-44.107	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000	-14.000
1.2	Openbare orde en Veiligheid	0	0	0	0	0	0
2.1	Verkeer en vervoer	-147.419	-94.000	-96.800	-99.800	-102.800	-105.800
2.2	Parkeren	0	0	0	0	0	0
2.4	Economische Havens en waterwegen	-4.496	0	0	0	0	0
2.5	Openbaar vervoer	-34.667	0	0	0	0	0
5.3	Cultuur	0	0	0	0	0	0
5.4	Musea	0	0	0	0	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
5.6	Media	-12.053	-13.300	-13.700	-14.100	-14.500	-15.000
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-40.254	-28.600	-9.900	-10.200	-10.500	-10.800
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-21.085	-17.200	-17.700	-18.200	-18.800	-19.400
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
7.2	Riolering	-2.930.021	-3.242.900	-3.212.200	-3.224.100	-3.236.100	-3.248.700
7.3	Afval	-3.458.585	-3.861.600	-4.466.000	-4.497.800	-4.420.700	-4.503.000
7.4	Milieubeheer	-12.455	0	0	0	0	0

7.5		Begraafplaatsen	-212.944	-264.400	-214.400	-214.400	-214.400	-214.400
	8.1	Ruimtelijke	-89.975	-98.900	-100.800	-102.800	-104.700	-106.800
		Ordering						
	8.3	Wonen en	-254	0	0	0	0	0
		bouwen						
<b>totaal baten programma 3</b>			<b>-7.073.562</b>	<b>-7.710.100</b>	<b>-8.220.700</b>	<b>-8.270.600</b>	<b>-8.211.700</b>	<b>-8.313.100</b>
<b>saldo programma 3</b>			<b>6.948.589</b>	<b>6.739.400</b>	<b>7.410.700</b>	<b>7.715.100</b>	<b>7.837.900</b>	<b>7.903.000</b>

omschrijving	2021	2022	2023	2024
Planmatig onderhoud wegen/Straatreiniging	-152.000	-152.000	-152.000	-152.000
Waterwegen	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
Dagelijks onderhoud Groen en Bomen	-78.000	-78.000	-78.000	-78.000
Dekking door vrijgeven/inzetten regisseursbudget Waterwegen	31.000	31.000	31.000	31.000
Dekking door vrijgeven/verschuiven deel Groen planmatig naar Bomen	25.000	25.000	25.000	25.000
Duurzaamheid voor wijkplannen warmtetransitie 15 jr.	0	-150.000	-150.000	-150.000
Structureel minder inkomsten begraven	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
	-268.000	-418.000	-418.000	-418.000

Investing programma Buitenruimte	2021	2022	2023	2024
Ruimen graven	31.300	31.300	31.300	31.300
Reconstructies wegen	529.900	804.900	804.900	729.900
Renovatie Park Rhoon en Sportlaan	381.500			
Renovatie bomenbuurt	400.000			
Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaard	500.000	500.000	500.000	
Openbare verlichting	153.500	25.000	75.000	490.000
Bruggen	61.500	61.500	61.500	61.500
Beschoeiingen	146.300	86.800	86.800	86.800
Snelfietsroute F15	58.400			
Speelvoorzieningen	171.600	171.600	171.600	171.600
Gemalen/drukriolering (GRP 2017-2020)	659.000	315.000	94.000	114.000
Vrijverval riolering (GRP 2017-2020)	504.000	608.000	520.000	520.000
<b>Totaal investeringen</b>	<b>3.597.000</b>	<b>2.604.100</b>	<b>2.345.100</b>	<b>2.205.100</b>

## Programma 4 Financiën

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.8	Overige baten en lasten	81.075	272.700	709.500	875.900	1.044.500	1.214.400
0.10	Mutaties reserves	10.800	36.200	425.600	10.800	10.800	10.800
<b>totaal lasten programma 4</b>		<b>91.875</b>	<b>308.900</b>	<b>1.135.100</b>	<b>886.700</b>	<b>1.055.300</b>	<b>1.225.200</b>
0.8	Overige baten en lasten	-45.806	0	-177.000	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	-78.500	-193.600	-316.300	-78.500	-78.500	-78.500
<b>totaal baten programma 4</b>		<b>-124.306</b>	<b>-193.600</b>	<b>-493.300</b>	<b>-78.500</b>	<b>-78.500</b>	<b>-78.500</b>
<b>saldo programma 4</b>		<b>-32.431</b>	<b>115.300</b>	<b>641.800</b>	<b>808.200</b>	<b>976.800</b>	<b>1.146.700</b>

omschrijving	2021	2022	2023	2024
BAR-bijdrage, index, periodieken en nieuwe CAO 2021	-250.000	-300.000	-350.000	-400.000
Nieuwe aanbesteding groenonderhoud 2020.	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Doelgroepenvervoer structureel.	-150.000	-170.000	-190.000	-210.000
	-600.000	-670.000	-740.000	-810.000

## Programma 5 Educatie

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
4.1	Basisonderwijs	0	12.600	7.600	7.600	7.600	7.600
4.2	Onderwijshuisvesting	657.223	773.200	765.400	762.900	756.800	748.300
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.246.968	1.462.700	1.148.400	1.162.800	1.174.900	1.187.100
5.6	Media	291.433	313.900	332.300	336.500	340.800	345.300
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	240.150	246.900	228.100	231.100	234.100	237.100
<b>totaal lasten programma 5</b>		<b>2.435.775</b>	<b>2.809.300</b>	<b>2.481.800</b>	<b>2.500.900</b>	<b>2.514.200</b>	<b>2.525.400</b>
0.10	Mutaties reserves	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700	-16.700
4.1	Basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	-165	0	0	0	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-161.562	-323.500	-149.600	-154.000	-158.600	-163.500
5.6	Media	-15.054	-15.000	-15.500	-15.900	-16.400	-16.900
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	83	0	0	0	0	0
<b>totaal baten programma 5</b>		<b>-193.398</b>	<b>-355.200</b>	<b>-181.800</b>	<b>-186.600</b>	<b>-191.700</b>	<b>-197.100</b>
<b>saldo programma 5</b>		<b>2.242.377</b>	<b>2.454.100</b>	<b>2.300.000</b>	<b>2.314.300</b>	<b>2.322.500</b>	<b>2.328.300</b>

Investingering programma Educatie	2021	2022	2023	2024
Aanschaf onderwijsleerpakket en 1e inrichting	27.000			
Totaal investeringen	27.000	0	0	0

## Programma 6 Sport

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
5.1	Sportbeleid en activering	83.399	126.900	60.100	60.500	61.100	61.800
5.2	Sportaccommodaties	1.620.288	1.713.400	1.520.400	1.525.500	1.533.500	1.541.600
<b>totaal lasten programma 6</b>		<b>1.703.687</b>	<b>1.840.300</b>	<b>1.580.500</b>	<b>1.586.000</b>	<b>1.594.600</b>	<b>1.603.400</b>
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0
5.1	Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	-539.395	-408.200	-420.500	-433.100	-446.000	-459.400
<b>totaal baten programma 6</b>		<b>-539.395</b>	<b>-408.200</b>	<b>-420.500</b>	<b>-433.100</b>	<b>-446.000</b>	<b>-459.400</b>
<b>saldo programma 6</b>		<b>1.164.293</b>	<b>1.432.100</b>	<b>1.160.000</b>	<b>1.152.900</b>	<b>1.148.600</b>	<b>1.144.000</b>

Investingering programma Sport	2021	2022	2023	2024
Reconstructie natuurvelden sportpark De Polder	68.300			
Totaal investeringen	68.300	0	0	0

## Programma 7 Sociaal Domein

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.10	Mutaties reserves	1.467.175	67.000	44.000	44.000	44.000	44.000
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	908.932	961.700	877.000	924.400	928.600	933.000
6.2	Wijkteams	1.631.567	2.047.300	2.444.300	2.534.000	2.534.200	2.533.600
6.3	Inkomensregelingen	6.429.017	6.200.400	5.672.600	5.673.400	5.674.300	5.675.100
6.4	Begeleide participatie	9.718	47.400	107.700	107.600	107.700	107.700
6.5	Arbeidsparticipatie	906.029	1.017.800	1.401.300	1.469.300	1.470.200	1.470.300
6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)	768.657	687.400	835.000	834.700	835.000	835.000
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.342.985	3.199.100	2.964.200	3.005.400	3.007.700	3.010.000
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.282.019	2.773.100	2.854.000	2.731.200	2.630.100	2.603.800
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	71.862	81.100	58.300	58.300	58.300	58.400
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	632.865	686.700	1.078.200	821.100	722.500	670.800
7.1	Volksgezondheid	1.413.132	1.396.200	1.332.900	1.325.100	1.329.000	1.333.500
<b>totaal lasten programma 7</b>		<b>20.863.961</b>	<b>19.165.200</b>	<b>19.669.500</b>	<b>19.528.500</b>	<b>19.341.600</b>	<b>19.275.200</b>
0.10	Mutaties reserves	-1.325.182	-73.500	-598.000	-218.100	0	0
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	-4.900	-10.000	-10.700	-11.500
6.2	Wijkteams	0	0	-5.600	-11.300	-11.300	-11.300
6.3	Inkomensregelingen	-4.600.340	-4.681.800	-4.445.000	-4.445.000	-4.445.000	-4.445.000
6.4	Begeleide participatie	-75.863	0	0	0	0	0
6.5	Arbeidsparticipatie	-6.592	0	0	0	0	0
6.6	Maatwerk-voorzieningen (WMO)	-2.062	0	0	0	0	0
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-131.375	-99.600	-102.600	-105.600	-108.800	-112.100
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-62.405	0	0	0	0	0
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	0	0	-60.000	-60.000	-60.000	0
7.1	Volksgezondheid	-373.769	-365.600	-376.700	-387.900	-399.400	-411.400
<b>totaal baten programma 7</b>		<b>-6.577.588</b>	<b>-5.220.500</b>	<b>-5.592.800</b>	<b>-5.237.900</b>	<b>-5.035.200</b>	<b>-4.991.300</b>
<b>saldo programma 7</b>		<b>14.286.373</b>	<b>13.944.700</b>	<b>14.076.700</b>	<b>14.290.600</b>	<b>14.306.400</b>	<b>14.283.900</b>



## Niet in voorgaande programma's verantwoorde baten en lasten

nr	omschrijving	jaarrekening 2019	begroting 2020 na wijziging	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
0.4	Overhead	7.228.733	7.239.800	7.203.200	7.186.800	7.196.100	7.200.800
	Treasury	480.458	98.800	41.700	300	-103.200	-236.700
0.5							
0.61	OZB woningen	10.845	11.500	10.800	10.700	10.800	10.800
0.62	OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
0.64	Belasting overig	182.652	200.000	277.800	280.800	281.800	284.800
	Algemene	0	0	0	0	0	0
0.7	uitkerig						
	Overige	0	57.300	76.500	76.500	76.500	76.500
0.8	baten en lasten						
0.9	Vpb	18.390	145.400	30.000	28.600	28.600	28.600
0.10	Mutaties reserves	133.945	17.330.400	0	0	0	0
<b>Totaal lasten</b>		<b>8.055.023</b>	<b>25.083.200</b>	<b>7.640.000</b>	<b>7.583.700</b>	<b>7.490.600</b>	<b>7.364.800</b>
	Overhead	-18.063	0	-13.800	-27.500	-27.500	-27.500
0.4	Treasury	-1.261.729	-17.773.400	-269.600	-269.600	-269.600	-269.600
0.5							
0.61	OZB woningen	-4.022.027	-4.171.700	-4.296.900	-4.425.800	-4.558.600	-4.558.600
0.62	OZB niet-woningen	-2.620.116	-2.562.100	-2.639.000	-2.718.100	-2.799.700	-2.799.700
0.64	Belasting overig	0	0	0	0	0	0
	Algemene	-27.407.825	-28.262.000	-29.468.000	-30.158.000	-30.271.000	-29.697.000
0.7	uitkerin						
0.9	Vpb	0	0	0	0	0	0
0.10	Mutaties reserves	-226.000	-347.700	0	0	0	0
<b>Totaal baten</b>		<b>-35.555.760</b>	<b>-53.116.900</b>	<b>-36.687.300</b>	<b>-37.599.000</b>	<b>-37.926.400</b>	<b>-37.352.400</b>
<b>saldo</b>		<b>-27.500.737</b>	<b>-28.033.700</b>	<b>-29.047.300</b>	<b>-30.015.300</b>	<b>-30.435.800</b>	<b>-29.987.600</b>

omschrijving	2021	2022	2023	2024
Meicirculaire 2020	236.000	510.000	319.000	100.000
Verwachte ontwikkeling gemeentefonds (minimaal scenario).	0	-400.000	-1.000.000	-1.400.000
	236.000	110.000	-681.000	-1.300.000

## Meerjaren balans

Met ingang van de begroting 2017 is de gemeente op basis van het BBV verplicht een meerjarenbalans op te nemen. De bedragen in deze balans betreffen de stand per 31 december.

per 31 december

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Activa</b>					
<b>Vaste activa (totaal)</b>	<b>72.143</b>	<b>75.279</b>	<b>73.634</b>	<b>71.841</b>	<b>69.873</b>
<i>* IVA</i>					
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	299	299	299	299	299
<i>* MVA</i>					
- Investerings met een economisch nut	58.494	58.045	55.597	53.023	50.505
- Investerings met een maatschappelijk nut	9.925	13.567	14.423	15.248	15.832
<i>* FVA</i>					
<i>Kapitaalverstrekkingen aan</i>					
- deelnemingen	1.556	1.556	1.556	1.556	1.556
- gemeenschappelijke regelingen	205	205	205	205	205
<i>Leningen aan</i>					
- overige verbonden partijen	71	44	21	10	6
<i>Overige langlopende leningen ug</i>	1.594	1.563	1.532	1.501	1.470
<b>Vlottende activa</b>	<b>25.704</b>	<b>20.877</b>	<b>20.672</b>	<b>20.868</b>	<b>20.603</b>
<i>* Bouwgronden in exploitatie</i>	7.039	3.857	3.896	3.896	3.896
<i>* Uitzettingen gelden looptijd &lt; 1 jaar</i>	14.240	12.595	12.352	12.548	12.283
<i>* Liquide middelen</i>	336	336	336	336	336
<i>* Overlopende activa</i>	4.089	4.089	4.089	4.089	4.089
<b>Totaal activa</b>	<b>97.847</b>	<b>96.157</b>	<b>94.306</b>	<b>92.709</b>	<b>90.476</b>

per 31 december

Bedragen x € 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
<b>Passiva</b>					
<b>Vaste passiva</b>	<b>93.077</b>	<b>88.992</b>	<b>84.541</b>	<b>80.994</b>	<b>76.680</b>
* Algemene reserve	25.912	26.043	26.043	26.043	26.043
* Bestemmingsreserves	8.906	8.267	8.083	8.022	7.900
* Begrotingsresultaat	-1.239	-485	-693	-603	-1.266
* Voorzieningen	7.515	7.163	7.226	7.775	8.376
* Vaste schulden looptijd > 1 jaar					
Onderhandse leningen van					
- Binnenlandse banken enz.	51.983	48.004	43.882	39.757	35.627
<b>Vlottende passiva</b>	<b>4.771</b>	<b>7.165</b>	<b>9.765</b>	<b>11.716</b>	<b>13.796</b>
* Kortlopende schulden < 1 jaar	0	2.394	4.994	6.945	9.025
* Overlopende passiva	4.771	4.771	4.771	4.771	4.771
<b>Totaal Passiva</b>	<b>97.847</b>	<b>96.157</b>	<b>94.306</b>	<b>92.709</b>	<b>90.476</b>

## EMU Saldo

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV. Artikel 17c)	15.032	-993	-877	-664	-1.388
Mutaties vaste activa	-279	-3.136	1.646	1.793	1.968
Mutatie voorzieningen	-779	-352	63	549	601
Mutatie voorraden	-246	3.182	-39	0	0
<b>Berekend EMU-saldo</b>	<b>13.728</b>	<b>-1.299</b>	<b>793</b>	<b>1.677</b>	<b>1.181</b>

## BIJLAGEN

### Bijlage 1 - Investerings met economisch en maatschappelijk nut

Omschrijving	Programma	2021	2022	2023	2024
Huis van Albrandswaard inrichting	Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen bestuur	308.000			
Bestuurkosten	Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen bestuur	23.300	23.300	23.300	23.300
Ruimen graven	Buitenruimte	31.300	31.300	31.300	31.300
Aanschaf onderwijsleerpakket en 1e inrichting	Educatie	27.000			
Investerings met een economisch nut		389.600	54.600	54.600	54.600

### nieuwe investeringen met maatschappelijk nut in €

Omschrijving	Programma	2021	2022	2023	2024
Huis van Albrandswaard buitenruimte	Openbare Orde en Veiligheid & Algemeen bestuur	1.813.000			
Reconstructies wegen	Buitenruimte	529.900	804.900	804.900	729.900
Renovatie Park Rhooen en Sportlaan	Buitenruimte	381.500			
Renovatie bomenuit	Buitenruimte	400.000			
Verhogen verkeersveiligheid Albrandswaa	Buitenruimte	500.000	500.000	500.000	
Openbare verlichting	Buitenruimte	153.500	25.000	75.000	490.000
Bruggen	Buitenruimte	61.500	61.500	61.500	61.500
Beschoeiingen	Buitenruimte	146.300	86.800	86.800	86.800
Snelfietsroute F15	Buitenruimte	58.400			
Speelvoorzieningen	Buitenruimte	171.600	171.600	171.600	171.600
Reconstructie natuurvelden sportpark De Polder	Sport	68.300			
Investerings met een maatschappelijk nut		4.284.000	1.649.800	1.699.800	1.539.800

### nieuwe investeringen direct tlv voorzieningen in €

Omschrijving	Programma	2021	2022	2023	2024
Gemalen/drukriolering (GRP 2017-2020)	Buitenruimte	659.000	315.000	94.000	114.000
Vrijverval riolering (GRP 2017-2020)	Buitenruimte	504.000	608.000	520.000	520.000
Investerings direct ten laste van voorzieningen		1.163.000	923.000	614.000	634.000

### Bijlage 2 - Staat van langlopende geldleningen

Datum besluit	Aflossings-jaar	Bedrag geldlening	Rente%	Schuld per 01-2021	Vermeerdering	Aflossing	Schuld per 12-2021	31-
13-12-2000	2025	6.806.703	5,79%	1.361.341		272.268	1.089.073	
1-3-2001	2026	4.537.802	5,65%	1.089.073		181.512	907.560	
4-3-2002	2027	10.000.000	5,37%	2.800.000		400.000	2.400.000	
5-1-2003	2028	10.000.000	4,88%	3.200.000		400.000	2.800.000	
17-3-2010	2025	4.000.000	3,56%	1.333.333		266.667	1.066.666	
17-3-2010	2020	0	3,07%	0		0	0	
24-3-2011	2021	3.000.000	3,49%	300.000		300.000	0	
28-2-2014	2034	6.500.000	2,63%	4.550.000		325.000	4.225.000	
11-8-2014	2034	7.500.000	2,04%	5.250.000		375.000	4.875.000	
begroting 2015	2029	6.000.000	0,73%	4.000.000		400.000	3.600.000	
begroting 2016	2027	5.000.000	0,27%	3.000.000		500.000	2.500.000	
5-3-2018	2034	5.200.000	1,37%	4.784.000		208.000	4.576.000	
11-6-2019	2039	7.000.000	0,52%	6.650.000		350.000	6.300.000	
3-6-2019	2061	9.096.000	0,16%	9.096.000		0	9.096.000	
3-6-2019	2046	1.813.000	0,10%	1.813.000		0	1.813.000	
3-6-2019	2036	2.448.000	-0,02%	2.448.000		0	2.448.000	
3-6-2019	2031	308.000	-0,15%	308.000		0	308.000	
		<b>89.209.505</b>		<b>51.982.747</b>		<b>0 3.978.447</b>	<b>48.004.300</b>	

### Bijlage 3 - Reserves en voorzieningen

Naam Reserve	Saldo per 1-1-2020	Saldo per 1-1-2021	Saldo per 1-1-2022	Saldo per 1-1-2023	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 1-1-2025
<b>Algemene reserves</b>						
Algemene Reserve	8.894.800	25.911.500	26.042.500	26.042.500	26.042.500	26.042.500
<b>Totaal algemene reserves</b>	<b>8.894.800</b>	<b>25.911.500</b>	<b>26.042.500</b>	<b>26.042.500</b>	<b>26.042.500</b>	<b>26.042.500</b>
<b>Reserves Grondbedrijf</b>						
Reserve Ontwikkelingsprojecten vrije reserve	1.584.000	1.905.300	1.893.300	1.864.700	1.864.700	1.864.700
Strategisch verbinden	319.100	319.100	319.100	319.100	319.100	319.100
Vitaal Albrandswaard	81.300	81.300	81.300	81.300	81.300	81.300
Ondernemend Albrandswaard	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000	90.000
Gebiedsfonds polder Albrandswaard	0	0	0	0	0	0
<b>Totaal reserves grondbedrijf</b>	<b>2.074.400</b>	<b>2.395.700</b>	<b>2.383.700</b>	<b>2.355.100</b>	<b>2.355.100</b>	<b>2.355.100</b>
<b>Overige bestemmingsreserves</b>						
Reserve Speelruimteplan	347.700	0	0	0	0	0
Reserve Ruimtelijke visie	24.100	24.100	0	0	0	0
Reserve Baggeren	558.900	503.000	447.100	391.200	335.300	279.400
Reserve Grootonderhoud gebouwen	829.600	790.500	881.800	998.100	1.114.400	1.230.700
Bestemmingsreserve Wethouderspensionen	654.800	580.700	591.300	698.000	680.600	603.100
Sociaal deelfonds	1.600.000	1.519.300	931.300	723.200	733.200	743.200
Landschapstafel io	79.800	79.800	0	0	0	0
Duurzaamheid	0	0	133.900	133.900	133.900	133.900
<b>Totaal overige bestemmingsreserves</b>	<b>4.094.900</b>	<b>3.497.400</b>	<b>2.985.400</b>	<b>2.944.400</b>	<b>2.997.400</b>	<b>2.990.300</b>
<b>Overige bestemmingsreserves kapitaallasten</b>						
Reserve nieuwbouw school Don Bosco	230.200	221.000	211.800	202.600	193.400	184.200
Reserve nieuwbouw Sportzaal Portland	1.242.800	1.206.700	1.170.600	1.134.500	1.098.400	1.062.300
Reserve nieuwbouw buitendienst	1.059.700	1.017.300	974.900	932.500	890.100	847.700
Reserve nieuwbouw school Valckesteyn	187.600	180.100	172.600	165.100	157.600	150.100
Reserve ruiming begraafplaats Poortugaal	89.800	82.300	74.800	67.300	59.800	52.300
Reserve ruiming begraafplaats Rhoon	317.200	305.400	293.600	281.800	270.000	258.200
<b>Totaal overige bestemmingsreserves kapitaallasten</b>	<b>3.127.300</b>	<b>3.012.800</b>	<b>2.898.300</b>	<b>2.783.800</b>	<b>2.669.300</b>	<b>2.554.800</b>
<b>Totaal-generaal</b>	<b>18.191.400</b>	<b>34.817.400</b>	<b>34.309.900</b>	<b>34.125.800</b>	<b>34.064.300</b>	<b>33.942.700</b>

Naam Voorziening	Saldo per 1-1-2020	Saldo per 1-1-2021	Saldo per 1-1-2022	Saldo per 1-1-2023	Saldo per 1-1-2024	Saldo per 1-1-2025
<b>Voorzieningen dubieuze debiteuren</b>						
Dubieuze debiteuren	122.500	122.500	122.500	122.500	122.500	122.500
<b>Totaal Vz dubieuze debiteuren</b>	122.500	122.500	122.500	122.500	122.500	122.500
<b>Voorzieningen verplichtingen, verliezen en risico's</b>						
Wethouderspensiorenen	1.553.100	1.653.100	1.665.000	1.580.800	1.620.700	1.720.700
Wachtgeld vm wethouders	139.500	43.100	4.700	0	0	0
Wachtgeld vm burgemeester	230.700	139.700	49.600	0	0	0
Afwikkeling Smaak van Poortugaal	3.700	3.700	0	0	0	0
BTW sportbesluit	173.300	173.300	0	0	0	0
<b>Totaal Vz verplichtingen, verliezen en risico's</b>	2.100.300	2.012.900	1.719.300	1.580.800	1.620.700	1.720.700
<b>Vz middelen 3den met bestedingsverplichting</b>						
Riolering	4.849.100	4.185.400	3.923.700	3.913.200	4.221.900	4.508.200
Afvalstoffenheffing	911.400	259.900	443.400	636.200	817.200	1.012.900
Project Overhoeken	604.600	604.600	604.600	604.600	604.600	604.600
<b>Totaal Vz middelen 3den met bestedingsverplichting</b>	6.365.100	5.049.900	4.971.700	5.154.000	5.643.700	6.125.700
<b>Voorzieningen verliesgevende grondexploitaties</b>						
Centrumplan Poortugaal	789.900	789.900	0	0	0	0
Plan Spui	2.612.700	0	0	0	0	0
Portland	0	0	0	0	0	0
Polder Albrandswaard	467.300	467.300	467.300	0	0	0
<b>Totaal Vz verliesgevende grondexploitaties</b>	3.869.900	1.257.200	467.300	0	0	0
<b>Voorzieningen onderhoud egalisatie</b>						
Onderhoud Sporthal Portland	310.500	329.900	349.300	368.700	388.100	407.500
<b>Totaal Vz onderhoud egalisatie</b>	310.500	329.900	349.300	368.700	388.100	407.500
<b>Totaal Voorzieningen</b>	<b>12.768.300</b>	<b>8.772.400</b>	<b>7.630.100</b>	<b>7.226.000</b>	<b>7.775.000</b>	<b>8.376.400</b>

## Bijlage 4 - Subsidieplafond 2020

Omschrijving	bedrag
Brede school impulsregeling	132.600
OAB -zorgcoördinator	23.700
Volwasseneneducatie	37.800
Bibliotheek	174.400
Sportbeleid	45.800
Culturele vorming	27.700
Vluchtelingen	22.000
Peuterwerk algemeen	172.400
Mantelzorgwaardering, o.a. Pluim	75.000
Jeugdwerk	212.400
Ouderenwerk	237.600
Maatschappelijk werk	31.100
WMO Uitvoering	319.500
Lokaal Preventief Jeugd	111.000
Welzijn in sociale Wijkteams	63.300
Cliëntondersteuning rondom teams	53.900
Volksgezondheid	8.000
Jeugdgezondheidszorg	691.200
Wijkleefbaarheid	9.800
<b>Totaal</b>	<b>2.449.200</b>

## Bijlage 5 - Taakvelden



nr	omschrijving	begroting 2021			Programma
		lasten	baten	saldo	
<b>0.1 Bestuur en ondersteuning</b>					
0.1	Bestuur	2.055.000	-234.300	1.820.700	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
0.2	Burgerzaken	745.700	-339.400	406.300	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
0.2	Burgerzaken	8.400	0	8.400	Buitenruimte
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	536.600	-42.200	494.400	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
0.4	Overhead	7.203.200	-13.800	7.189.400	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.5	Treasury	41.700	-269.600	-227.900	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.61	OZB woningen	10.800	-4.296.900	-4.286.100	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.62	OZB niet-woningen	0	-2.639.000	-2.639.000	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.63	Parkeerbelasting	7.600	0	7.600	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.64	Belasting overig	277.800	0	277.800	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen GF	0	-	-	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.8	Overige baten en lasten	709.500	-177.000	532.500	Financien
0.8	Overige baten en lasten		-14.000	-14.000	Buitenruimte
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
0.8	Overige baten en lasten	76.500	0	76.500	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.9	Vennootschapsbelasting (Vpb)	30.000	0	30.000	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.10	Mutaties reserves	88.100	-93.500	-5.400	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
0.10	Mutaties reserves	200.200	-187.200	13.000	Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie
0.10	Mutaties reserves	21.500	-75.200	-53.700	Buitenruimte
0.10	Mutaties reserves	425.600	-316.300	109.300	Financiën
0.10	Mutaties reserves	0	-16.700	-16.700	Educatie
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	Sport
0.10	Mutaties reserves	44.000	-598.000	-554.000	Sociaal Domein
0.10	Mutaties reserves	0	0	0	Overzicht niet in voorgaande progr. baten en lasten
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	-485.100	-485.100	
<b>1. Veiligheid</b>					
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.360.400	-55.200	1.305.200	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur

1.2	Openbare orde en Veiligheid	668.000	-15.000	653.000	Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen Bestuur
1.2	Openbare orde en Veiligheid	17.700	0	17.700	Buitenruimte
1.2	Openbare orde en Veiligheid	0	-13.600	-13.600	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
<b>2. Verkeer, vervoer en waterstaat</b>					
2.1	Verkeer, wegen en water	3.686.000	-96.800	3.589.200	Buitenruimte
2.2	Parkeren	41.400	0	41.400	Buitenruimte
2.3	Recreatieve havens	18.700	0	18.700	Buitenruimte
2.4	Economische Havens en waterwegen	512.700	0	512.700	Buitenruimte
2.5	Openbaar vervoer	13.800	0	13.800	Buitenruimte
<b>3. Economische zaken</b>					
3.1	Economische ontwikkeling	85.100	-25.800	59.300	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	64.400	0	64.400	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsreg	34.200	0	34.200	Buitenruimte
3.4	Economische promotie	13.800	0	13.800	Buitenruimte
<b>4. Onderwijs</b>					
4.1	Openbaar basisonderwijs	7.600	0	7.600	Educatie
4.2	Onderwijshuisvesting	765.400	0	765.400	Educatie
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.148.400	-149.600	998.800	Educatie
<b>5. Sport, cultuur en recreatie</b>					
5.1	Sportbeleid en activering	60.100	0	60.100	Sport
5.2	Sportaccommodaties	1.520.400	-420.500	1.099.900	Sport
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	45.100	0	45.100	Buitenruimte
5.4	Musea	21.200	0	21.200	Buitenruimte
5.5	Cultureel erfgoed	37.000	0	37.000	Buitenruimte
5.6	Media	332.300	-15.500	316.800	Educatie
5.6	Media	16.300	-13.700	2.600	Buitenruimte
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.346.400	-9.900	2.336.500	Buitenruimte
<b>6. Sociaal domein</b>					
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	877.000	-4.900	872.100	Sociaal domein
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	228.100	0	228.100	Educatie
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	90.300	-17.700	72.600	Buitenruimte
6.2	Wijkteams	2.444.300	-5.600	2.438.700	Sociaal domein
6.3	Inkomensregeling en	5.672.600	-4.445.000	1.227.600	Sociaal domein
6.4	Begeleide participatie	107.700	0	107.700	Sociaal domein
6.5	Arbeidsparticipatie	1.401.300	0	1.401.300	Sociaal domein
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	835.000	0	835.000	Sociaal domein
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	2.964.200	-102.600	2.861.600	Sociaal domein

6.72	Maatwerkdienstver lening 18-	2.854.000	0	2.854.000	Sociaal domein
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	58.300	0	58.300	Sociaal domein
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	12.900	0	12.900	Buitenruimte
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.078.200	-60.000	1.018.200	Sociaal domein
<b>7. Volksgezondheid en milieu</b>					
7.1	Volksgezondheid	1.332.900	-376.700	956.200	Sociaal domein
7.2	Riolering	2.539.500	-3.212.200	-672.700	Buitenruimte
7.3	Afval	3.795.300	-4.466.000	-670.700	Buitenruimte
7.4	Milieubeheer	112.700	0	112.700	Buitenruimte
7.4	Milieubeheer	500.400	0	500.400	Buitenruimte
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	422.900	-214.400	208.500	Buitenruimte
<b>8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</b>					
8.1	Ruimtelijke Ordening	169.800	-710.500	-540.700	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
8.1	Ruimtelijke Ordening	665.700	-100.800	564.900	Buitenruimte
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	6.103.700	-6.083.400	20.300	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
8.3	Wonen en bouwen	81.300	-415.000	-333.700	Ruimtelijke ordening, Wonen & Economie
8.3	Wonen en bouwen	649.900	0	649.900	Buitenruimte
		60.296.600	-	0	
			60.296.600		

## Bijlage 6 - Vertrekpunt concept begroting 2021-2024

Omdat voor de Programmabegroting 2021 – 2022 geen Kadernota gemaakt is, is het vertrekpunt van de begroting het resultaat na de 1e Tussenrapportage 2020.

# MOTIES

## Moties

### Moties \*

#### Voor dit thema lopen onderstaande moties

MOTIE - Quick scan problematiek en benodigde aanpak jeugdoverlast

Verzoekt het college om:

Voor de verkiezingen van volgend jaar de Raad te informeren met een RIB waarbij op basis van een quick scan aan de hand van reeds beschikbare kennis en ervaringen uit het hele netwerk de Raad wordt geïnformeerd over de huidige problematiek, wat al aan beleid en acties is ingezet en wat nog nodig is om te doen zodat de Raad ook sneller hierop kan bijsturen om ervoor te zorgen dat dit met voortvarendheid en urgentie wordt opgepakt en uitgevoerd.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



#### **Kwaliteit**

De motie roept op tot een quick scan inzake huidig beleid versus daadwerkelijk aanwezige overlast en te komen met een raadsinformatiebrief voor de verkiezingen volgend jaar. Dit wordt opgepakt.



#### **Tijd**



#### **Geld**

MOTIE - Verhoging mantelzorg pluim

Roep het college op:

In de voorjaarsbegroting van de WMO een extra bedrag van € 7.500,00 te begroten, uitgaande van 300 pluimen, waardoor de jaarlijkse pluim kan worden verhoogd naar €100,00.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

Eind november is een persbericht geplaatst en is de SWA op de hoogte gebracht om de verhoging van de mantelzorgbonus per 2022 bekend te maken. Per 1 januari wordt de mantelzorgpluim € 100,=



### **Tijd**



### **Geld**

Het extra bedrag zal met een begrotingswijziging worden toegevoegd aan het budget

## **MOTIE - Albrandswaard staat voor de BAR-organisatie**

Roept het college op om:

- De waardering die de raad van Albrandswaard met deze motie uitspreekt over het werk en de inzet van de medewerkers van de BAR-organisatie over te brengen aan de directie en de medewerkers van de BAR-organisatie;
- Te gaan staan voor de ondersteuning en kwaliteit zoals die nu door de BAR-organisatie en haar medewerkers wordt geleverd en deze binnen deze discussie krachtig te verdedigen;
- Binnen het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur van de BAR niet in te stemmen met het doen van welk onderzoek dan ook naar de toekomst van de BAR-organisatie voor maart 2022;
- Als college géén medewerking te verlenen aan onderzoeken naar de toekomst van de BAR-organisatie wanneer hiertoe verzoeken komen vanuit de gemeente Barendrecht en Ridderkerk individueel dan wel gezamenlijk.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

In de vergaderingen van 13 juli 2021 van het DB en het AB van de BAR-organisatie is het standpunt van de raad van Albrandswaard overgebracht. Op 15 september 2021 wordt in het DB verder gesproken over op welke wijze er vervolgonderzoeken gaan plaatsvinden.

De gemeenteraad is door middel van de raadsinformatiebrief van 28 september 2021 (402149) geïnformeerd over het vervolg. De gemeenteraad zal in februari 2022 het eindrapport van het onderzoek ontvangen. In de nieuwe bestuursperiode zullen de college een besluit voorbereiden over de toekomst van de BAR-organisatie. Voorgesteld wordt om de motie als afgedaan te beschouwen.



### **Tijd**



## **Geld**

MOTIE - Bos blijft Bos

Het Valckesteynse Bos niet meer als zoeklocatie voor woningbouw wordt opgenomen in de (concept) Omgevingsvisie.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



## **Kwaliteit**

De motie spreekt uit dat het Valckesteynse bos niet meer als zoeklocatie voor woningbouw wordt opgenomen in de Omgevingsvisie. Gelet op deze motie en gelet op uw besluit van 4 oktober 2021 m.b.t. sociale woningbouw is de Omgevingsvisie aangepast en als ontwerp in december 2021 aan het college voorgelegd. De verwachting is dat u de Omgevingsvisie in de 1e helft van 2022 definitief vast kunt stellen. Dit speerpunt loopt dus door in 2022.



## **Tijd**



## **Geld**

MOTIE - Een begrijpelijke RES voor jongeren en kinderen

In samenwerking met JongRES en RES Rotterdam-Den Haag een JongerenRES en/of een KinderRES te ontwerpen, waarin

RES 1 .0 op grafische wijze wordt samengevat in één of enkele pagina's, waardoor de RES begrijpelijker wordt voor jongeren die zich hiermee bezig (willen) houden en de mogelijkheden voor betrokkenheid van jongeren groter worden.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel, Marco Goedknecht

MOTIE - Snelheid reducerende maatregelen

Roept het college op:

- Om op korte termijn in samenspraak met de Politie op de genoemde locaties een onderzoek uit te voeren naar de snelheid waarmee wordt gereden en naar aanleiding van dat onderzoek te kijken naar permanente snelheid reducerende maatregelen zoals verhoogde drempels, wegversmallingen, borden met rode en zwarte pijl;
- Eind Q4 2021 een overzicht van de onderzochte locaties en de mogelijke te nemen maatregelen aan de raad te presenteren.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen, Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

Voor meerdere locaties zijn de afgelopen periode metingen gedaan of is er informatie verzameld van eerder gedane metingen. Voor een aantal locaties dienen nog metingen gedaan te worden. De verwachting is dat deze informatie in januari 2022 beschikbaar is en de motie kan worden beantwoord.



### **Tijd**

Om een goed beeld te geven wordt voor een aantal locaties nog gegevens verzameld/verwerkt. Hierdoor loopt de afwikkeling van de motie achter op planning. Verwachting is dat alle informatie in januari 2022 verwerkt kan worden waarna de motie kan worden afgehandeld.



### **Geld**

Afhankelijk van de eventuele aanpassingen die naar voren komen kan bepaald worden hoeveel kosten ermee gemoeid zijn en of dit binnen bestaande budgetten opgelost kan worden. Voor nu is daar nog geen beeld van.

## MOTIE - Tiny forest ter compensatie van Rhoonse stort

Roept het college op, om

- Te onderzoeken, in overleg met IVN, de gebiedscoöperatie Buitenland en de provincie Zuid-Holland, waar één of meerdere Tiny Forest(sk) kunnen worden aangelegd om de sanering van de Rhoonse stort te compenseren;
- De uitkomsten van dit onderzoek uiterlijk aan het einde van Q3 in 2021 te delen met de gemeenteraad.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Met de provincie is overeenstemming bereikt over de compensatie van de gekapte bomen en struweel van de Rhoonse stort. Langs de Rhoonse baan zijn verschillende percelen gevonden waar de compensatie goed tot zijn recht komt en waardoor we ervoor zorgen dat de groencompensatie ook binnen Albrandswaard wordt gerealiseerd. Hiermee is de noodzaak om i.p.v. de boscompensatie tiny forests aan te leggen vervallen. Wel zijn we met 2 scholen in Portland in gesprek om een tiny forests op het schoolplein aan te leggen. De gemeenteraad is via RIB 417124 geïnformeerd over de locatie, voortgang en verdere ontwikkelingen rondom de Rhoonse stort en de boscompensatie.



### **Tijd**



## **Geld**

De boscompensatie wordt door de provincie gefinancierd. Wel zal na aanleg het beheer ervan vervallen aan de gemeente. De onderhoudskosten voor het groenbeheer zullen hierdoor toenemen, na realisatie van de compensatie worden deze kosten in beeld gebracht en tijdens een tussentijdse rapportage aangevraagd. De realisatie van de tiny forest op het schoolplein wordt uit bestaande middelen gefinancierd.

MOTIE - Veiligheid Sporthal Rhoon

Verzoekt het college:

- Samen met de beheerder van de Sporthal Rhoon op zoek te gaan naar een veilige oplossing voor het vervangen van de netten, door bijvoorbeeld het plaatsen van plastic of houten panelen.
- Ruimte te zoeken binnen de portefeuille Sport om dit financieel mogelijk te maken
- Indien er geen ruimte gevonden kan worden binnen de huidige begroting, om in dat geval met een uitgewerkt voorstel inclusief kostenplaatje naar de gemeenteraad te komen.
- Dit te realiseren uiterlijk voor 1 maart 2022.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



## **Kwaliteit**

Er zijn offertes opgevraagd en er zal zo spoedig mogelijk een raadsvoorstel gemaakt worden met het bijbehorende kostenplaatje.



## **Tijd**



## **Geld**

Kosten worden inzichtelijk na offerte.

MOTIE - Vrouwen vermelden in de straatnamen van Albrandswaard

Roept het college op, om

- de Commissie Naamgeving aan te bevelen, bij het vernoemen van nieuwe straten, ook namen te gebruiken van mensen met diverse achtergronden dan tot nu toe gebruikelijk, waaronder vrouwen, en in het bijzonder vrouwen die zich dienstbaar gemaakt hebben in onze gemeente.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen





### **Kwaliteit**

Bij de naamgeving van straten in nieuwe woningbouwlocaties zal rekening worden gehouden met de motie



### **Tijd**



### **Geld**

MOTIE - Cittaslow keurmerk.

Het college wordt verzocht om in het vierde kwartaal 2019 met een antwoord te komen op de vraag of het mogelijk is om voor Albrandswaard het Cittaslow keurmerk binnen te halen.

Hier een bedrag van 2500 euro voor vrij te maken ten laste van de algemene middelen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



### **Kwaliteit**

Gebleken is dat verwerving van het CittaSlow-certificaat (zeer waarschijnlijk) mogelijk is, na contact met Cittaslow-Nederland en gelet op de Cittaslow toelatingsprocedure. Met oog op de Albrandswaardse situatie, problematiek en ambities moet nu een standpunt worden bepaald en tot besluit komen. Een besluitvormingsproces wordt nu voorbereid.

Voordelig lijkt publieke en politieke beeldvorming rond lokale kwaliteit, mede dienstbaar aan regionale leefbaarheid, wat tegenover verstedelijkingsdruk helpt om de lokale waarden te beschermen.

Een en ander vergt in alle beleidssectoren voortdurende toetsing van aan de Cittaslow-uitdaging.

Lidmaatschap vergt inzet, hetgeen gelet op de beperkte middelen nadere afweging en besluitvorming vereist.



### **Tijd**

Er is door verschillende oorzaken vertraging ontstaan in de afhandeling van de motie.

O.a. de samenhang met regionale ontwikkelingsproblematiek en daaruit voortvloeiende taakstellingen leverde een problematisch spanningsveld op.

Het is gezien de inhoudelijke relatie met de thematiek van het cultuurbeleid en de omgevingsvisie verder verstandig eerst die beleidsontwikkeling en besluitvorming af te wachten alvorens het lokale Cittaslowbeleid vorm te geven. Beoogd wordt dit in de loop van 2020 gestalte te geven.



## **Geld**

### MOTIE - Huisvesting Buurtpreventie

Verzoeken het college:

Om bij de projectontwikkelaar er op aan te dringen dat bij eventuele plannen voor zowel Villa Het Oog en/of bij Sonneheerdt er volwaardig beschikbare ruimte gereserveerd moet worden voor de buurtpreventie en aanverwante wijkactiviteiten.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



## **Kwaliteit**

Gezamenlijk met de Buurtpreventie wordt gezocht naar een nieuwe locatie. Deze is nog niet gevonden. Wel zal er in het plan "Sonneheert" een optie voor een huisvestingslocatie worden meegenomen. Deze optie zal echter wel een financiële bijdrage van de gemeente vragen. Een voorstel zal in het 4e kwartaal 2021 aan de raad worden voorgelegd..



## **Tijd**

De huidige initiatiefnemer voor de (her)ontwikkeling van de locatie Sonneheerdt en heeft gesproken met de buurtpreventie en onderzoek de inpassing in het plan.



## **Geld**

De plankosten (uren) zijn vooralsnog gedekt vanuit het aanjaagbudget voor marktinitiatieven.

### MOTIE - Meeropbrengst wijziging bestemmingsplan Essendael

De meeropbrengst uit het voorgestelde, gewijzigde bestemmingsplan Essendael te reserveren in een bestemmingsreserve voor betaalbare en bereikbare woningen voor jongeren, ouderen en starters op de woningmarkt.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



## **Kwaliteit**

Wij hebben de opbrengsten vanuit dit project conform de aangenomen motie administratief separaat gehouden ter mogelijke vulling van de voorgestelde reserve. Bij mogelijke stortingen zullen wij deze in de reguliere P&C producten verwerken en aan u ter besluitvorming voorleggen..



### **Tijd**

Binnen planning.



### **Geld**

Wordt gelabeld aan storing in reserve.

MOTIE - Onderzoek vraagwijzer en KCC.

Te onderzoeken of de herhuisvesting van Vraagwijzer nieuwe kansen biedt voor een betere dienstverlening naar inwoners, waarbij we uitgaan van het versterken van Vraagwijzer en een afbouw van het KCC om op die manier te komen tot 1 toegang en een kostenbesparing op het aantal cliëntcontacten.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Mieke van Ginkel



### **Kwaliteit**

In de zomer 2021 zijn afspraken tussen het KCC en de Vraagwijzer gemaakt om maandelijks alle "knelpunten" door te nemen en er direct een oplossing voor te bedenken. Ook is goed doorgenomen wat Vraagwijzer precies doet en eventueel nog zou kunnen doen. Uit de inventarisatie is gekomen dat er geen werkzaamheden zoals bijvoorbeeld verstrekken van eenvoudige beschikkingen, vanuit het KCC kunnen worden overgeheveld naar de Vraagwijzer. Wel zijn de contacten tussen KCC en Vraagwijzer aangehaald om zodoende de communicatie te verbeteren, medewerkers van de Vraagwijzer gaan meelopen/meekijken bij het KCC en vice versa. Naar verwachting gaat dit in lijn met de intentie van de motie zorgen voor een betere en vlottere afhandeling van de vragen van de cliënten op welzijns- en zorg gebied. Wij stellen voor de motie hiermee als afgedaan te beschouwen.



### **Tijd**



### **Geld**

MOTIE - Voorrang sociale woningen.

Roept het college op:

Binnen de gemeente Albrandswaard deze verplichting te laten vervallen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

De uitvoering van de motie is meegenomen in het traject m.b.t. de nieuwe (regionale) Verordening Woonruimtebemiddeling. Op 29 juni 2020 heeft u de Verordening Woonruimtebemiddeling regio Rotterdam 2020 vastgesteld. De nieuwe verordening biedt de ruimte om plaatselijk de urgentie van vergunninghouders te laten vervallen. Albrandswaard is echter wel verplicht aan de taakstelling voor het plaatsen van vergunninghouders te blijven voldoen. Zodra duidelijk is welke oplossingen er mogelijk zijn, leggen wij die aan u voor.



### **Tijd**

De afhandeling van deze motie loopt door in 2022.



### **Geld**

## MOTIE - 30 km zones

Voor 31 maart 2021 bij de raad te komen met een uitgewerkt plan waarin de 30 km/h zones in onze gemeente worden gespecificeerd.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Via RIB 335883 is de raad geïnformeerd over waar in de gemeente op dit moment de 30 en 50 km wegen zijn en welke locaties op de planning staan om als 30km te worden ingericht.



### **Tijd**

Gemeenteraad is in mei 2021 geïnformeerd via RIB 335883. De motie is daarmee afgewikkeld.



### **Geld**

De in de RIB voorgestelde aanpassingen kunnen binnen de beschikbare middelen worden opgepakt.

## MOTIE - Heroverweging herontwikkeling De Omloop

\* Te anticiperen op het voorgenomen besluit van Gedeputeerde Staten middels de onderzoeken die in deze motie worden genoemd;

\* De uitkomsten hiervan nog voor het einde van dit kalenderjaar aan de gemeenteraad voor te leggen;

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen, Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

In de raadsvergadering van 31 mei 2021 heeft u op basis van de uitgevoerde onderzoeken ingestemd met de verplaatsing van sportpark de Omloop naar de locatie Omloopseweg Zuid. Verder heeft u in de vergadering van 1 juni 2021 ingestemd met het voorstel voor het verder uitwerken van een stedenbouwkundige verkenning voor het realiseren van woningbouw op de Omloop en het opstarten van een bestemmingsplanprocedure. Dit op basis van de aan u voorgelegde informatie. Wij beschouwen de motie hiermee als afgedaan.



### **Tijd**



### **Geld**

## MOTIE - Regels voor bomen en groen

- Te onderzoeken, o.a. op maatschappelijk, ecologisch en economisch gebied, of de beleidsregels m.b.t. groen en bomen in Albrandswaard nog wel aan de huidige tijdsgeest voldoet;
- De beleidsregels te vergelijken met omliggende én gelijkwaardige gemeentes;
- De uitkomsten van dit onderzoek uiterlijk einde Q1 van 2021 met de gemeenteraad te delen.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

De huidige beleidsplannen op het gebied van groen zijn geïnventariseerd om zo een helder beeld te krijgen of deze plannen nog aan de huidige tijdsgeest voldoen. Uit deze eerste inventarisatie blijkt dat de bestaande plannen verouderd en in sommige gevallen achterhaald zijn. Om het groen en de bomen toekomstbestendig te beheren is bekeken wat er nodig is om het beleid up to date te krijgen. Via RIB 195933 is de gemeenteraad geïnformeerd over deze uitkomsten.



### **Tijd**

Uit de inventarisatie is gebleken dat nieuw beleid nodig is om het toekomstig beheer van het openbaar groen goed vorm te kunnen geven. Via de RIB 195933 is de gemeenteraad hierover geïnformeerd.



### **Geld**

Binnen de huidige inventarisatie wordt direct bekeken en inzichtelijk gemaakt of de actualisatie binnen de huidige organisatie en middelen opgepakt kan worden of dat hiervoor aanvullende middelen nodig zijn.

## MOTIE - Villa Stoer

Zich als college Albrandswaard maximaal in te spannen bij de zoektocht naar een geschikte woonlocatie en actief mee te werken aan het vinden hiervan.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

Vanuit stichting Villa Stoer is samenwerking gezocht, waarbij het voornemen is dat Wooncompas als bouwer en toekomstig exploitant zal deelnemen aan het project. Het jaar 2021 stond in het teken van onderzoek naar de beschikbaarheid van locaties voor het huisvesten van Villa Stoer. Het streven is een gebouw te realiseren met 16 wooneenheden en twee verblijfsruimten. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek zal in 2022 de samenwerking verder worden uitgewerkt in een intentieovereenkomst.



### **Tijd**

Gelet op de complexiteit van het traject is de gestelde einddatum niet gehaald.



### **Geld**

## MOTIE - Algemene veiligheid Antes Delta

Roept het college op:

In de intentieovereenkomst de algehele veiligheid ten aanzien van omwonenden significant beter te borgen.

- Hierbij zorg te dragen voor een verbetering van toezicht op de routes naar het centrum van Poortugaal.
- Een vereenvoudiging van de wijze waarop omwonenden klachten of incidenten kunnen melden.
- Een verbetering van het registratiesysteem van klachten en incidenten

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider, Jolanda de Witte



### **Kwaliteit**

De motie roept op tot het verwerken van specifieke aandachtspunten op het gebied van veiligheid in de intentieovereenkomst tussen de gemeente en Parnassia Groep-Antes. De aandachtspunten zijn opgenomen in de intentieovereenkomst die op 10 november 2021 is ondertekend. Wij hebben u daarvan met een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld (409148) en beschouwen de motie hiermee als afgedaan.



### **Tijd**



## **Geld**

MOTIE - Behoud bomen Antesterrein

De Raad van Albrandswaard vraagt het college het volgende:

- Laat voor verdere planvorming en voor tekening van een overeenkomst, een inventarisatie uitvoeren van beeldbepalende en waardevolle bomen en groenstroken.
- Leg als overweging in de intentieovereenkomst het belang van behoud van het groene karakter en van de huidige gezonde en waardevolle solitaire bomen en boomgroepen bomen vast.
- Leg in een intentieverklaring vast dat elke boom herplant moet worden, conform de gemeentelijke verordening en stimuleer verplaatsen van bomen wanneer dat tot de mogelijkheden bestaat.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



## **Kwaliteit**

De motie roept o.a. op tot het verwerken van specifieke aandachtpunten met betrekking tot het behoud van bomen in de intentieovereenkomst tussen de gemeente en Parnassia Groep-Antes. Deze aandachtpunten zijn opgenomen in de intentieovereenkomst die op 10 november 2021 is ondertekend. Wij hebben u daarvan met een raadsinformatiebrief op de hoogte gesteld (409148). De inventarisatie van beeldbepalende en waardevolle bomen wordt meegenomen in de haalbaarheidsonderzoeken die Parnassia-Antes uitvoert in het kader van de afgesloten intentieovereenkomst.



## **Tijd**



## **Geld**

MOTIE - Betrekken van de raad bij duurzaamheidsmaatregelen

De voortgang van de Uitvoeringsagenda Duurzaamheid minimaal drie keer per jaar (synchroon met de cyclus P&C) voor te leggen aan de gemeenteraad in de vorm van een RIB, die in de klankbordgroep duurzaamheid en desgewenst (op initiatief van zowel het college als de raad) in een B&A kan worden besproken.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Marco Goedknecht



## **Kwaliteit**

De door de Raad op 14 december 2020 vastgestelde Warmtevisie (routeplan naar 2050) en de op 1 maart 2021 vastgestelde Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2021-2025 zullen leiden tot projectgewijze oriëntatie op en realisatie van

uitvoeringsmaatregelen. Dit zal zowel thematisch (isolatie, energiebronnen, warmtenet, opwek, opslag) als wijkgericht gebeuren, waarin de raad telkens opnieuw zal worden betrokken. Ook zal dit - waar mogelijk in een integrale benadering - analoog gebeuren waar het de gevolgtrekkingen van de nog vast te stellen Klimaat-adaptatiestrategie 2022-2026 betreft.



### **Tijd**

De inzet op duurzaamheidsmaatregelen is de komende jaren een voortdurend aandachtspunt.



### **Geld**

## **MOTIE - Verkeersveiligheid op de Albrandswaardsedijk Delta West**

Verzoekt het college van B en W onderstaande mening uit te dragen in het vervolgproces.

Dat de verkeerskundige situatie op de Albrandswaardsedijk Delta West nadrukkelijk aandacht en verbetering vereist, zowel in verdere onderzoeken (naar aanleiding van de intentieovereenkomst) als in de situatie waarin er geen woningbouw op het Antesterrein zal plaatsvinden.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

Bewoners op de Albrandswaardsedijk hebben de gemeente verzocht om de verkeersveiligheid op de dijk te verbeteren. In samenwerking met de verschillende partijen op het Antes terrein wordt hieraan gewerkt. Voornaamste overlast bestaat uit personeel en bevoorrading wat op het terrein moet zijn. De bebording die naar het terrein verwijst is daarom aangepast zodat wordt verwezen naar de oostelijke ingang als hoofdingang. Daarnaast is in overleg met Antes overeengekomen dat de ingang op de Albrandswaardsedijk het terrein op zal worden afgesloten. Doorgang is alleen voor hulpdiensten. Hiermee is de verwachting dat de voornaamste overlast, namelijk personeel wat het terrein op en af gaat via deze ingang, verdwijnt, de hoeveelheid verkeer zal afnemen en de verkeersveiligheid verbeterd.



### **Tijd**

De eerste verbeterpunten zijn in gang gezet om de bestaande situatie te verkeersveiliger te maken.



### **Geld**

De reeds getroffen maatregelen worden door derden gefinancierd.



## MOTIE - Wering woning speculanten

Roept het college op om:

Een onderzoek in te stellen, voor het nemen van een maatregel (verordening), teneinde een bescherming te bieden aan starters en andere minder kapitaal krachtige burgers.

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Ronald Schneider



### **Kwaliteit**

Het onderzoek naar een mogelijke maatregel ter bescherming van starters en minder draagkrachtigen is eind 2021 gestart. De afhandeling van deze motie loopt in 2022 door.



### **Tijd**



### **Geld**

MOTIE: Brandbrief openbaar vervoer (OV) regio Rijnmond.

Verzoekt de raad in te stemmen met het versturen van een (gezamenlijke) brief aan het kabinet om het belang van landelijke steun en perspectief voor de toekomst voor het OV te benadrukken

Portefeuillehouder (bestuurlijk opdrachtgever): Martijn Heezen



### **Kwaliteit**

De brandbrief is verzonden, waarmee de motie is afgehandeld.



### **Tijd**



### **Geld**